

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭСЭН АЖЛЫН ХЭСГИЙН ДҮГНЭХ ХУУДАС.

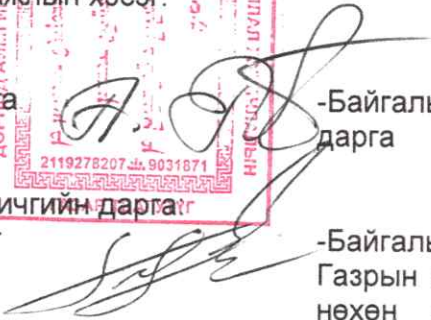
Дугаар: 04

Огноо: 2023-11-08

Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын нутагт “Адуунчулуун” нэртэй нүүрсний ордод ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа “Найнги” ХХК-ийн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт /.....^{91.5}...../ хувьтайгаар дүгнэгдлээ.

Дорнод аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/500 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэг:

Дарга: А.Гантулга -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын дарга

Нарийн бичгийн дарга: Х.Батхуяг -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Газрын хэвлий, түүний баялагийн ашиглалт, нөхөн сэргээлт, байгаль орчны үнэлгээ хариуцсан мэргэжилтэн

Гишүүн: С.Урантогос -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Орчны бохирдол, химийн бодис хариуцсан мэргэжилтэн

Н.Сүх-ялалт -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Газар зүйн мэдээллийн систем, тусгай хамгаалалттай газар нутаг хариуцсан мэргэжилтэн

Ц.Цэрэнжаргал -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Усны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

С.Отгонболд   -Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

Ж.Саран -Хэрлэн сумын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

Б.Батдорж -Хэрлэн голын сав газрын захиргааны ус ашиглагч хариуцсан мэргэжилтэн

Т.Болдбаатар -Хэрлэн сумын Байгаль хамгаалагч

Л.Мөнхзул -8 дугаар багийн Засаг дарга

Хүлээн зөвшөөрсөн: “Найнги” ХХК –ийг төлөөлж
..... /

**НАЙНГИ ХХК-ИЙН ДОРНОД АЙМАГ ХЭРЛЭН, БАЯНТҮМЭН
СУМДЫН НУТАГТ ХЭРЭГЖИХ
“НҮҮРСНИЙ ОРД АШИГЛАХ” ТӨСӨЛ**

2023 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-001364
АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГЕСТРИЙН ДУГААР: 2010895

Хянасан:

Байгаль орчны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын тухайн
асуудал хариуцсан газрын мэргэжилтэн _____

эсхүл (Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал хариуцсан газрын
тухайн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн) _____

Биелэлтийг тайлагнасан:

НАЙНГИ ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал

/Ш.БЯМБАСҮРЭН/

НАЙНГИ ХХК-ийн байгаль орчны

мэргэжилтэн _____

/Э.ТӨМӨРБААТАР/

A large, stylized handwritten signature in black ink, positioned below the stamp and overlapping the signature line for the representative.

ГАРЧИГ

1. НҮҮРСНИЙ ОРД АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	
1.1 Ерөнхий мэдээлэл.....	2
1.2. Төслийн байршил.....	3
1.3. Төслийн товч тодорхойлолт	4
2. Уурхайн 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн нийт зардал	6
3. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт.....	7
4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт.....	8
5. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	11
6. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хэрэгжилт.	16
7. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний хэрэгжилт	18
8. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	18
9. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	19
10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	21
11. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	22
12. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	24
13. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	25
14. Дүгнэлт.....	25

1. НҮҮРСНИЙ ОРД АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Ерөнхий мэдээлэл

Хүснэгт 1. Ерөнхий мэдээлэл

Д/Д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Найнги ХХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	0711001129
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Геологи хайгуул, ашиглалт
	4. Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 6-р баг
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Ш.Бямбасүрэн Byambaa.sh@gmail.com
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Б.Адьяа, 88044619, adiya754@gmail.com Э.Төмөрбаатар, 88405655 Tumurbaatar0815@gmail.com
1.2	1. Төслийн нэр	Адуунчулуу нүүрсний уурхай
	2. Төслийн харьяаллын байршил	Дорнод аймгийн Хэрлэн сум 8-р баг, Баянтүмэн сум 4-р баг
	3. Төслийн ангилал	Үйлдвэрлэл
	а. нүүрс, алт, жонш, төмрийн хүдэр гэх мэт	Хүрэн нүүрс
	б. ил уурхай, далд уурхай, шороон орд	Ил уурхай
	в. баяжуулах үйлдвэр	Хамааралгүй
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2018
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	10
	6. Уурхайн хаалт эхлэх огноо	2025
	7. Хаалтын дараах зориулалт	Хөдөө аж ахуй /бэлчээр/
	8. ТЭЗҮ баталсан огноо	2019-12-12
	9. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	350 мян.тн нүүрс
10. Ажилчдын тоо	53	
11. Тухайн жилийн ажлын ерөнхий төлөвлөгөө	Хөрс 750 мян.м3 Нүүрс 380 мян.тн	
12. Тухайн төсөлд хамаарах дэд бүтэц		
- Цахилгаан эрчим хүч	1400 м	
- замын урт, эхлэл, төгсгөлийн цэг,	7.6км/Уурхайгаас- ДБЭХС ТӨХК/	

чиглэл	
- шатахуун түгээгүүрийн тоо	1
- шатахууны агуулахын агууламжийн хэмжээ	5640 литр
- тэслэх, дэлбэлэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал гэх мэт	Хамааралгүй

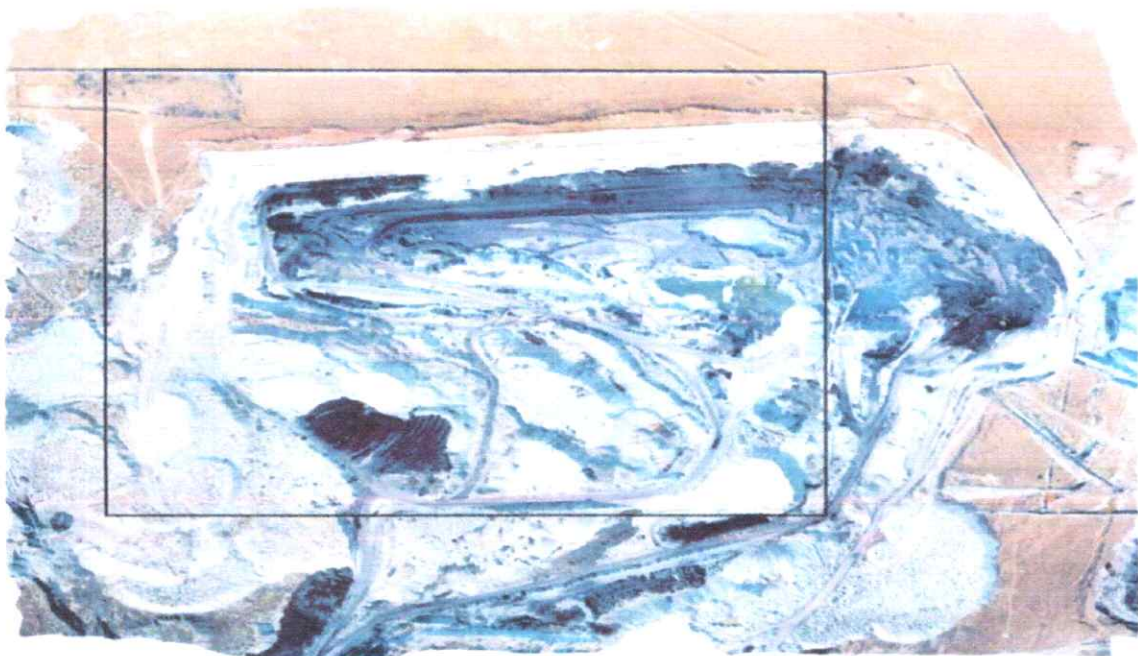
1.2 Төслийн байршил

Адуунчулууны хүрэн нүүрсний ордыг “Найнги” ХХК-ийн эзэмшдэг 1364А ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй 74.08 га талбай нь Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8-р баг, Баянтүмэн сумын 4-р багийн нутаг дэвсгэрийг дамнан өмнөд уртрагийн $114^{\circ} 32'$, хойд өргөргийн $48^{\circ} 07'$ -ийн солбицолд оршдог. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн 21.08 га нь Хэрлэн сумын 8 дугаар багт, 53.0 га нь Баянтүмэн 4 дүгээр багт тус тус хамаардаг.

Төсөл хэрэгжих талбай Улаанбаатар хотоос 665 км-ийн, Чойбалсан хотын төвөөс 8 км-ийн, УБТЗ-ийн Баянтүмэн өртөөнөөс 2 км-ийн зайд байрлана.

Хүснэгт 2 Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн солбицол

№	Уртраг	Өргөрөг
1	$114^{\circ} 32' 32.33$	$48^{\circ} 07' 32.92$
2	$114^{\circ} 31' 52.34$	$48^{\circ} 07' 32.92$
3	$114^{\circ} 31' 52.34$	$48^{\circ} 08' 01.92$
4	$114^{\circ} 32' 32.33$	$48^{\circ} 08' 01.92$

1.3 Төслийн товч тодорхойлолт

1.3.1 Тодорхойлолт

Адуунчулууны орд нь нүүрсний ил уурхайн төсөл бөгөөд MV-1364А дугаартай ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайг “Найнги” ХХК-ийн эзэмшдэг. Энэхүү талбай нь одоогийн Адуунчулууны ил уурхайн ашиглалт явуулсан талбай ба зарим ашиглагдаагүй талбайг хамарч байгаа болно.

Манай компани “Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем” ТӨХК-ийн Дулааны цахилгаан станцын эрчим хүчний нүүрс, болон бусад иргэн аж ахуйн нэгж байгууллагын нүүрсний хэрэгцээг бүрэн хангадаг.

2023 оны 1 дүгээр улиралд багтаан бүх машин, механизмын их засвар болон урсгал засварын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Уулын ажлын төлөвлөгөөгөөр 750 мян.м³ хөрс хуулж 2023 онд одоогийн байдлаар 350 мян.тн нүүрс олборлосон бөгөөд 2024 онд ашиглах 380 мян.тн нүүрсний нөөцийг мөн бэлтгээд байна.

Хамрах хүрээ:

Адуунчулуун уурхайн MV-1364А ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд явагдаж байгаа үндсэн олборлолтын үйл ажиллагааны БОННУ-г холбогдох хууль, журмын дагуу БОАЖЯ-аар батлуулсан. Уурхайн 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг нэгтгэсэн болно.

2023 онд тэсэлгээний ажил хийгдээгүй.

1.3.2_Төслийн дэд бүтэц

Зураг 2 Захиргааны байр

Зураг 3 Засварын хэсэг

- *Усан хангамж: Төвлөрсөн эх үүсвэрээс хангана.*
- *Цахилгаан хангамж: Төвлөрсөн эх үүсвэрээс хангана.*

Уурхайн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалттай холбоотой цахилгаан дамжуулах 600 м 6000 кв/т дамжуулах агаарын шугам, 630 кв/т трансформатор суурилуулах ажил ашиглалтын талбайд хийгдсэн.

Зураг 4 Агаарын шугам, дэд станц

- *Дулаан хангамж: Төвлөрсөн эх үүсвэрээс хангана.*

2. Уурхайн 2021 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн нийт зардал

Хүснэгт №3 Зардлын задаргаа

№	Хийгдэх ажил	Зардал төг
1.1	Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ /технологийн зөв шийдэл/	1,271,800
1.2	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	
2.1	Техникийн нөхөн сэргээлт	18,061,200
2.2	Биологийн нөхөн сэргээлт	9,840,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ	16,727,000
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ	-
6	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	-
7	Ахуйн хог хаягдал	1,200,000
8	Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв	800,000
9	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалт	1,200,000
10	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах	900,000
	Дүн	50,000,000

3 Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллийн товч тодорхойлолт

Адуунчулуун уурхайгаас нүүрс олборлох төслийн БОНБНУ-ээр төслийн гол болон болзошгүй нөлөөллийг дараах байдлаар тодорхойлсон байдаг

Хүснэгт №4 БОННУ-ээр тогтоосон төслийн гол ба болзошгүй нөлөөлөл

№	Байгаль орчны үзүүлэлт	Хүснэгт №4 БОННУ-ээр тогтоосон төслийн гол ба болзошгүй нөлөөлөл										
		шууд	шууд бус	өөрөө	богино хугацааны	урт хугацааны	буцаж нөлөөлөх	буцалтгүй	сул хүчтэй	дунд хүчтэй	хүчтэй	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Байгалийн төрөл зүйлийн өөрчлөлт												
1	Газрын доорх урсацын өөрчлөлт		x			x		x	x			
2	Гадаргын усны урсацын өөрчлөлт			x								
3	Ургамлын бүтцийн өөрчлөлт	x			x			x		x		
4	Хөрсний элэгдэл, эвдрэл	x			x	x				x		
5	Геологийн тогтоцын өөрчлөлт	x			x					x		
6	Зэрлэг амьтдын орон зай		x	x	x			x		x		
7	Уур амьсгалын (бичил) өөрчлөлт		x						x			
2. Байгалийн нөөцийн ашиглалт												
8	Газрын гадаргын нөөц баялаг		x		x			x		x		
9	Бэлчээрийн талбай талхлагдахаас сэргийлэх	x				x				x		
10	Эрдэс түүхий эд, нөөц	x								x		
11	Эрчим хүчний нөөц											
3. Байгаль орчны чанарын өөрчлөлт												
12	Ундны усны чанар, хэмжээ		x		x			x		x		
13	Газрын доорх усны чанарын өөрчлөлт		x		x				x			
14	Урсгал усны хэрэглээ	x			x				x			
15	Агаарын бохирдол	x				x				x		
16	Хөрсний эвдрэл бохирдол	x			x					x		
17	Хорт бодис усаар дамжин хүн, амьтанд нөлөөлөх		x		x				x			
18	Дуу, чимээ шуугианы нөлөөлөл	x			x					x		
4. Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палентологийн олдвор												
19	Байгалийн үзэсгэлэнт төрх өөрчлөгдөх	x				x					x	
20	Ландшафтын хэлбэр, өнгө өөрчлөгдөх	x				x				x		
21	Тусгай хамгаалалттай газар нутагт нөлөөлөх											

22	Түүх соёлын дурсгалт зүйлд нөлөөлөх										
23	Археологи, палентологийн олдворт нөлөөлөх										
5. Нийгэмд үзүүлэх нөлөөлөл											
24	Дэд бүтцийн хөгжилд нөлөөлөх	x				x					x
25	Үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд нөлөөлөх	x				x					x
26	Хүн амын орлого нэмэгдэж өөрчлөгдөх		x			x		x			
27	Хүн амын тоо нэмэгдэх		x			x					
6. Эдийн засаг, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл											
28	Хувийн өмчийн болон татварын орлого өөрчлөгдөх	x				x					x
29	Орон нутгийн орлого нэмэгдэх	x				x		x	x		
30	Ядуурлыг бууруулахад дэмжлэг болох		x			x		x	x		
31	Ажлын байр нэмэгдэх	x				x					x
32	Улирлын чанартай эрэлт хэрэгцээ нэмэгдэх	x				x					x
33	Хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлөх		x		x					x	
34	Газар тариалан, мал аж ахуйд нөлөөлөх		x			x				x	
7. Бусад нөлөөлөл											
35	Шороон зам харилцаа, хогийн цэгийн ажлын машин механизмын хөдөлгөөн шилжилтээс үүдэх хөрсний эвдрэл	x			x						x
36	Ахуйн хог, хаягдал, хогийн цэгийн ариутгал муугаас эвгүй үнэр гарах, шавьж үржих	x									x
Дүн		19	12	2	13	16	0	8	9	17	3

4. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүрээлэн буй орчны агаарын чанар, гадаргын ба газрын доорх ус, хөрсөн бүрхэвч, газрын хэвлий, ургамлан нөмрөгт нөлөөлж буй аливаа сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэв.

Хүснэгт №5 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт					
№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэрэгжилт <small>бүрэн хэрэгжсэн /огтмол хэрэгжүүлж байна /гошиглож байна</small>	Хэрэгжилт
1	Агаарын чанар	2 Уурхайгаас "ДБЭХС" ТӨХК хүртэл 7.6 км авто замын хатуу хучилтгүй 2 км шороон замыг тогтмол услах Нүүрс тээвэрлэх явцад хүнд даацын автомашинаас нүүрс унагахгүйн тулд автомашины хучлагыг жил бүр шинэчилнэ	3 Зам дагуух ургамлан нөмрөг Нүүрс тээврийн зам дагуу	4 Тогтмол хэрэгжүүлж байна.	5 Нүүрс тээврийн замын хэсгийн 2 км хатуу хучилтгүй шороон замыг 25 тн багтаамжтай усалгааны автомашинаар усалгааг өдөр бүр хийж байна.
2	Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөц	Уурхайн шүүрлийн усыг бохирдуулахгүй байх, зохистой ашиглах	Газрын гүний усыг бохирдуулах	Тогтмол хэрэгжүүлж байна.	Нүүрс тээвэрлэх 9 автомашинд зам дагуу нүүрс унагахгүйн тулд автомат хучлагыг шинэчлэн хийсэн. Усны тухай хууль тогтоомжийн дагуу Хэрлэн голын сав газрын захиргаатай 2023 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн /дугаар 08/ ус ашиглах гэрээ байгуулан гэрээний дагуу усыг бохирдуулахгүй байх, зөв зохистой ашиглах тал дээр анхааран ажиллаж байна.
3	Хөрсөн бүрхэвч	Уулын ажилд өртөх шимт хөрсийг хадгалах	Уулын ажлын үйл ажиллагааны хүрээнд	Тогтмол хэрэгжүүлж	Энэ жилийн хөрс хуулалтаар уулын ахилтад өртөх 50 м өргөн, 650 м урт 32500

		хуулсан шимт хөрсний ойр орчмын ургамлан нөмрөг	байна.	м2 газрын шимт хөрсийг 0,30 см хуулан 9750 м3 шимт хөрсийг 2 хэсэгт хуваан хадгалсан.
4	Газрын хэвлий	Химийн болон нефтийн бүтээгдэхүүнээр газрын хэвлий бохирдуулахаас сэргийлэх	Төлөвлөж байгаа	Машин техникийн засвар үйлчилгээний талбай, ШТС болон бусад шаардлагатай талбайнуудыг цемент, хөрсөнд бохирдол нэвчүүлэхгүй байх бусад материалыг ашиглахаар төлөвлөж байна.
5	Ургамлан нөмрөг	Олон салаа зам гаргахгүй тогтсон маршрутаар явах,	Тогтмол хэрэгждэг	Шаардлагагүй олон салаа зам гаргахгүй байх, тогтсон маршрутаар тээврийн хэрэгслийг зорчуулахгүй байхад тогтмол хяналт тавьдаг.
6	Амьтны аймаг	Уулын ажлыг ан амьтдад аюулгүй байхаар явуулах	Тогтмол хэрэгждэг	Уурхайн ойр орчимд шувуудаас өөр зэрлэг амьтан ховор тул сөрөг нөлөөлөл бага байна

5. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Найнги” ХХК-ийн үйл ажиллагааны бүхий л үе шатанд явцын нөхөн сэргээлтийг цаг тухай бүрт нь Монгол улсын хууль, стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийсээр ирсэн. Тайлант хугацаанд хийхээр төлөвлөсөн нөхөн сэргээлтийн ажлууд бүрэн хэрэгжсэн

Хүснэгт 6 Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Биелэлт
1		2	3	4	5

1	Техникийн нөхөн сэргээлт	2 га талбайд нөхөн сэргээлт хийнэ	га	2	Ил уурхайгаас хуулах хөрсийг ашиглагдсан орон зайд дүүргэлт хийх уурхайн хажууг хэлбэршүүлэн овоолох замаар дотоод овоолго үүсгэнэ. Ашиглалт явагдаж дууссаны дараа дотоод овоолгын талбайг хэвгийжүүлж, техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	2 га талбайд нөхөн сэргээлт хийнэ	2	2	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн баруун урд овоолгод 2 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Үүнд: 1000 ш мөнгөлөг улиас мод тарьсан. Нөхөн сэргээлтэд дагуурын өлөнгө, ерхөг, согоовор, царгас зэрэг олон наст ургамлын холимог үр тарина.
3	Татан буулгах, хаалтад бэлтгэх	-	-	-	2024 оноос эхлэнэ.

5.1 Техникийн нөхөн сэргээлт

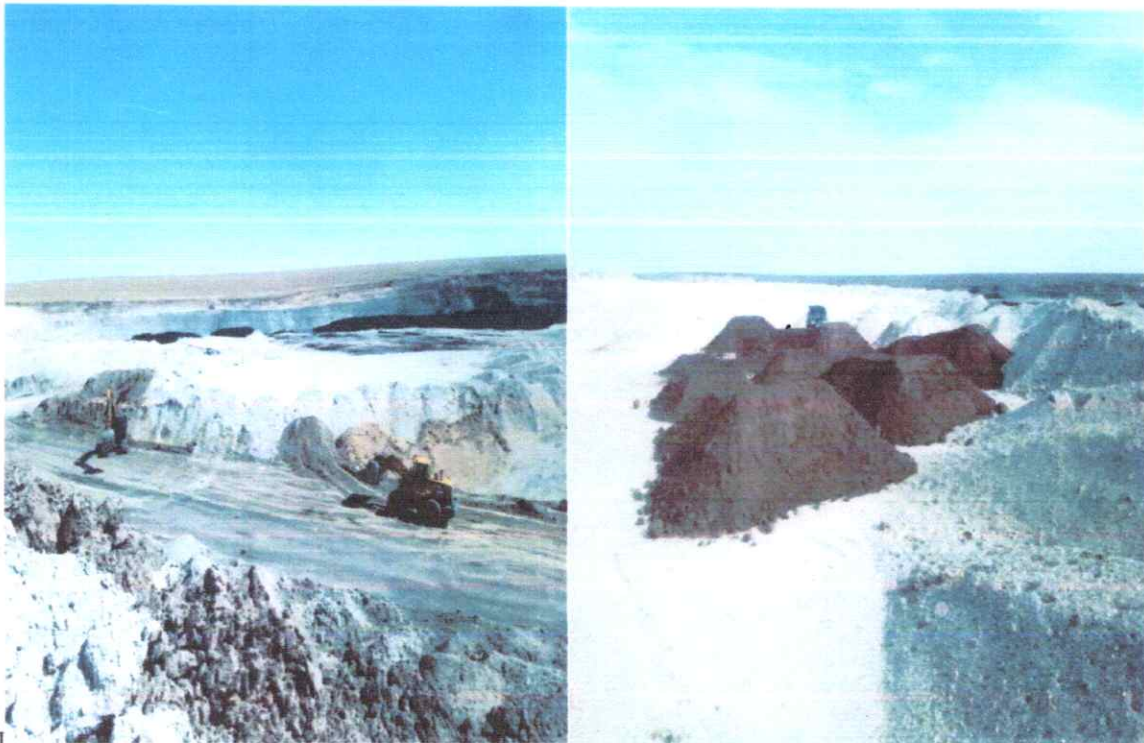
Шимт хөрсний овоолго хадгалалтын явцад ялзмагийн агууламж 2%-иас багагүй уусмалын орчин (Ph) 6.5-7.8 байх нөхцлийг бүрдүүлэн овоолгыг 37 градусын налуутай, 5-10 метр өндөртэйгээр үер борооны ус салхины эвдрэл, элэгдэлд орохооргүй байхаар байрлуулан хадгална гэж тооцсон.

Шимт хөрсний овоолгын эзэлхүүн 92.7 мян.м3 байна.

Зураг 5 Шимт хөрсийг хадгалж буй байдал

Зураг 5 Шимт хөрсөөр хучиж техникийн нөхөн сэргээлт хийж буй байдал

Л

Зураг 7 Зам талбайг услаж байгаа нь

Зураг 8 Шүүрлийн усны талбайд мал, амьтан унахаас хамгаалж торон хашаа хийсэн.

Зураг 9 Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашиглах 1000 ш мөнгөлөг улиас модны харандааг суулгаж ургуулсан байдал

Зураг 10 Техникийн нөхөн сэргээлт хийж буй байдал

Зураг 11 Тэрбум мод-Үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 1000 ш улиас мод тарив.

6. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ гэж дүйцүүлэн хамгаалахаар тогтоогдсон газар нутагт сонгон авсан биологийн олон янз байдлыг хамгаалах, сайжруулахад чиглэгдсэн хамгааллын менежментийн багц арга хэмжээ юм. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг хэрэгжүүлсний үр дүнд тухайн газрын биологийн олон янз байдал хэвийн нөхцлөөс илүүтэй сайжирсан байх нь дүйцүүлэн хамгааллын эцсийн зорилго болно.

Энэ жил Хэрлэн сумын 10 дугаар багийн гэр хорооллын хойно хуучин хорих ангийн орхигдож эвдэрсэн барилгын суурь 2 га талбайг цэвэрлэж техникийн нөхөн

сэргээлт хийж гүйцэтгэн орон нутагт актаар хүлээлгэн өгсөн. Энэхүү ажилд нийт ажиллах хүч болон 2 ш утгуурт ачигчийн зардалд 16,727,000 төгрөгийг зарцуулсан.

Хүснэгт №7 Дүйцүүлэн хамгааллын ажлын төлөвлөгөөний биелэлт

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Биелэлт
	1	2	3	4	5
1	Барилгын суурь талбайг тэгшлэх	Эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийх	га	2	2023 оны 10 дугаар сарын 18-ны өдөр Стандартын дагуу эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийж тухайн газрыг орон нутгийн ажлын хэсэгт актаар хүлээлгэн өгсөн.

Зураг 12 Дүйцүүлэн хамгаалахаар эвдэрсэн 2 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийв.

Зураг 13 Нөхөн сэргээлт хийсний дараа

7. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Төсөл хэрэгжүүлэх талбайн хүрээнд болон төслийн хамгийн их нөлөөлөл бүхий бүсэд суурин айл өрхүүд байхгүй тул одоогоор ямар нэг нүүлгэн шилжүүлэлт, нөхөн олговрын ажил төлөвлөгдөөгүй.

Хүснэгт №8 Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт

№	Нөлөөлөлд өртөх иргэд	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн өртөг, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрхзүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбай болон хамгийн их нөлөөлөл бүхий бүсэд суурин айл өрх байхгүй	Ямар нэгэн арга хэмжээ төлөвлөөгүй	-	-	-	-	-	-
	Нийт							

8. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

2013 онд ШУА-ын археологийн хүрээлэнгийн баг археологийн хайгуул судалгаа хийсэн бөгөөд тус судалгаагаар уурхайн орчимд түүх соёлын дурсгалт зүйлс илрээгүй, палентлогийн олдвор байхгүй болохыг тогтоосон. Ашиглалтын явцад уурхайн орчинд түүх соёлын дурсгалт зүйлс, палентлогийн олдвор илэрвэл Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн дагуу шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлийг соёл, шинжлэх ухааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр хөдөлгөхийг хориглоно гэсэн заалтуудыг дагаж мөрдөж ажиллана.

Хүснэгт №9 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Хугацаа ба давтамж	Биелэлт
	1	2	3	4	5

1	Археологийн дурсгал	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайгаас археологийн ямар нэгэн илэрц илрээгүй	Үйл ажиллагааны явцад түүх, соёлын олдвор олдсон тохиолдолд хуулийн дагуу ажиллана	-	-
2	Палентологийн дурсгал	Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайгаас палентологийн ямар нэгэн илэрц илрээгүй	Үйл ажиллагааны явцад түүх, соёлын олдвор олдсон тохиолдолд хуулийн дагуу ажиллана	-	-

9. Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Компаний тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд байгалийн болон үйл ажиллагааны улмаас үүсэх эрсдэлтэй нөхцөлд

1. Хүчтэй салхи, шуурганы талаарх сэрэмжлүүлэг мэдээг урьдчилан мэдээлэх, болзошгүй аюул, гамшгийн үед цагийн байдлын талаар холбоо харилцааны техник хэрэгслийг бэлэн байдалд байлгаж ажилласан.
2. Гал унтраах хэрэгслийг байнгын бэлэн байдалд байлгах
3. Сэрэмжлүүлэг мэдээг байнга хүлээн авч заавар, зөвлөмжийг биелүүлэх
4. Уулын ажлын нөлөөгөөр газрын гадаргуу дээр гарсан ан цав, нүх, цөмрөл, уурхайн гүний малталтын дээгүүр байрласан гол мөрний хуурай голдрил, гуу жалгаар дамжин ширүүн бороо, мөндөр, үерийн ус уурхайн малталт руу урсан орохоос хамгаалсан суваг шуудуу татан хааж хамгаалсан.

Хүснэгт №10 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Хэрэгжилт
1	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл Ажилчдын санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, машин, техникийн эвдрэл гэмтэл, доголдоос гарах	2 Болзошгүй осол аюулын үед орон нутгийн эмнэлгийн болон бусад холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах Ажлын байранд эмнэлгийн анхны тусламж эмийн сантай байх Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэгслээр хангах Ажилчдыг жил бүр эмнэлгийн үзлэгт хамруулах	3 - Ажлын байранд - -	4 0 3 2 1	5 Осол аюул гарах нөхцөл байдал одоогоор үүсээгүй байна. Уурхайн ажлын байранд эмнэлгийн анхны тусламж эмийн сан байрлуулсан. Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын өвөл, зуны хувцас, нэг бүрийн хамгаалах хэрэгслээр бүрэн хангасан. 2023 оны 11 сард ажилчдыг хуваарьт эмнэлгийн үзлэгт хамруулахаар бэлтгээд байна.
2	Аянга цахилгаан, хэт халалт, гэнэтийн хүчтэй цахилгаан гүйдлийн нөлөөгөөр галын аюул гарах	Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх талаар дүрэм, журмыг шинэчлэн боловсруулж мөрдлөг болгон ажиллах	Тогтмол	Өдөр тутам	Цахилгааны галын аюулгүй байдал, ерөнхий шаардлагад заасан норм дүрмийг баримтлан ажиллаж байна.
3	Шатах, тослох материалын аюулгүй ажиллагааг хангаагүйгээс галын аюул гарах	Гал түймрийн үед хэрхэн ажиллах талаар болон аюулгүй ажиллагааны талаар, мөн байгалийн гамшгийн үед хэрхэх талаар ажилчдын дунд сургалт зохион байгуулах	Бүх ажилчид	2	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй, цахилгааны аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлагын талаар уурхайн ажилчдад 2 удаа сургалт зохион байгуулсан.

	Түлш тээвэрлэх, түгээх автомашины бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавьж, тодорхой ажилтанд хариуцуулна	Тогтмол	Өдөр тутам	Түлш тээвэрлэх, түгээх автомашин ажилладаг. Автомашины бүрэн бүтэн байдлыг жолооч хариуцан ажиллаж байна.
--	---	---------	------------	---

10. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Ордын ашиглалттай холбогдож гарах хог хаягдлын хяналт, удирдлага, зохион байгуулалт нь уурхайд одоо мөрдөж байгаа журмын дагуу хийгдэнэ. Ордын ашиглалтын үйл ажиллагаанаас хагуу хог хаягдал гарахгүй, тэнд ажиллагсадаас гарах ахуйн хог хаягдлыг 2023 оны 1-р сарын 3-ны өдөр “Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ-тай байгуулсан гэрээгээр төв хогийн цэгт хүргүүлдэг.

Аюултай хог хаягдлын үүссэн болон хуримтлагдсан хэмжээг нэр, төрөл бүрээр бүртгэж, жил бүрийн 12 дугаар сарын 15-ны дотор батлагдсан маягт, загварын дагуу тайланг сумын Засаг дарга, аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт цахимаар болон цаасаар хүргүүлнэ.

Уул уурхайн тоног төхөөрөмжөөс гарах нефтийн бүтээгдэхүүний үлдэгдэл хаягдал тосыг “Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ-тай байгуулсан гэрээгээр хүлээлгэн өгдөг. Уулын ажилд химийн хортой, тэсэрч дэлбэрэх аюултай бодис ашиглахгүй.

Нүүрсний хаягдал бохирдлыг хөрсний овоолгоор дарж булна.

Хүснэгт №11 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Хэрэгжилт
1	Ахуйн	“Чойбалсан хөгжил” ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан гэрээгээр аймгийн төв хогийн цэгт төвлөрүүлнэ	Уурхайн хэмжээнд	20 тн	5	Ахуйн хог хаягдлыг 2023 оны 1-р сарын 3-ны өдөр “Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ-тай байгуулсан гэрээгээр төв хогийн цэгт хүргүүлдэг.

2	Үйлдвэрийн	Нүүрсний мөргөцгийн ул, таазны хаягдал	Уулын ажлын хүрээнд	10000 тн-	-Тухай бүр	Уул уурхайн тоног төхөөрөмжөөс гарах нефтийн бүтээгдэхүүний үлдэгдэл хаягдал тосыг “Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ-тай байгуулсан гэрээгээр хүлээлгэн өгдөг.
3	Аюултай	Ажилласан тос масло	Уулын ажлын хүрээнд	-5 тн	Улрал бүр	

11. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт ажлыг гэрээгээр мэргэжлийн байгууллагын итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэхээр төлөвлөсөн.

Агаар орчны бохирдол

Уурхайн ашиглалтын хугацаанд агаар орчныг бохирдуулагч гол эх үүсвэр нь хөрс хуулалт, нүүрс олборлолт, овоолго байгуулах, нүүрс тээвэрлэлтийн үеийн тоосжилт, машин техникээс гарах утаа торгог орно. Ийм хуурайшилттай үед уурхайн дотоод замыг тогтмол услах техникийн бүрэн бүтэн байдалд байнгын хяналт тавьж агаар бохирдуулалтыг багасгаж ажиллана.

Орчны агаарын бохирдлын үндсэн үзүүлэлт болох тоосжилт, нүүрсний өөрөө шаталт болон агаар дахь CO₂, NO₂, SO₂, SPM, CH₂-ийн цацраг идэвхийн агууламжийг тодорхойлуулна. Агаарын тоосжилт болон цацраг идэвхийн агууламж өндөр байж болох уурхайн ашиглалтын талбай, авто замын орчинд сорьц авч шинжлүүлнэ.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу агаар, ус, хөрс, ургамлын нөмрөгт хийлгэсэн шинжилгээний дүнд тулгуурлан мониторинг хийж, шинжилгээний дүн тус бүрийг дүгнэлттэй болгох, шинжилгээний дээж авах ажилд хөндлөнгийн хяналтаар сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагчийг байнга байлгах ажлыг зохион байгуулна.

Хөрсний бохирдол

- Хөрсний овоолгыг салхинд хийсэж, тоос шороо дэгдэхээс урьдчилан сэргийлж, тэгшилж , нягтруулж ажиллана.
- Хөрсний хяналтын цэгүүдэд жилд 1 удаа мэргэжлийн байгууллагаар хөндлөнгийн хяналт, шинжилгээ хийлгэж, шимт чанар ба бохирдлын хэмжээг тодорхойлуулна.

Усны бохирдол

Төслийн үйл ажиллагааны явцад усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, тэдгээр нөлөөллийг бууруулах зорилгоор доор дурьдсан арга хэмжээг үйл ажиллагааны туршид авч хэрэгжүүлнэ.

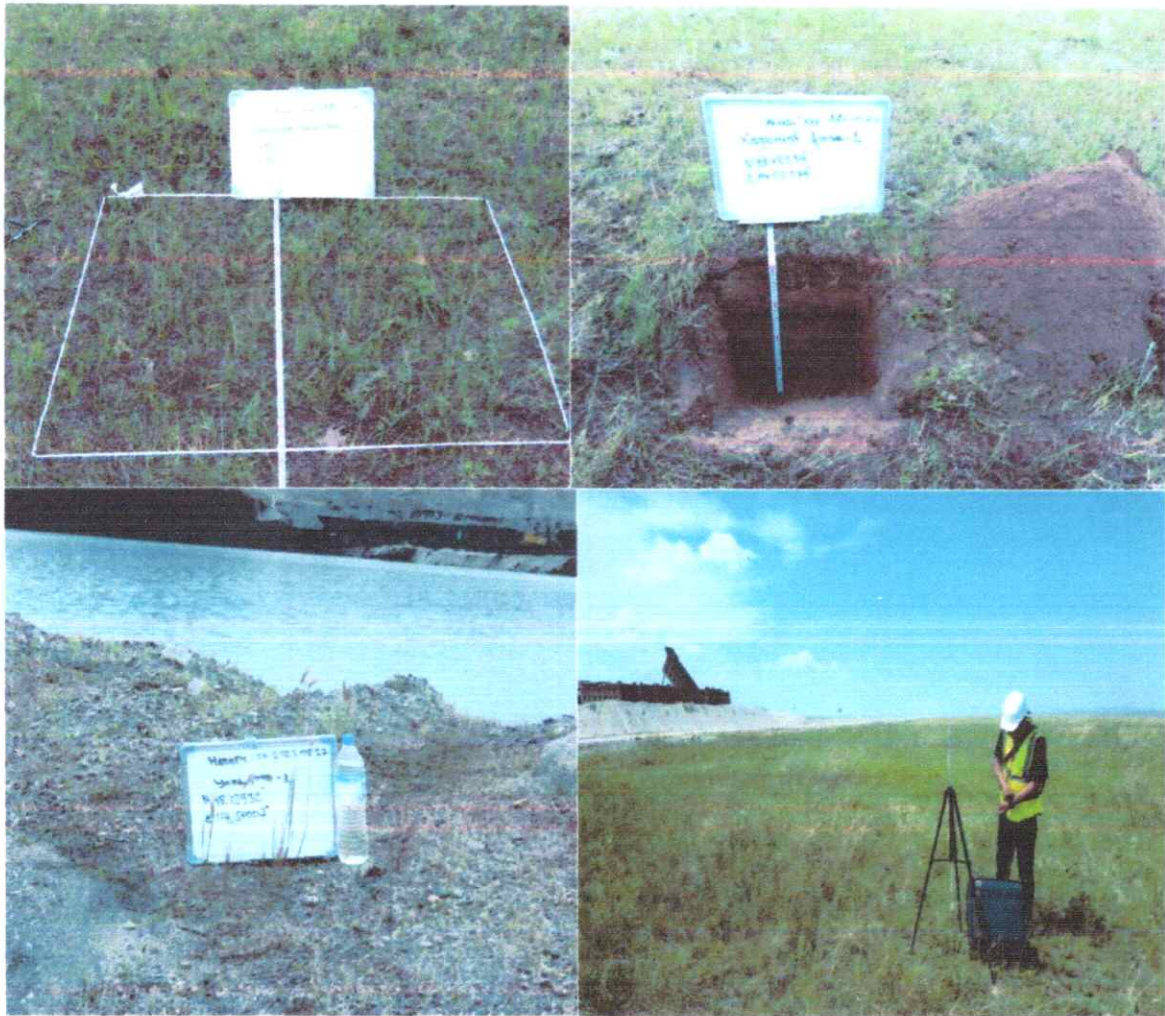
- Хур тунадасны ус ялангуяа хүчтэй аадар борооны үед шатах тослох материал болон ахуйн хаяглал хогийг урсган ойр орчмын усан орчин, сайр голдиролд орж бохирдуулах нөхцөлөөс урьдчилан сэргийлэх
- Уурхайн шүүрлийн ус цуглуулах талбайд цугларсан усанд улиралд 1 удаа мэргэжлийн байгууллагаар шинжилгээ хийлгэнэ.

Ургамлын мониторинг

Уурхайн ашиглалт хийгдээгүй талбайн ургамлын бүрхэвчийн доройтуулахгүй ажиллах бөгөөд салаа зам гаргахгүй, уурхайн ахилтанд өртөөгүй талбайн ургамлан нөмрөгийг хамгаалах зорилгоор далан байгуулж ургамлын мониторингийг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэсэн.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд ургамлын судалгааны ажлыг Далангийн Хөшөөт ХХК-аар гүйцэтгүүлж тайланг хавсаргав.

Зураг 20 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт ажлын дээж авч байгаа нь

Зураг 21 Зүмп шүүрлийн усыг шавхан зайлуулж буй хөдөлгүүр, насос

Хүснэгт №12 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт ажлын төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Биелэлт
1	Тоосжилт	Тээврийн зам дагуу	Улиралд 1 удаа	4	Далангийн хөшөөт ХХК-тай орчны хөтөлбөрт шинжилгээ хийлгэх гэрээний дагуу уурхайн тоосжилт, агаарын шинжилгээг 4 цэгт хийсэн
2	Газрын гүний усны бохирдол	Ус цуглуулах талбайд	Улиралд 1 удаа	4	Ус цуглуулах талбай болон шүүрлийн ус, ундны усанд лабораторын шинжилгээ хийсэн.
3	Хөрсний ялзмаг болон хувд металлын бохирдол	Уурхайн ахилтанд өртөөгүй талбай	улиралд 1 удаа	9	Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагыг ханган мэргэжлийн байгууллагаар 9 цэгээс дээж авч шинжилгээ хийсэн.
4	Ургамлын нөмрөгт үзүүлэх бохирдол	Уурхайн орчинд	Улиралд 1 удаа	1	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд ургамлын судалгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж тайланг хавсаргав.

12. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 13 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Тоо хэмжээ	Биелэлт
	1	2	3
1	Боломжит нөөцийн ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулах	1	Засгийн Газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газраас 2023 оны 3 дугаар сарын 14-ны өдрийн 42 дугаартай ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг гаргуулсан.
2	Хэрлэн голын сав газрын захиргаанаас ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулах	1	Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйл, заалтыг хэрэгжүүлж 2023 оны 3 дугаар сарын 21-ны өдрийн 46 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргуулж Хэрлэн голын сав газрын захиргаатай 2023 оны 6 дугаар сарын 23-ны өдөр 08 дугаартай ус ашиглах гэрээг байгуулан ажиллаж байна.
3	Мод тарих үндэсний өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх	2	Бүх нийтээр Мод тарих - Үндэсний өдөрт байгууллага, хамт олноороо нэгдэж 5 сард 1000 ш улиас модны харандаа тарьж ургуулан 10 сард уулын хэсэгт шилжүүлэн тарьсан.
4	Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах чиглэлээр сургалт зохион байгуулах	2	Компанийн нийт ажилчдыг хог хаягдлын менежментийг сайжруулах сургалтанд 2 удаа хамруулсан.
5	БОМТ батлагдсан даруйд аймгийн БОАЖГ, сумын Засаг дарга нарт хүргэх, тайлагнах	1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны А/618 дугаар тушаалаар баталсан журмын дагуу холбогдох газруудад албан бичгээр

6	Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах ажилд хөндлөнгийн хяналтаар сумын БОХУБ, Байгаль хамгаалчийг оролцуулах	1	хүргүүлэн хамтран ажиллаж байна..
---	---	---	-----------------------------------

13. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

Хүснэгт 14 Тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

№	БОХМТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Зохион байгуулах ажилтан	Хэрэгжилт
1	Багийн иргэдийн нийтийн хуралдаан	Ерөнхий инженер, Байгаль орчны мэргэжилтэн	Хэрлэн сумын Багийн Иргэд нийтийн хуралд уурхайн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг танилцуулах хүсэлтийг албан бичгээр 2023 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдөр хүргүүлсэн.
2	Сумын БОХУ байцаагчид	Ерөнхий инженер, Байгаль орчны мэргэжилтэн	Ил уурхайн үйл ажиллагаатай танилцуулсан.
3	Аймаг, сумын удирдлагуудад	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий инженер	2023 оны БОМТөлөвлөгөөний биелэлтийг хүргүүлсэн.
4.	Аймгийн Засаг даргын захирамжаар томилогдсон ажлын хэсэгт	Ерөнхий инженер, Байгаль орчны мэргэжилтэн	2023 оны БОМТ-ний хэрэгжилтийг шалгах Аймгийн Засаг даргын захирамжаар томилогдсон ажлын хэсэг 2023 оны 11 дүгээр сард зохион байгуулагдана.

14. ДҮГНЭЛТ

Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын нутагт байрлах “Найнги“ ХХК-ийн ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд 2023 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн үр дүнд бид дараах дүгнэлтийг хийж байна. Үүнд:

- 2023 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралт Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан аргачлалын дагуу боловсруулав.
- “Найнги” ХХК нь 2023 онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтэд нийт **50.000.000** төгрөг зарцуулсан байна.

Хавсралт

1. Аж ахуйн нэгж байгууллагын гэрчилгээ, тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
2. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн хээрийн хэмжилт, дээжлэлтийн зураг, авсан дээжнүүдийн лабораторийн шинжилгээний үр дүн эх хувь
3. Ургамлын судалгааны тайлан
4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээнүүдийн гүйцэтгэлийг баталгаажуулсан зураг
5. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ
6. Эрх бүхий байгууллагуудаас гүйцэтгэсэн ажлыг нь хүлээж авсан актын хуулбар
7. Ус ашиглах гэрээ, дүгнэлт, зөвшөөрөл
8. Төлбөрийн баримтууд
9. БОХ-3 маягт. Уул уурхайн олборлолтын улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн жилийн мэдээ
10. ТЭЗҮ-г хүлээн авсан тушаал, тэмдэглэл
11. Байгууллагын хариуцлагын даатгалын хуулбар
12. Хог хаягдлын гэрээ

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000149205

2005.10.19

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

0711001129

/ Хувийн хэргийн дугаар /

2010895

/ Регистрийн дугаар /

Найнги

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Үүсгэн байгуулагч

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

1

1996.03.13

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ он, сар, өдөр /

0141

/ код /

Мал аж ахуй, саалийн фермерийн аж ахуй эрхлэх

/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

0150

0113

0111

0729

1101

1050

1071

4610

/ код /

Мал импортоор оруулах үйл ажиллагаа

Хүнсний ногоо, үрслэг тариалалт

Газар тариалан

Геологи хайгуул, ашиглалт

Спирт, архи зэрэг согтууруулах ундаа үйлдвэрлэл

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл

Талх, нарийн боосны үйлдвэрлэл

Гадаад худалдаа эрхлэх

/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

1

/ гишүүдийн тоо /

76,927.6

/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Дорнод, Хэрлэн, 6-р баг, 1, Утас1: 99100388, Утас2: 70582992, Факс: 70583094

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Дорнод аймгийн Улсын
бүртгэлийн хэлтэс

/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2018 он 4 сар 27 өдөр

3369897 21161290

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Шинэбаяр овогтой Мянмарсүрэн-г Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2018.04.27	Б.Болор-Эрдэнэ
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2018.04.27	Б.Болор-Эрдэнэ
1	4923 Автомашинаар ачаа тээвэр эрхлэх эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2019.08.27	Б.Болор-Эрдэнэ
2	Шинэбаяр овогтой Бямбасүрэн -г Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2019.08.27	Б.Болор-Эрдэнэ

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээст Монгол Улсын хуулийн дагуу харуулцага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

* 0 0 0 1 4 9 2 0 5 *

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 1364А

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Дорнод аймаг /хот/-ийн
Баянтүвшин сум /дүүрэг/-ын
Адуун чулуу нэртэй газарт орших
74 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд хуульд
заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг
зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 711001129 тоот гэрчилгээтэй
„Найрми“ УТХ -д
энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 30 жилийн
хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавералтгүй бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА Л. БОЛД

2007 оны 02 сарын 09 өдөр

Улаанбаатар хот

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-001364

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний таилбар	Гарын үсэг, огноо, тамга
000-CI	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Ашигт малтмалын газрын даргын 2010 оны 127 тоот тушаалын дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлыг WGS-84 тогтолцоонд албан ёсоор хөрвүүлж талбайн хэмжээг дахин тооцсон.	
013-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2010.10.01 – 2011.10.01 хүртэл.	2010-08-18 <i>[Signature]</i>
014-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2011.10.01 – 2012.10.01 хүртэл.	2011-10-01 <i>[Signature]</i>
015-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 15 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2012.10.01 – 2013.10.01 хүртэл.	2012-10-01 <i>[Signature]</i>
016-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 16 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2013.10.01 – 2014.10.01 хүртэл.	2013-08-20 <i>[Signature]</i>
017-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 17 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2014.10.01 – 2015.10.01 хүртэл.	2014-08-15 <i>[Signature]</i>
018-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв. Тусгай зөвшөөрлийн 18 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2015.10.01 – 2016.10.01 хүртэл.	2015-08-19 <i>[Signature]</i>

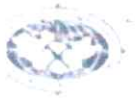

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-001364

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
019-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 19 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.10.01 – 2017.10.01 хүртэл	2016-09-23
020-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 20 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.10.01 – 2018.10.01 хүртэл	2017-08-17
021-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 21 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.10.01 – 2019.10.01 хүртэл	2018-08-17
022-FE	<ul style="list-style-type: none">Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 22 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.10.01 – 2020.10.01 хүртэл	2019-08-17

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

MV-001364

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний тайлбар	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, гарын үсэг, огноо, тамга																
000-C1	<ul style="list-style-type: none">Ашигт малтмалын газрын даргын 2010 оны 127 тоот тушаалын дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлыг WGS-84 тогтолцоонд албан ёсоор хөрвүүлж талбайн хэмжээг дахин тооцсон.	74.08 Га	0 Га	<table><tr><td>1</td><td>114° 32'</td><td>32° 33' 48"</td><td>7° 32' 92"</td></tr><tr><td>2</td><td>114° 31'</td><td>52° 34' 48"</td><td>7° 32' 92"</td></tr><tr><td>3</td><td>114° 31'</td><td>52° 34' 48"</td><td>8° 1' 92"</td></tr><tr><td>4</td><td>114° 32'</td><td>32° 33' 48"</td><td>8° 1' 92"</td></tr></table>	1	114° 32'	32° 33' 48"	7° 32' 92"	2	114° 31'	52° 34' 48"	7° 32' 92"	3	114° 31'	52° 34' 48"	8° 1' 92"	4	114° 32'	32° 33' 48"	8° 1' 92"
1	114° 32'	32° 33' 48"	7° 32' 92"																	
2	114° 31'	52° 34' 48"	7° 32' 92"																	
3	114° 31'	52° 34' 48"	8° 1' 92"																	
4	114° 32'	32° 33' 48"	8° 1' 92"																	

2010-04-01 З.Занбат

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын –ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Батлав:

Найнги ХХК-ийн
захирал / Бямбасүрэн /

Хүлээн авсан:

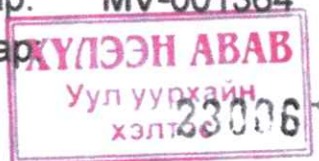
АМГТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга / М.Мэндбаяр /

ДОРНОД АЙМГИЙН ХЭРЛЭН ТӨВ СУМЫН АДУУНЧУЛУУ ОРДЫН 2023 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ашигт малтмалын төрөл: Хүрэн
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-001364
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар: 230061

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

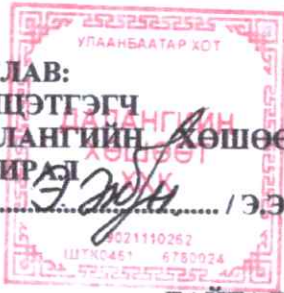
/П.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

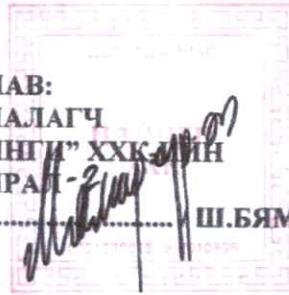
1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

2023 он

БАТЛАВ:
ГҮЙЦЭТГЭГЧ
“ДАЛАНГИЙН ХӨШӨӨТ” ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ
..... /Э.ЭНХЖИН/

БАТЛАВ:
ЗАХИАЛАГЧ
“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ
..... /Ш.БЯМБАСҮРЭН/

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ

2023 оны 08 дугаар
сарын 22-ний өдөр

№ 23/17

Улаанбаатар хот

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү гэрээг нэг талаас Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 18-р хороо, 13-р хороолол, Манлайбаатар Дамдинсүрэнгийн гудамж 14-4 барилга 5 давхар Б тоот хаягт байрлах Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан **“Далангийн хөшөөт” ХХК /РД: 6780024/-ийн** (цаашид ГҮЙЦЭТГЭГЧ гэх) болон нөгөө талаас Монгол Улс, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум нутагт байрлах Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан **“Найнги” ХХК /РД: 2010895/-ийн** (цаашид ЗАХИАЛАГЧ, хамтад нь ТАЛУУД гэх) нар байгуулав. Энэхүү гэрээ нь Байгаль орчны хяналт шинжилгээ хийх ажилд хамтран ажиллана.

Хоёр. ХАМРАХ ХҮРЭЭ

- 2.1. Байгаль орчны хяналт шинжилгээ нь дараах хүрээг хамарна:
 - а) **Байгаль орчны хяналт шинжилгээ хийх газар:** Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын нутагт байрлах Адуунчулууны нүүрсний орд
 - б) **Ажил гүйцэтгэх хугацаа:** Адуунчулууны нүүрсний ордын байгаль орчны хяналт шинжилгээ, дээж авах үйл ажиллагааг урьдчилгаа төлбөр төлөгдмөгц (**2023 оны 08 дугаар сарын 26 ны өдөр**) эхлүүлэх бөгөөд бэлтгэл, газар дээрх мэдээлэл цуглуулах, дээж авах, зэрэг ажлыг нийт ажлын 14 хоногт багтаан гүйцэтгэж дээжний хариуг бэлэн болгож хүлээлгэн өгнө.

Гурав. ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

- 3.1. Байгаль орчны хяналт шинжилгээ хийлгэж буй ажилтай холбоотой мэдээллийн нууц байдлыг хадгалах, бусдад дамжуулах, мэдээлэл өгөх зэрэг явдал гаргахгүй байна.
- 3.2. Захиалагчаас авч хэрэглэсэн ажлын баримт бичиг, ном хэвлэл зэргийг буцааж бүрэн хүлээлгэж өгнө.
- 3.3. Гүйцэтгэгч нь Захиалагчаас гаргаж өгсөн баримт материал, мэдээллийг зөвхөн гэрээт ажлын хүрээнд ашиглах бөгөөд Захиалагчийн зөвшөөрөлгүйгээр олшруулах, гадагш гаргах, бусдад танилцуулахыг хориглоно.
- 3.4. ГҮЙЦЭТГЭГЧ нь Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлын ургамлын тайлан, шинжилгээний хариуг ЗАХИАЛАГЧ талд хэвлэж хүлээлгэн өгнө.
- 3.5. Гүйцэтгэгч нь гэрээт ажлын хүрээнд олж авсан Захиалагч талын үйл ажиллагаатай холбоотой аливаа мэдээ мэдээллийн нууцлалыг чандлан хадгална.
- 3.6. Гэрээт ажлын явц, үр дүнгийн талаар Захиалагч талын байгаль орчны мэргэжилтэнд танилцуулан шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр хангаж, хамтран ажиллана.
- 3.7. Энэхүү гэрээнд тусгайлан тохиролцоогүй бол ажлын цагийн горим, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны журмыг өөрөө хариуцна.

Дөрөв. ЗАХИАЛАГЧИЙН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

- 4.1. ЗАХИАЛАГЧ нь Байгаль орчны хяналт шинжилгээ хийх боломжийг ГҮЙЦЭТГЭГЧ -д гаргаж өгнө.
- 4.2. Гэрээт ажлыг зохион байгуулахад аргазүйн талаар зөвлөгөө өгөх, гэрээт ажлын явцтай танилцаж, хамтран ажиллана.
- 4.3. Шаардлагатай тохиолдолд мэдээлэл, тоног төхөөрөмж, материалаар хангах, ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх буюу байгаль орчны нарийвчилсан үнэлгээтэй холбогдолтой мэдээллүүдийг гаргаж өгнө.
- 4.4. Захиалагч нь гэрээнд заасны дагуу төлбөрийг төлнө.

Тав. ГҮЙЦЭТГЭХ АЖИЛ БОЛОН АЖЛЫН ХӨЛС

5.1. Ажил гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн “Адуунчулууны нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах” төсөлд байгаль орчны хяналт шинжилгээнд дараах ажлуудыг хийнэ.

№	Дээж авах хэсгүүд	Дээжний төрөл	Тоо хэмжээ
1	Агаарын чанар	SO ₂ , NO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ , CO ₂ тархалт	4 цэг
2	Усны чанар	Усны ерөнхий үзүүлэлт ба хүнд металл, нян түвшин	5 дээж
3	Хөрсний чанар	Нефть бүтээгдэхүүн, Хүнд металл, Цацраг идэвхт элемент	10 дээж
4	Ургамалын чанар	Зүйлийн бүрдэл хэв шинж бүрхэц	4 цэг

5.2. Энэхүү Гэрээний дагуу үзүүлэх ажил үйлчилгээний нийт төлбөрийн хэмжээ нь 5,195,900 (Таван сая нэг зуун ерэн таван мянга есөн зуун) төгрөг болно.

5.3. Төлбөрийг дараах хуваарийн дагуу хийнэ:

- Гэрээний нийт үнийн дүнгийн 30 хувь болох урьдчилгаа төлбөр 1,558,770 (Нэг сая таван зуун тавин найман мянган долоон зуун дал) төгрөгийг гэрээт ажлыг эхлүүлэх үед Гүйцэтгэгч талаас ирүүлсэн нэхэмжлэлийг үндэслэн төлнө;
- Үлдэгдэл 70 хувийн төлбөр болох 3,637,130 (Гурван сая зургаан зуун гучин долоон мянга нэг зуун гуч) төгрөгийг шижилгээнүүдийн хариу гарч захиалагч талд хүргүүлэхэд төлнө.
- Тус ажлын хөлсөнд захиалгат ажил хийж гүйцэтгэхтэй холбоотой бүх зардал багтсан бөгөөд гэрээ байгуулмагц ажлын хөлс төлнө.
- Дээрх үнийн дүнд НӨАТ ороогүй болно.

Зургаа. ДАВАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

6.1. Гэрээний хугацаанд БОА-ын ажил гүйцэтгэх үед давагдашгүй хүчин зүйл (газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи мэт байгалийн гамшигт үзэгдэл, халдварт өвчний тархалт, ажил хаялт, төрийн шийдвэр, оролцоо зэрэг нийгмийн нөлөөлөл) тохиолдож гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хугацааг сунгах үндэслэл болно.

Долоо. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА, НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ, ГЭРЭЭНЭЭС ТАТГАЛЗАХ

- Талуудын эрх бүхий төлөөлөгч нар энэ Гэрээнд гарын үсэг зурж, байгууллагын тэмдэг дарснаар хүчин төгөлдөр болж улмаар Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хариуг ЗАХИАЛАГЧ-д хүлээлгэн өгсөн өдөр хүртэлх хугацаанд хүчин төгөлдөр байна.
- Энэ Гэрээнд оруулах аливаа нэмэлт нь бичгээр хийгдэнэ. Энэхүү гэрээтэй холбоотой нэмэлт өөрчлөлтөд Талууд гарын үсэг зурсан байх ба энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд хууль зүйн хувьд адил хүчинтэй байна.

Найм. БУСАД

- Энэ Гэрээ нь Монгол Улсын хууль, тогтоомжийн дагуу зохицуулагдана.
- Энэ Гэрээнээс үүдэлтэй аливаа маргааныг талууд эвийн журмаар зөвшилцөлд хүрэх замаар шийдвэрлэнэ. Ийнхүү нэгдсэн зөвшилцөлд хүрээгүй бол шүүхээр шийдүүлнэ.

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ

“ДАЛАНГИЙН ХӨШӨӨТ” ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ ЭЭНХЖИН

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН
Э.ТӨМӨРБААТАР

Хөрсний хэмжилт, дээжлэлт хийж буй нь

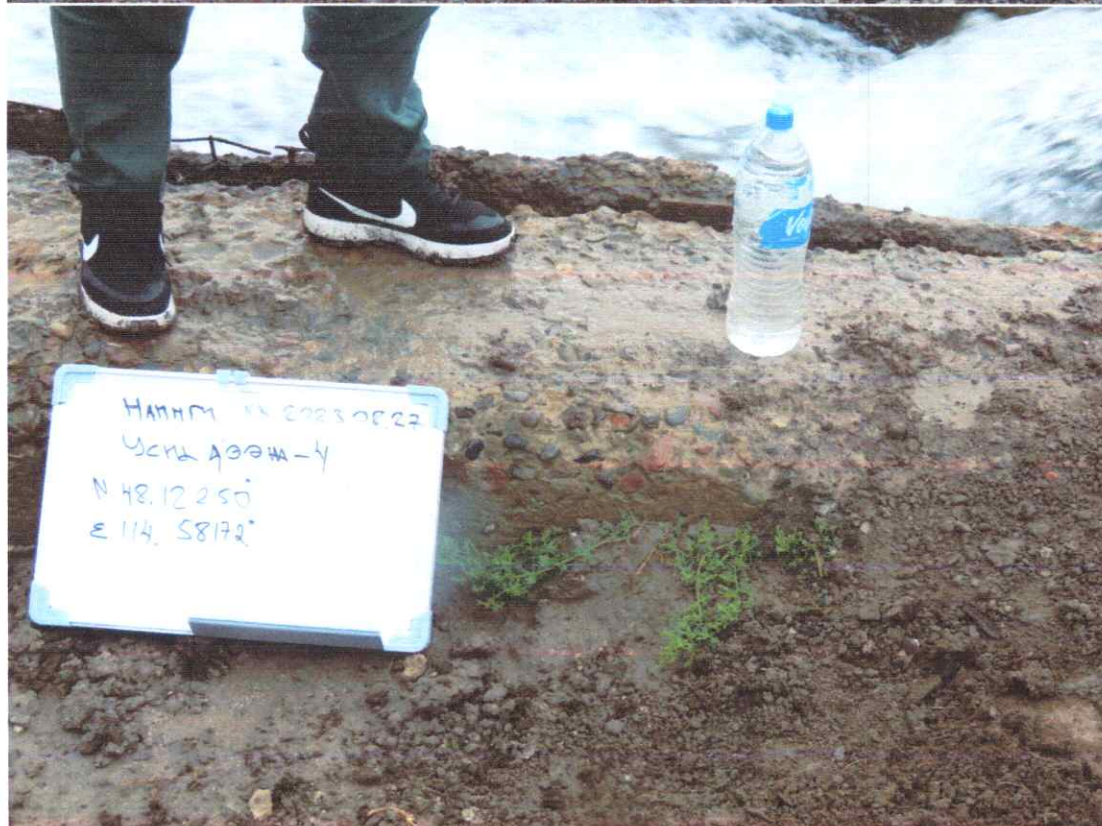
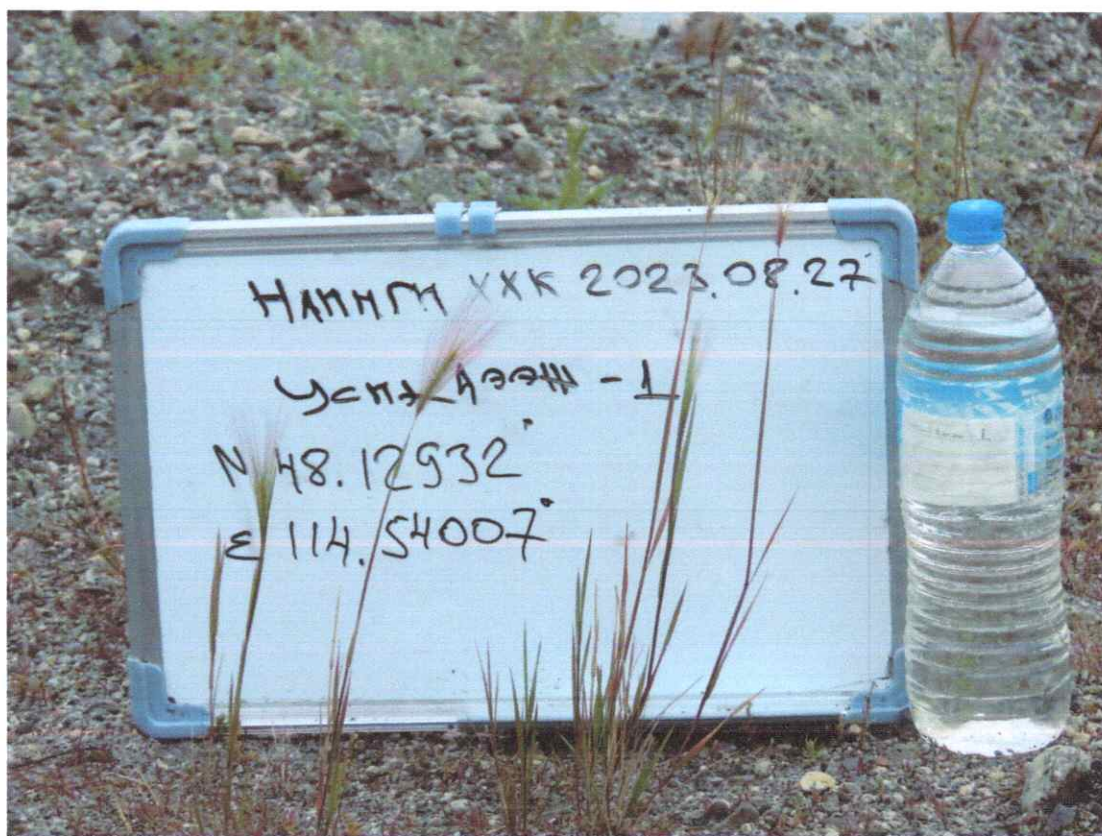

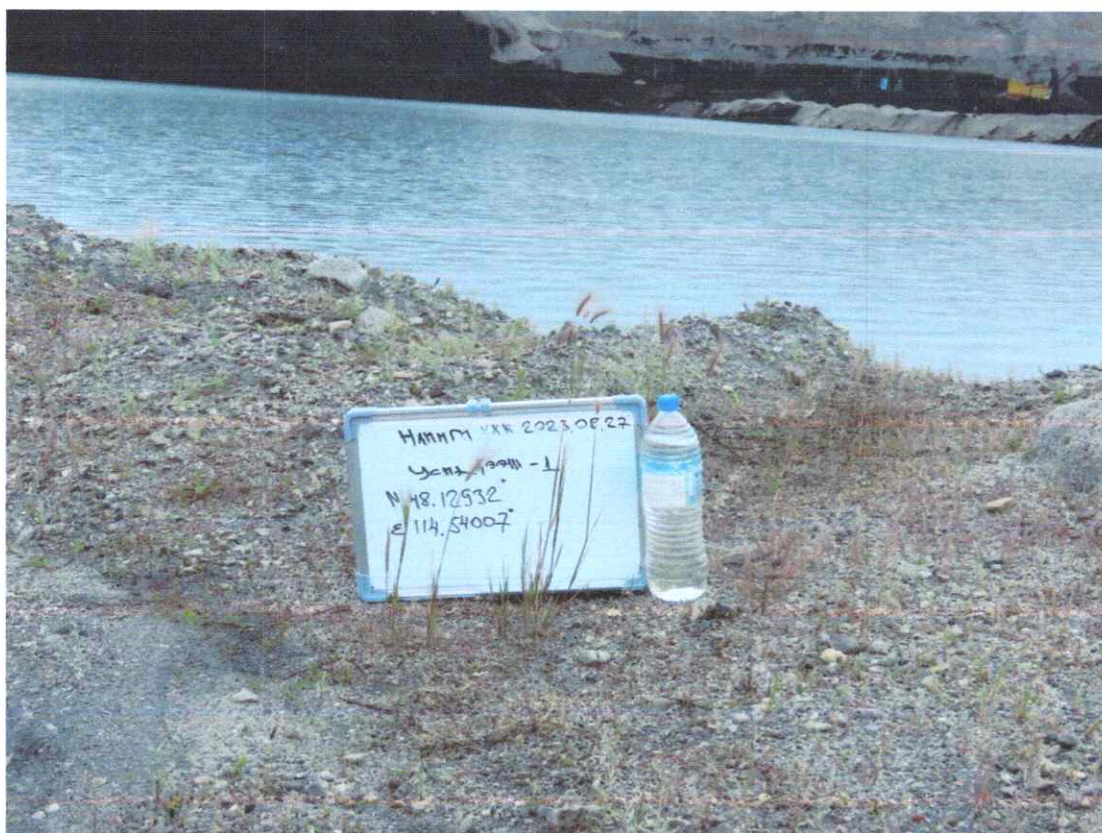

Ургамлын мониторинг хийж байгаа нь

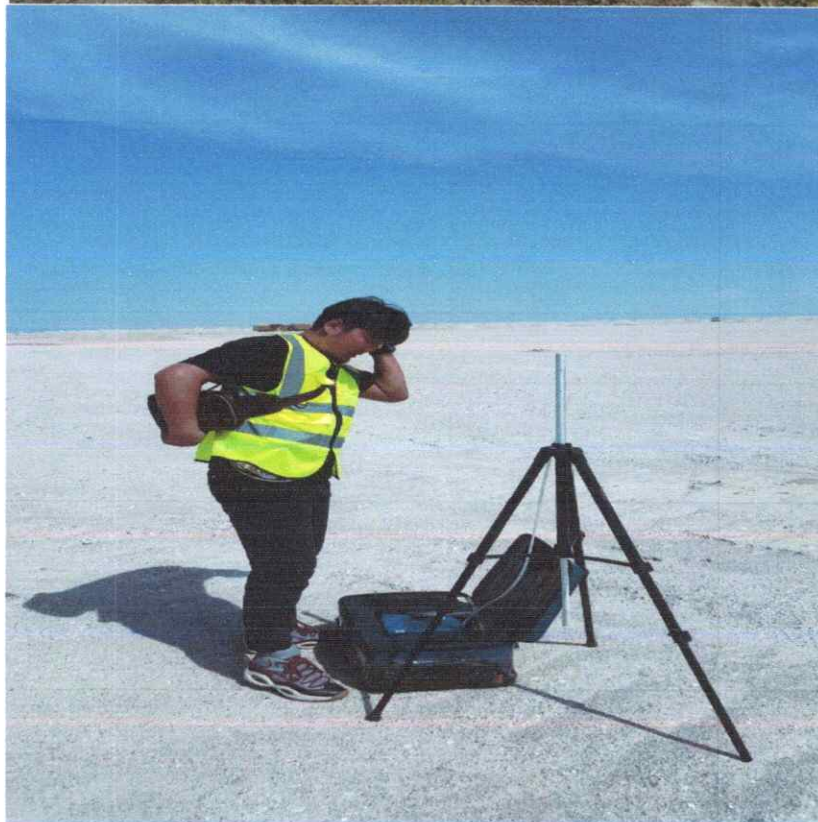

Усны дээжлэлт, шинжилгээ авч буй нь

Агаарын шинжилгээ хийж буй нь

"НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ" ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-01-1

Захиалагч: "Найнги" ХХК

Дээж авсан цэг: Дорнод аймаг Хэрлэн сум 8 баг, Баянтүмэн сум 4 баг

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сарын 29

Уст цэгийн төрөл: Зүмп Дээж -1

Зориулалт:

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	62.00	3.09	40.35	CO ₃ ⁻	3.60	0.06	0.78
Mg ⁺⁺	35.00	2.88	37.55	HCO ₃ ⁻	312.00	5.11	66.65
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	56.00	1.58	20.59
K ⁺	5.00	0.13	1.67	SO ₄ ⁻	41.00	0.85	11.13
Na ⁺	36.00	1.57	20.42	NO ₃ ⁻	4.00	0.06	0.84
Дүн	138.00	7.67	100.00	Дүн	416.60	7.67	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 554.6 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 398.6 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 556 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 5.97 мг-экв/л

/ бага хатуулагтай ус

Урвалын орчин: рН- 8.17

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

ЕС -1.351 ds/m

TDS: 679 ppm

$$M(0.51) = \frac{HCO_3 \ 89 \ [Cl \ 9]}{Ca \ 50 \ Mg \ 31 \ [Na \ 18]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, II төрлийн цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Жич: усны сорцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

С. Аамин

Д.ЭНХЧИМЭГ

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-01-2

Захиалагч: “Найнг” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорнод аймаг Хэрлэн сум 8 баг, Баянтүмэн сум 4 баг

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сарын 29

Уст цэгийн төрөл: Зөөврийн ус, Дээж -2

Зориулалт: Унд ахуй

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	18.00	0.90	59.52	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	5.00	0.41	27.26	HCO ₃ ⁻	66.00	1.08	71.68
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	15.00	0.42	28.04
K ⁺	1.00	0.03	1.70	SO ₄ ⁻	0.20	0.00	0.28
Na ⁺	4.00	0.17	11.53	NO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Дүн	28.00	1.51	100.00	Дүн	81.20	1.51	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 109.2 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 76.2 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 79 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 1.31 мг-экв/л

/ маш зөөлөн ус

Урвалын орчин: pH- 7.76

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -0.210 ds/m

TDS: 102 ppm

$$M(0.11) = \frac{HC03\ 72\ Cl\ 28}{Ca\ 60\ Mg\ 27\ [Na\ 12]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, I төрлийн нэн цэнгэг буюу ялимгүй эрдэсжилттэй, маш зөөлөн ус.

“Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS0900:2018” – стандартын шаардлагыг хангаж байна.

Жич: усны сорцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

С. Энхчимэг

Д.ЭНХЧИМЭГ
Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-01-3

Захиалагч: “Найнги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорнод аймаг Хэрлэн сум 8 баг, Баянтүмэн сум 4 баг

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сарын 29

Уст цэгийн төрөл: Зүмп Дээж -3

Зориулалт:

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	60.00	2.99	40.72	CO ₃ ⁻	5.00	0.08	1.13
Mg ⁺⁺	29.00	2.39	32.45	HCO ₃ ⁻	298.00	4.88	66.41
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	55.00	1.55	21.10
K ⁺	4.00	0.10	1.39	SO ₄ ⁻	37.00	0.77	10.48
Na ⁺	43.00	1.87	25.44	NO ₃ ⁻	4.00	0.06	0.88
Дүн	136.00	7.35	100.00	Дүн	399.00	7.35	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 535 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 327.5 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 543 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 5.38 мг-экв/л

/ бага хатуулагтай ус

Урвалын орчин: pH- 8.48

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -1.338 ds/m

TDS: 663 ppm

$$M(0.54) = \frac{HCO_3 \ 66 \ [Cl \ 21 \ SO_4 \ 10]}{Ca \ 41 \ Mg \ 32 \ Na \ 25}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, II төрлийн цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Жич: усны сорцыг итгэлзүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

Д. Энхчимэг

Д.ЭНХЧИМЭГ

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-01-4

Захиалагч: “Найнги” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорнод аймаг Хэрлэн сум 8 баг, Баянтүмэн сум 4 баг

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сарын 29

Уст цэгийн төрөл: Баян нуур, Дээж -4

Зориулалт:

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	52.00	2.59	33.55	CO ₃ ⁻	3.50	0.06	0.75
Mg ⁺⁺	35.00	2.88	37.23	HCO ₃ ⁻	357.00	5.85	75.69
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	43.00	1.21	15.69
K ⁺	5.00	0.13	1.66	SO ₄ ⁻	28.00	0.58	7.55
Na ⁺	49.00	2.13	27.56	NO ₃ ⁻	1.50	0.02	0.31
Дүн	141.00	7.73	100.00	Дүн	433.00	7.73	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 574 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 395.5 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 506 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 5.47 мг-экв/л

/ бага хатуулагтай ус

Урвалын орчин: pH- 8.33

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -1.246 ds/m

TDS: 621 ppm

$$M(0.57) = \frac{HCO_3 \ 76 \ [Cl \ 16 \ SO_4 \ 8]}{Mg \ 37 \ Ca \ 34 \ Na \ 28}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, магнийн бүлэг, II төрлийн цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Жич: усны сорцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

А. Энхчимэг

Д.ЭНХЧИМЭГ

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/09-01/1

Захиалагч: “Найнг” ХХК

Дээж авсан цэг: Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 8-р баг8, Баянтүмэн сум 4-р баг нүүрсний уурхай

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сар 29 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 09 сарын 01

Харилцах утас:

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солидох сууриуд, мг-экв/100 г		Шим гэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁻²	Mg ⁻²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Зүсэлт 1											
1	0-10	6.17	0.022	0.052	1.79	0.0	0.34	14	6	2.4	10
2	10-20	5.94	0.007	0.017	1.53	0.0	0.09	9	7	1.8	6
3	20-27	5.58	0.010	0.024	1.95	0.0	0.19	11	5	2.4	7
Зүсэлт 2											
4	0-20	6.51	0.020	0.046	0.81	0.0	0.27	8	6	2.4	9
5	20-29	8.45	0.250	0.587	0.24	1.44	0.87	10	20	2.2	4
6	29-42	8.95	0.312	0.733	0.38	1.44	1.11	11	22	1.3	7
Зүсэлт 3											
7	0-10	8.21	0.025	0.058	2.14	0.0	0.38	16	8	2.2	10
8	20-27	8.20	0.023	0.053	1.62	1.6	0.22	12	9	1.9	5
9	27-38	8.43	0.034	0.08	0.58	1.72	0.31	3	12	3.3	9

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Зүсэлт 1								
1	0-10	34.1	50.7	3.9	4.0	1.6	5.7	11.3
2	10-20	33.1	20.4	35.6	3.0	4.0	4.0	10.9
3	20-27	44.7	37.1	8.6	2.4	1.6	5.7	9.7
Зүсэлт 2								
4	0-20	32.4	46.1	8.4	5.5	2.6	5.0	13.1
5	20-29	15.9	26.0	7.9	34.2	7.9	8.1	50.2
6	29-42	20.4	13.1	46.9	13.6	1.2	5.1	19.9
Зүсэлт 3								
7	0-20	39.4	37.4	11.2	4.6	2.2	5.8	12.6
8	20-27	40.2	34.7	11.7	3.6	2.0	7.4	12.9
9	27-38	43.9	39.5	9.7	3.9	1.6	3.3	8.7

1. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Өнгөн хөрс Дээж 4	0-5	31.6	27.4	0.0	24.0	5.4	3.6
<i>Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019</i>							
<i>Элсэрхэг хөрс</i>		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

**Харгалзах түвшин * Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна*

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020, Хүнд металлуудыг - хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

[Signature] Х.УУГАНЦЭЦЭГ, Д.ЭНХЧИМЭГ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

[Signature] Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ
Дорнод аймаг Хэрлэн сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail: icc.mn/aimag/Dornod/

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он\№	2023/79-82
Дээж ирүүлсэн газрын нэр	: "НАЙНГИ" ХХК
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал	: Лабораторийн технологич инженер Г.Баасанжав
Дээжийн тоо, төрөл	: 4 агаар
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 0017-2-5-12:2021
Дээж авсан цэг	: "НАЙНГИ" ХХК-ийн ашиглалтын талбайгаас
Дээж авсан огноо	: 2023.08.29
Шинжилсэн огноо	: 2023.08.30
Хуудасны тоо	: 1/1

Агаарын шинжилгээний үр дүн

№	Агаарын сорьц авсан цэгийн нэр	Сорьц авсан цаг	Агаарын даралт	Агаарын температур	Хүхэрлэг хий
			гПа	°C	мкг/м ³
79	Засварын газар	13:41	697.7	24.3	6
80	Уурхай дотор	14:09	697.4	23.2	9
81	Кемп	14:40	697.4	24.4	4
82	Тээврийн зам	15:11	697.3	23.6	9
Стандарт MNS 4585:2016					450

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Лабораторийн инженер

T. Динцэцэг

/Г.Ганцэцэг/

Хянаж баталгаажуулсан:

Лабораторийн технологич инженер

Г.Баасанжав

/Г.Баасанжав/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ
Дорнод аймаг Хэрлэн сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail: icc.mn/aimag/Dornod/

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он\№	2023/79-82
Дээж ирүүлсэн газрын нэр	: "НАЙНГИ" ХХК
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал	: Лабораторийн технологич инженер Г.Баасанжав
Дээжийн тоо, төрөл	: 4 агаар
Шинжилгээний аргын стандарт	: MNS 0017-2-5-11:2021
Дээж авсан цэг	: "НАЙНГИ" ХХК-ийн ашиглалтын талбайгаас
Дээж авсан огноо	: 2023.08.29
Шинжилсэн огноо	: 2023.08.30
Хуудасны тоо	: 1/1

Агаарын шинжилгээний үр дүн

№	Агаарын сорьц авсан цэгийн нэр	Сорьц авсан цаг	Агаарын даралт	Агаарын температур	Азотын давхар исэл
			гПа	°C	мкг/м ³
79	Засварын газар	13:41	697.7	24.3	15
80	Уурхай дотор	14:09	697.4	23.2	10
81	Кемп	14:40	697.4	24.4	8
82	Тээврийн зам	15:11	697.3	23.6	9
Стандарт MNS 4585:2016					200

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Лабораторийн инженер

П. Тэнгэсүн

/Г.Ганцэцэг/

Хянаж баталгаажуулсан:

Лабораторийн технологич инженер

Г.Баасанжав

/Г.Баасанжав/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ
Дорнод аймаг Хэрлэн сум 11 дүгээр баг
Утас: 7058-3087, 70583178
E-mail: icc.mn/aimag/Dornod/

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он\№	2023/79-82
Дээж ирүүлсэн газрын нэр	: "НАЙНГИ" ХХК
Дээж авсан хүний нэр, албан тушаал	: Лабораторийн технологич инженер Г.Баасанжав
Дээжийн тоо, төрөл	: 4 Тоос
Шинжилгээний аргын стандарт	: DUSTRAK 85-33
Дээж авсан цэг	: "НАЙНГИ" ХХК-ийн ашиглалтын талбайгаас
Дээж авсан огноо	: 2023.08.29
Шинжилсэн огноо	: 2023.08.30
Хуудасны тоо	: 1/1

Агаарын шинжилгээний үр дүн

№	Агаарын сорьц авсан цэгийн нэр	Сорьц авсан цаг	Агаарын даралт	Агаарын температур	Нийт тоосонцор
			гПа	°C	мкг/м ³
79	Засварын газар	13:41	697.7	24.3	27
80	Уурхай дотор	14:09	697.4	23.2	120
81	Кемп	14:40	697.4	24.4	13
82	Тээврийн зам	15:11	697.3	23.6	141
Стандарт MNS 4585:2016					500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн:

Лабораторийн инженер

Г. Ганцэцэг

/Г.Ганцэцэг/

Хянаж баталгаажуулсан:

Лабораторийн технологич инженер

Г. Баасанжав

/Г.Баасанжав/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ХӨТӨЛБӨРИЙН “УРГАМЛЫН
СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН”**

УЛААНБААТАР ХОТ
2023 ОН

“НАЙНГИ” ХХК

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН
“УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ
ТАЙЛАН”**

БОЛОВСРУУЛСАН:

“ДАЛАНГИЙН ХӨШӨӨТ” ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Э.ЭНХЖИН/

УЛААНБААТАР ХОТ
2023 ОН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Адуунчулууны хүрэн нүүрсний ордын “Найнги” ХХК-ийн эзэмшдэг 1364 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй 74,08 га талбай нь Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8-р баг, Баянтүмэн сумын 4-р багийн нутаг дэвсгэрийг дамнан өмнөд уртрагийн $114^{\circ}32'$ хойд өргөргийн $48^{\circ}07'$ -ийн солбицолд оршдог. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн 21,08 га нь Хэрлэн сумын 8 дугаар багт, 53,0 га нь Баянтүмэн 4 дүгээр багт тус тус хамаардаг.

Төсөл хэрэгжих талбай Улаанбаатар хотоос 665 км-ийн, Чойбалсан хотын төвөөс, 8 км-ийн, УБТЗ-ийн Баянтүмэн өртөөнөөс 2 км-ийн зайд байрлана.

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (БОХШХ) нь уурхайн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл болон агуулахыг ашиглах явцад гарч болзошгүй эрсдэлийн үед байгаль орчинд бий болох бохирдол, доройтлыг тодорхойлох зорилготой заавал хэрэгжүүлэх баримт бичиг юм. Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт төслийн нөлөөлөлд өртөх орчин тус бүрийг хянах гол үзүүлэлтүүд, хяналт шинжилгээ хийх давтамж, шинжлэх арга, дээж авах, хадгалах, тээвэрлэх шинжлэхэд баримтлах стандарт шаардлага зэргийг багтаасан болно. БОХШХ-ийг хэрэгжүүлэхдээ энд заагдсан бохирдуулах эх үүсвэрүүдийг хянах Монгол Улсын хууль тогтоомж, стандартчилагдсан арга зүйн хязгааруудыг баримтлах шаардлагатай ба дээрх эрх зүйн актууд, стандартууд шинэчлэгдвэл түүний шинэчилсэн хувилбарыг мөрдөж ажиллах ёстой. Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж үр дүнг нь доорхи асуудлуудыг тодорхойлох, үнэлэхэд ашиглана. Үүнд:

- ✚ Анх таамагласан сөрөг нөлөөллүүдийн хэмжээ, үр дагавараас бодит сөрөг нөлөөлөл, түүний үр дагавар хир зөрж байгааг.
- ✚ Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт болон холбогдох эрх зүйн баримт бичиг, стандарт, дүрэм журамтай нийцэж байгаа эсэхийг,
- ✚ Нөлөөллүүдийн эрчим, буурах эсвэл ихэсч байгааг,
- ✚ Төслийн БОХТ-ний нийт үр ашгийг үнэлэх зэрэг орно.
- ✚ Энэхүү хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, батлагдсан арга зүйг баримтлан стандартчилагдсан багаж, хэрэгслээр дээж, шинжилгээ хийх болон өгөгдлийг боловсруулах ажлыг төслийн байгаль орчны асуудал хариуцсан ажилтанууд удирдан явуулна.

Мөн уурхайн олборлолт болон барилгын ажлыг удирдан явуулж буй компани болон бусад гүйцэтгэгч, гэрээлэгч нар энэхүү БОХШХ-ийг үйл ажиллагаандаа баримтлах шаардлагатай.

Энэхүү БОХШХ-ийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төсвийг тусгасан гүйцэтгэлийн менежментийн төлөвлөгөөг төслийн байгаль орчны асуудал хариуцсан зөвлөх болон ажилтнууд мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлэн хяналт шинжилгээг өгөх хэрэгтэй. Гарсан дүгнэлтүүдийг байгаль орчны асуудал хариуцсан ажилтан нэгтгэн, зохих анализыг хийж холбогдох газруудад мэдэгдэж байвал зохино.

Түүнчлэн БОХШХ-ийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр “Далангийн Хөшөөт” ХХК-тай 2023-08-22 өдрийн 23/17 тоот Байгаль орчны хяналт-шинжилгээний ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулан ажиллаж байна.

“УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН”

Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын Адуунчулууны нүүрсний уурхайн судалгааны талбайн нь засаг захиргааны харьяаллаар Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын нутаг ургамал – газарзүйн тойргоор Монгол – Дагуурын уулын ойт хээр болон Дорнод Монголын хээрийн тойргийн хил залгаа бүс нутагт хамаарах (Н.Өлзийхутаг, 1988) бөгөөд Дорнод Монголын хээрийн, Монгол дагуурын ойт хээрийн болон Дорнод Азийн ургамлын аймгийн төлөөлөгчдөөс тохиолдох онцлогтой.

Судалгааны талбай орчимд болон түүний нөлөөллийн бүсийн ургамалжилт, ургамлан нөмрөгийн төлөв байдлын нэмэлт тодотгол судалгааг 2023 оны 8 сард хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд ургамлын төлөв байдлын судалгаанд 2005, 2007, 2010, 2015 оны судалгааны материалуудыг ашиглаж үр дүнг нэгтгэн боловсруулав.

Судалгааны ажлын зорилго:

Ургамлан нөмрөг, ургамлын бүтэц, бүрэлдэхүүнийн онцлог нь тэдгээрийг бүрдүүлж буй ургамлын төрөл, зүйл, тэдгээрийн элбэг ховор, ашиглагдах байдал, нөөц, тархац, экологи болон бүлгэмдлийн онцлог зэрэгтэй нягт холбоотой юм. Иймд эдгээрийг илрүүлж тогтоосноор тухайн газар нутгийн ургамлын бүрэлдэхүүн, ургамлан нөмрөгийг зөв зохистой ашиглаж хамгаалах боломжтой болох юм.

Судалгааны арга зүйн:

Судалгааны талбайн ойр орчимд тохиолдох дээд цоргот ургамлын жагсаалтыг гаргахдаа газар дээр нь бичиглэл хийж таньж тодорхойлохоос гадна зарим үл танигдах ургамлуудыг фото зураг, хатаадас авч ургамлын төрөл зүйл тодорхойлох бичиг В. И. Грубов (1982), Н. Өлзийхутаг (1985), И. А. Губанов (1996) зэрэг ургамал ангилал зүйн бүтээлүүдийг ашиглан тодорхойлж ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүнийг гаргасан.

Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын Адуунчулууны нүүрсний уурхайн ургамлан бүрхэвчийн тодруулан хээрийн судалгааны ажлыг Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын нутгаар хээрийн бэлчээрт 12 удаа хийж гүйцэтгэв. Эхний судалгаараа ажиглалтын 6 цэгт, хоёрдахь судалгаагаар Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын судалгааны талбайд 4 цэгт тус тус бичиглэл хийлээ.

Зураглалтын арга: Судалгааны талбайн ургамалжилтын тархац, бүлгэмдлийн хил хязгаарыг тогтоохдоо “GPS” -ээр цэгийг тодорхойлж, ургамалжилтын өнгө газрын гадарга уул толгод баримжаалан “google” болон Монгол орны ургамалжилтын зураг, өндрийн тоон загвар, 1:100000 масштабтай байр зүйн зургуудыг давхцуулан түүнд тэмдэглэл хийж, ажиглалт хэмжилтийн цэг бүрээр зургийн тайллыг гарган бага масштабтай ургамалжилтын зургийг зохиов. Зураглалыг “ArcGIS 10.5” буюу газарзүйн мэдээллийн системийн программ хангамжийг ашигласан.

Ургамлын зүйлийн бүрдэл:

Судалгааны талбайн нь цөлийн хээрийн бэлчээр бөгөөд 1 бүлгэмдэлд 12 овгийн 32 төрлийн нийт 36 зүйл ургамал бүртгэгдсэн. Энэхүү ургамал нь амьдралын хэлбэрийн хувьд

↓ сөөг	3,
↓ олон наст өвс	23,
↓ ганц ба хоёр наст	10 зүйл ургамал тус тус тэмдэглэгдэв.

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Судалгаа хийсэн талбайн ургамлын зүйлийн жагсаалт:

Судалгаа хийсэн талбайн ургамлын зүйлийн жагсаалт-1

№	Зүйлийн Латин нэр	Зүйлийн Монгол нэр	Амни хэлбэр
1. Poaceae-Биелэгтэн			
1	<i>Achnatherum splendens</i>	цагаан Дэрс	Олон наст
2	<i>Cleistogenes songorica</i>	зүүнгарын Хазаар өвс	Олон наст
3	<i>Stipa gobica</i>	говийн Хялгана	Олон наст
4	<i>Chloris virgata</i>	саваан Булган сүүл	Нэг наст
5	<i>Eragrostis minor</i>	бага Хургалж	Нэг наст
6	<i>Setaria viridis</i>	ногоон хоног Будаа	Нэг наст
2. Fabaceae-Цандуйтан			
7	<i>Caragana stenophylla</i>	нарийн Навчит харгана	Сөөг
8	<i>Oxytropis aciphylla</i>	өргөст Ортууз	Сөөг
9	<i>Astragalus melilotoides</i>	хошоон Хунчир	Олон наст
3. Asteraceae-Гол гэсэртэн			
10	<i>Artemisia adamsii</i>	адамсын Шарилж	Олон наст
11	<i>Artemisia frigida</i>	агь Шарилж	Олон наст
12	<i>Artemisia scoparia</i>	ямаан Шарилж	Нэг наст
13	<i>Echinops Gmelinii</i>	гмелиний Тайжийн жинс	Олон наст
14	<i>Heteropappus hispidus</i>	арзгар Согсоолж	Олон наст
15	<i>Scorzonera divaricata</i>	дэрэвгэр Хависгана	Олон наст
4. Chenopodiaceae- Луультан			
16	<i>Kochia prostrata</i>	дэлхээ Тогторгоно	Олон наст
17	<i>Salsola arbuscula</i>	модлоглог Бударгана	Сөөг
18	<i>Bassia dasyphylla</i>	үслиг Манан хамхаг	Нэг наст
19	<i>Chenopodium album</i>	цагаан Лууль	Нэг наст
20	<i>Corispermum mongolicum</i>	монгол Хамхуул	Нэг наст
21	<i>Halogeton glomeratus</i>	баг Хуш хамхаг	Нэг наст
22	<i>Salsola collina</i>	толгодын Бударгана	Нэг наст
5. Rosaceae-Сарнайтан			
23	<i>Potentilla bifurca</i>	имт Гичгэнэ	Олон наст
24	<i>Sibbaldianthe adpressa</i>	налчгар Хэрээ хошуу	Олон наст
6. Brassicaceae-Тоонолжин цэцэгтэн			
25	<i>Dontostemon senilis</i>	өтлүүн Багдай	Олон наст
26	<i>Lepidium densiflorum</i>	бөөн Цэцэгт цангуу	Нэг наст
27	<i>Ptilotrichum canescens</i>	бууралдуу Янгиц	Олон наст
7. Liliaceae-Сараанатан			
28	<i>Allium polyrhizum</i>	Таана	Олон наст
29	<i>Asparagus gobicus</i>	говийн Хэрээн нүд	Олон наст
8. Labiatae-Уруул цэцэгтэн			
30	<i>Lagochilus ilicifolius</i>	ямаан Ангалзуур	Олон наст
31	<i>Panzeria lanata</i>	үсгүй Нохойн хэл	Олон наст
9. Convolvulaceae-Сэдэргэнийн овог			
32	<i>Convolvulus ammannii</i>	амманы Сэдэргэнэ	Олон наст
10. Iridaceae-Цахилдагтан			
33	<i>Iris bungei</i>	бунгийн Цахилдаг	Олон наст
11. Zygophyllaceae-Хотирын овог			
34	<i>Peganum nigellastrum</i>	өмхий Харлаг өвс	Олон наст

“НАЙНГИ” ХХК-НИЙ УРТГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Дорнод аймгийн бэлчээрийн ургамалжилтын хэв шинж:

Дорнод аймгийн бэлчээрийн ургамалжилтын хэв шинж-2

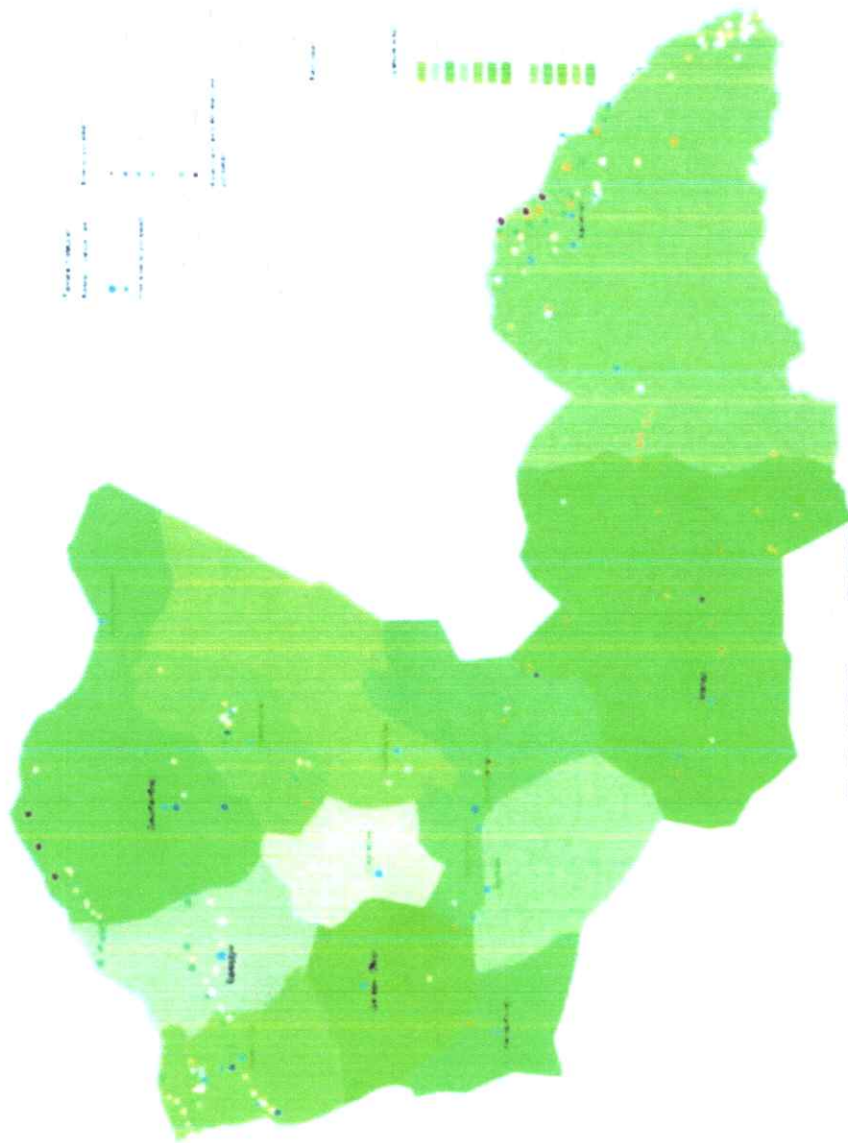
№	Бэлчээрийн хэв шинж	Хамрах нутаг	Хамрах талбай, мян.га	Ургамалжилтын ш/га	Гол төлүүрүүд
1	Хазар өвс-хялганат	Хөленбуур сумын хойт хэсэг	700 орчим	17	<i>Stipa decipiens</i> <i>Stipa klemenzii</i> <i>Stipa baicalensis</i> , <i>Stipa grandis</i>
2	Алаг өвс-хялганат	Хэрлэн сумын зүүн урдуур Баянтүмэн Баяндун Эрэнцав	900 гаруй	14-16	<i>Stipa decipiens</i> , <i>Stipa baicalensis</i> <i>Serratula centauroides</i> , <i>Orostachys melacophylla</i> , <i>Saussurea salicifolia</i>
3	Агь-хялганат	Баянтүмэн Хэрлэн Баяндун	-	8-10	<i>Potentilla acaulis</i> , <i>Aster biennis</i> , <i>Carex duriuscula</i> , <i>Cleistogenes squarrosa</i> , <i>Poa botryoides</i> , <i>Koeleria macrantha</i> , <i>Allium anisopodium</i> ,
4	Зүр өвст	Баянтүмэн Гурванзагал Хэрлэн	-	-	<i>Stipa sibirica</i> , <i>Poa attenuata</i> , <i>Carex korjinskyi</i> , <i>Allium anisopodium</i> , <i>Hemerocallis minor</i> , <i>Iris dichotoma</i> , <i>Polygonum divaricatum</i> , <i>Saposhnikovia divaricata</i> , <i>Gypsophylla dahurica</i> , <i>Clematis hexapetala</i>
5	Алаг өвст хээр	Баянтүмэн Хэрлэн Баяндун	-	18	<i>Bupleurum scorzonerifolium</i> , <i>Thalectrum petaloideum</i> , <i>Arctogeron gramineum</i> , <i>Orostachys spinosa</i> , <i>Potentilla leucophloe</i>

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Дорнод аймгийн ургамлын тархац:

СУМЫН НЭР	ТАЛБАЙ
Баян-Уул	457655.60
Баяндун	601597.40
Баянтүмэн	827660.700
Булган	704342.2
Дашбалбар	860976.100
Хөлөнбуйр	375798.000
Сэргэлэн	407580.300
Цагаан-Овоо	636645.60
Гурванзагал	496058.4
Магад	2158135.5
Халхгол	2500894
Хэрлэн	21366.74
Чойбалсайн	959555.69
Нийт	11008266.23

Дорнод аймгийн ургамалын тархац

Дорнод аймгийн ургамлын тархац-1

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Дорнод аймгийн бэлчээрийн чадавхи:

СУМЫН НЭР	ТАЛБАЙ	1га бэлчээрийн малд идэгдэх жилийн дундаж ургац /ц	Тэжээлийн Ноёд /мян тн/	1га бэлчээрт байх мал /хонь толгой/	Дорнод аймгийн бэлчээрийн чадавхи-3	
					1 хонь толгойд ногдох бэлчээрийн .га	Бэлчээрийн чадавхи мян.хонь толгой мал
Баян-Уул	457655.60	3.2	146.4	0.6	1.6	276.3.
Баяндун	601597.40	3.2	1925.1	0.6	1.6	363.2
Баянтүмэн	827660.700	3.2	264.8	0.6	1.5	156.1
Булган	704342.2	3.2	225.3	0.6	1.6	132.8
Дашбалбар	860976.100	3.2	2755.1	0.6	1.6	162.4
Хөлөнбуйр	375798.000	3.2	120	0.56	1.6	226.4
Сэргэлэн	407580.300	3.2	130.4	0.6	1.6	246
Цагаан-Овоо	636645.60	3.2	203.7	0.6	1.6	384.3
Гурванзагал	496058.4	4	1850891.5	0.65	1.6	324718
Матад	2158135.5	2.1	4532084.6	0.4	1.6	795102.6
Халхгол	2500894	3.9	9753487.8	0.7	1.6	1711138
Хэрлэн	21366.74	3.3	29510.1	1.2	1.6	5177
Чойбалсайн	959555.69	3.2	4877.7	0.3	1.6	856
Нийт	11008266.23	3.271428571	16176622.5	0.616153846	1.6	2838662.8

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Нэн ховор, ховор болон ашиглалтанд өртөмтгий ургамлын тархац:

Нэн ховор, ховор болон ашиглалтанд өртөмтгий ургамлын тархац-4

БАЯНТҮМЭН СУМ

Ургамлын статус	Ургамлын зүйл	Тэмдэглэгдсэн газар
Нэн ховор	-	-
Ховор	Урал чихэр өвс	Аймгийн төвөөс зүүн хойшоо Баянтүмэн явах замд, Тосон хулстайд
Ашиглалтанд өртөмтгий	Хэвтээ дэгд	Сумын төвөөс баруун урагшаа, Хавцал орчимд
	Дагуур хүж өвс	Тосон хулстай БЦГ
	Эмийн сөд	Сумын нутгаар
	Навтгар таван салаа	Сумын нутгаар
	Юлдэн тарваган шийр	Хавцалын орчим

ХЭРГЭН СУМ

Ургамлын статус	Ургамлын зүйл	Тэмдэглэгдсэн газар
Нэн ховор	-	-
Ховор ургамал	Урал чихэр өвс	Аймгийн төв орох замд, Агар бригадын орчим
Ашиглалтанд өртөмтгий	Марал навчит гичгэнэ	Сумын төв орчим
	Эмийн сөд	Сумын нутгаар
	Наггар таван салаа	Сумын нутгаар

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Судалгааны талбайн ургамал газарзүйн байршил-2

Хээрийн хэмжилт судалгаа: Ургамлан нөмрөгийн тархалт, бүрхэц, нягтшил, хэв шинж, зүйлийн бүрэлдэхүүнийг бүрэн судлан тогтоохын хууд ургамлын хэв шинж, газрын гадарга, ландшафтын ялгаатай байдлаас нь хамааруулан хэд хэдэн цэгт ургамлын хээрийн бичиглэл, ажиглалт судалгаа хийсэн. Ургамлын бичиглэл, ажиглалт судалгаа хийх цэгийг тогтоохдоо тухайн талбайн ургамалжилтын онцлог, ерөнхий хэв шинжийг илэрхийлж чадахуйц талбайд газрын гадарга, экологийн нөхцөлтэй уялдуулж ургамлын бичиглэл үйлдэв. Судалгааны талбайн ургамлын бичиглэл ажиглалт судалгаа хийх цэгийг зөв оновчтой сонгосноор богино хугацаанд ургамлан нөмрөгийн гарц, зүйлийн бүрэлдэхүүн зэргийг бүрэн хамарч судлан тогтооход ихээхэн ач холбогдолтой байдаг. Ургамлын бүрхэц, хучилтын хэмжээг тогтоохдоо геоботаникийн арга болох $1 \times 1 \text{ м}^2$ хэмжээтэй Раменскийг тор ашиглан бүрхэцийг нүдэн баримжааны аргаар, арвийг Друдегийн аргаар тодорхойлсон. биомассыг хэмжихдээ нойтон ургацыг газар дээр жингийн аргаар тодорхойлсон.

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

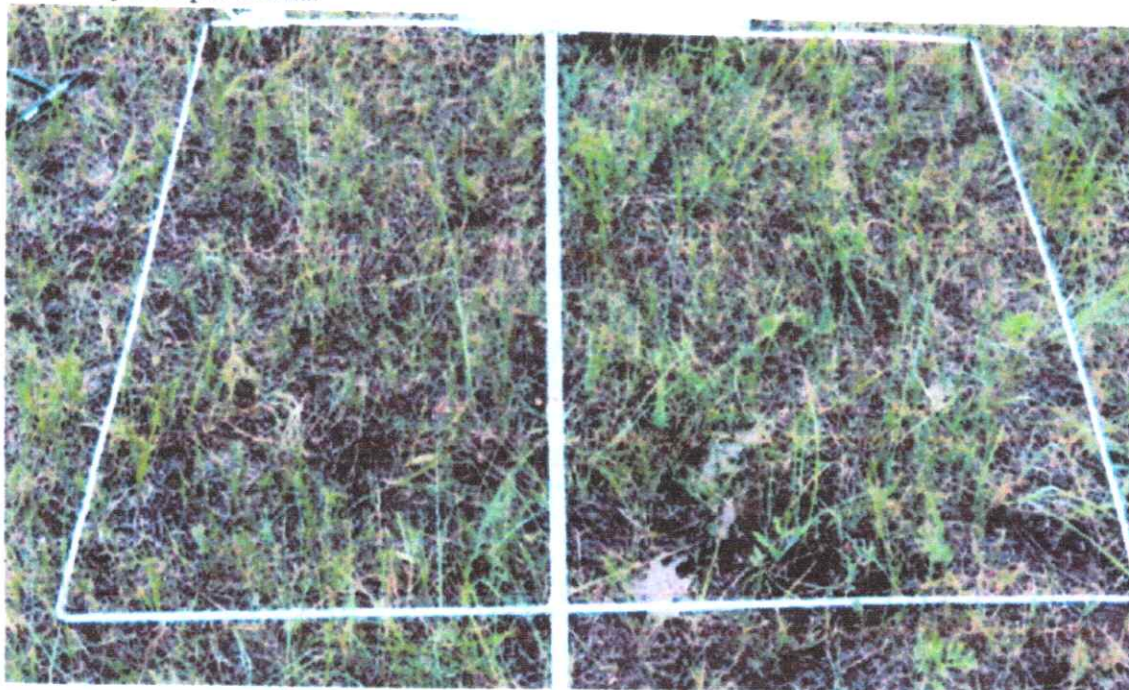

Төслийн талбайн ургамалжилт-3

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Ургамлан бүлгэмдэл Төслийн талбай ерөнхийдөө техникийн нөлөөгөөр талхлагдсан сөөг – алаг өвс-үетэнт бүлгэмдэл нь уулын чулуурхаг хажууд түлхүү тархан ургах бөгөөд уг бүлгэмлийг төлөөлүүлэн төслийн талбайд ургамлын бичиглэл хийв.

Ургамлын бичиглэл – 1 N 48°07'59, E 114°32'04 д.т.д 1056 м ургамлын бичиглэлийг 1x1 м² талбайд хийв. Ургамлын тусгагын бүрхэц 50 – 60%, 1м² талбайд хавар ± 10 зүйл бүртгэгдсэн бөгөөд сөөг ургамлаас удвал навчит тавилгана (*Spiraea aquilegifolia*), үет ургамлаас хялгана *Stipa sibirica*, Нангиад Цагаан Суль (*Elymus chinensis*) Сибирь зүр өвс (*Filifolium sibiricum*), Саман Ерхөг (*Agropyron cristatum*), 15 – 20%, алаг өвснөөс Ацан Цахилдаг (*Iris dichotoma*), Ишгэн Шарилж (*Artemisia dracunculus*), Нумраа Хунчир (*Astragalus adsurgens*), Их Тавансалаа (*Plantago major*), Эмийн Сөд өвс (*Sanguisorba officinalis*), Нүцгэн Намуу (*Papaver nudicaule*), хөх яргуй (*Pulsatilla turczaninovii*, *P.flavescens*), зэрэг ургамлууд тохиолдож байна. Ургамлын ерөнхий бүрхэц 40-45 %, хайрга чулуун бүрхэц 20-30 %, ургамлын дундаж өндөр 15-20 см, талхлагдлын зураг багаас дунд зэрэг байна.

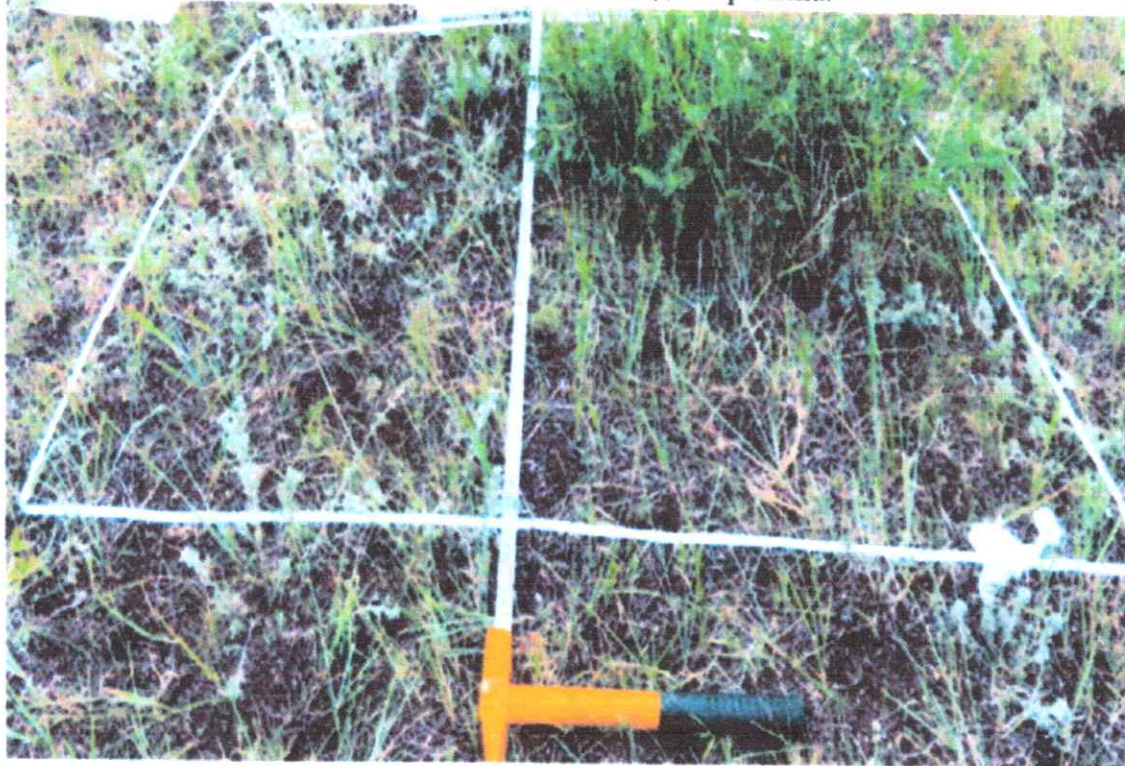

Ургамлын бичиглэл, ургацын дээж авч буй байдал-3-1

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Ургамлан бүлгэмдэл Төслийн судалгааны талбайн баруун хойд захад нарийн жалга дагаж хиаг – алаг өвс – улалж тархан ургах бөгөөд уг бүлгэмлийг төлөөлүүлэн төслийн талбайд ургамлын бичиглэл хийв.

Ургамлын бичиглэл – 2 N 48°07'59, E 114°32'28, д.т.д. 971 м-т орших 1x1 м² талбайд хавар 5 сард ± 8 зүйл бүртгэгдсэн бөгөөд зун ± 12 зүйл тохиолддог байна. Энд ширэг улалж (*Carex duriuscula*), Нангиад Цагаан Суль (*Elymus chinensis*) 25%-иар зонхилж, алаг өвснөөс галуун гичгэнэ (*Potentilla anserine*), Их Тавансалаа (*Plantago major*), Эмийн Сөд өвс (*Sanguisorba officinalis*), Нугын Шимтэглэй (*Geranium pratense*) зэрэг ургамлууд тохиолдох бол нугын дээд хэсгээх нарийн ам хөндийг дагаж сөөг Жижигнавчит Харгана (*Caragana microphylla*) 3%, Соргүй Согоовор (*Bromus inermis*), Томцэцэгт Дурваа, Даагансүүл (*Koeleria macrantha*) 10%, Хонин Ботууль (*Festuca ovina*), Сибирь Ботууль (*Festuca sibirica*), Сибирь Биелэг (*Poa sibirica*) зэрэг үетэн 3-5%- ийн, Маралнавчит Шарилж (*Artemisia tanacetifolia*), Дэлбээрхүү Буржгар (*Thalictrum petaloidum*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*), Одой Далантүрүү (*Stellera chamaejasme*), Эмийн Сөд өвс (*Sanguisorba officinalis*), Турчаниновын Яргуй (*Pulsatilla turczaninovii*), Ацан Цахилдаг (*Iris dichotoma*) Одой Сараана (*Lilium pumilum*) зэрэг алаг өвс 1-5% -ийн бүрхэцтэй харин хотгор газраар Шивүүрт Сарнай (*Rosa acicularis*), Маралнавчит Гичгэнэ (*Potentilla tanacetifolia*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*) зэрэг зүйлүүд бөөгнөрч ургадаг. Бүлгэмдлийн ерөнхий тусгагийн бүрхэц хавар 50% байна. Ургамлын дундаж өндөр 5 см. Ургамлан нөмрөг төлөв байдлын хувьд хүн технологийн нөлөөгөөр өөрчлөлтөнд их орсон байна. Энд ургамлын биомасс 50 см² талбайд 10 гр байна.

Ургамлын бичиглэл, ургацын дээж авч буй байдал-3-2

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Ургамлан бүлгэмдэл Судалгааны талбайд Үетэн - Алаг өвс – Зүр өвст нугажуу хээр нь жалгийн хажуу, нарийн ам, хөндийг дагаж тохиолдох бөгөөд уг бүлгэмлийг төлөөлүүлэн төслийн талбайд ургамлын бичиглэл хийв.

Ургамлын бичиглэл – 3 N 48°07'38, E 114°32'12 д.т.д. 1020 м-т орших 1x1 м² талбайд хийв, 1м² талбайд ± 20 – 25 зүйл ургамал тохиолдох бөгөөд Сибирь Цагаансуль (*Elymus sibiricum*) 35%-иар зонхилж, Пумпеллийн Согоовор (*Bromus pumPELLIANA*), Хонин Ботууль (*Festuca ovina*), Сибирь Ботууль (*Festuca sibirica*), Сибирь Биелэг (*Poa sibirica*) зэрэг үетэн 3-10%-ийн, Маралнавчит Шарилж (*Artemisia tanacetifolia*), Дэрвээн Буржгар (*Thalictrum simplex*), Нугын Шимтэглэй (*Geranium pratense*), Алтанзул, Шар хумхаал (*Heimerocallis minor*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*), Хулганын Гиш (*Vicia cracca*), Хос Гиш (*Vicia unijuga*), Одой Далантүрүү (*Stellera chamaejasme*), Эмийн Бамбай (*Valeriana officianalis*), Эмийн Сөд өвс (*Sanguisorba officianalis*), Шар Яргуй (*Pulsatilla flavescens*), Турчаниновын Яргуй (*Pulsatilla turczaninovii*), Одой Сараана (*Lilium pumilum*) зэрэг алаг өвс 1-5%-ийн бүрхэцтэй харин хотгор газраар Шивүүрт Сарнай (*Rosa acicularis*), Маралнавчит Гичгэнэ (*Potentilla tanacetifolia*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*) зэрэг зүйлүүд бөөгнөрч ургадаг бол үетэн - Алаг өвс – Зүр өвст нугажуу хээрийн дээд хэсгээр сөөг – үетэн – алаг өвст бүлгэмдэл буюу удвал навчит тавилгана (*Spiraea aquilegifolia*) зонхилсон уулын хажуу бэл залган ургана. Бүлгэмдлийн ерөнхий тусгагийн бүрхэц 80-90% байна. Ургамлын дундаж өндөр 40 см, ургамлын биомасс хавар 50 см² талбайд 46 гр байна. Ургамлан нөмрөг төлөв байдлын хувьд ерөнхийдөө өөрчлөлтөнд бага орсон хэдий бэлчээрийн малын хөлийн нөлөөлөлд бага зэрэг орсон байна.

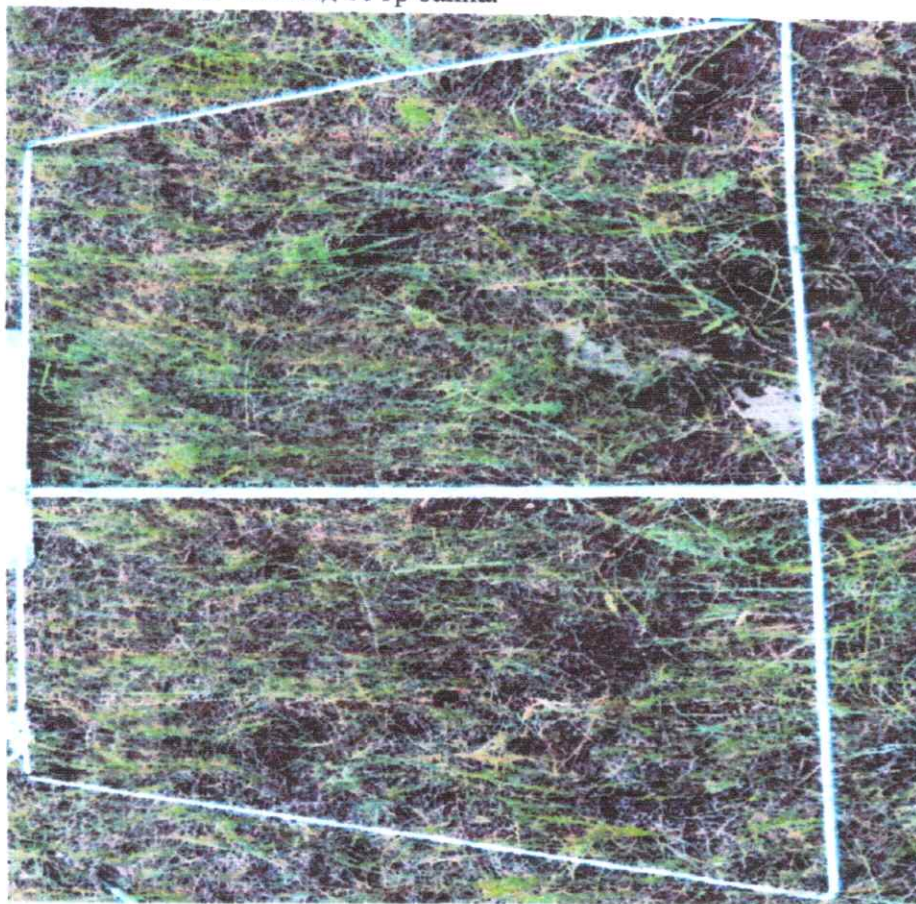

Ургамлын бичиглэл, ургацын дээж авч буй байдал-3-3

“НАЙНГИ” ХХК-ИЙН УРГАМЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН

Ургамлан бүлгэмдэл Төслийн судалгааны талбайн зүүн урд захад нарийн жалга дагаж хиаг – алаг өвс – улалж тархан ургах бөгөөд уг бүлгэмлийг төлөөлүүлэн төслийн талбайд ургамлын бичиглэл хийв.

Ургамлын бичиглэл – 4 N 48°07'58, E 114°32'20, д.т.д. 971 м-т орших 1x1 м² талбайд намар 9 сард ± 6 зүйл бүртгэгдсэн бөгөөд зун ± 11 зүйл тохиолддог байна. Энд ширэг улалж (*Carex duriuscula*), Томцэцэгт Дурваа, Даагансүүл (*Koeleria macrantha*) 10%, Хонин Ботууль (*Festuca ovina*), Сибирь Ботууль (*Festuca sibirica*), Сибирь Биелэг (*Poa sibirica*) зэрэг үетэн 3-5%- ийн, Маралнавчит Шарилж (*Artemisia tanacetifolia*), Дэлбээрхүү Буржгар (*Thalictrum petaloidum*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*), Одой Далантүрүү (*Stellera chamajasma*), Эмийн Сөд өвс (*Sanguisorba officianalis*), Турчаниновын Яргуй (*Pulsatilla turczaninovii*), Ацан Цахилдаг (*Iris dichotoma*) Одой Сараана (*Lilium pumilum*) зэрэг алаг өвс 1-5% -ийн бүрхэцтэй харин хотгор газраар Шивүүрт Сарнай (*Rosa acicularis*), Маралнавчит Гичгэнэ (*Potentilla tanacetifolia*), Эгэл Өрөмтүүл (*Galium verum*) зэрэг зүйлүүд бөөгнөрч ургадаг. Бүлгэмдлийн ерөнхий тусгагийн бүрхэц хавар 50% байна. Ургамлын дундаж өндөр 5 см. Ургамлан нөмрөг төлөв байдлын хувьд хүн технологийн нөлөөгөөр өөрчлөлтөнд их орсон байна. Энд ургамлын биомасс 50 см² талбайд 10 гр байна.

Ургамлын бичиглэл, ургамлын дээж авч буй байдал-3-4

ДУГНЭЛТ

Судалгааны талбай орчимд болон түүний нөлөөллийн бүсийн ургамалжилт, ургамлан нөмрөгийн төлөв байдлын нэмэлт тодотгол судалгааг 2023 оны 8 сард хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд ургамлын төлөв байдлын судалгаанд 2005, 2007, 2010, 2015 оны судалгааны материалуудыг ашиглаж үр дүнг нэгтгэн боловсруулав.

Адуунчулууны хүрэн нүүрсний ордын “Найнги” ХХК-ийн эзэмшдэг 1364 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй 74,08 га талбай нь Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8-р баг, Баянтүмэн сумын 4-р багийн нутаг дэвсгэрийг дамнан өмнөд уртрагийн 114° 32' хойд өргөргийн 48° 07'-ийн солбицолд оршдог бөгөөд төсөл хэрэгжүүлэгчтэй байгуулсан гэрээний үндсэн дээр (БОХШХ)-г хийж гүйцэтгэлээ. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн 21,08 га нь Хэрлэн сумын 8 дугаар багт, 53,0 га нь Баянтүмэн 4 дүгээр багт тус тус хамаардаг.

Төсөл хэрэгжих талбай Улаанбаатар хотоос 665 км-ийн, Чойбалсан хотын төвөөс, 8 км-ийн, УБТЗ-ийн Баянтүмэн өртөөнөөс 2 км-ийн зайд байрлана.

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (БОХШХ) нь уурхайн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл болон уурхай ашиглах явцад гарч болзошгүй эрсдэлийн үед байгаль орчинд бий болох бохирдол, доройтлыг тодорхойлох зорилготой заавал хэрэгжүүлэх баримт бичиг юм. Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт төслийн нөлөөлөлд өртөх орчин тус бүрийг хянах гол үзүүлэлтүүд, хяналт шинжилгээ хийх давтамж, шинжлэх арга, дээж авах, хадгалах, тээвэрлэх шинжлэхэд баримтлах стандарт шаардлага зэргийг багтаасан болно.

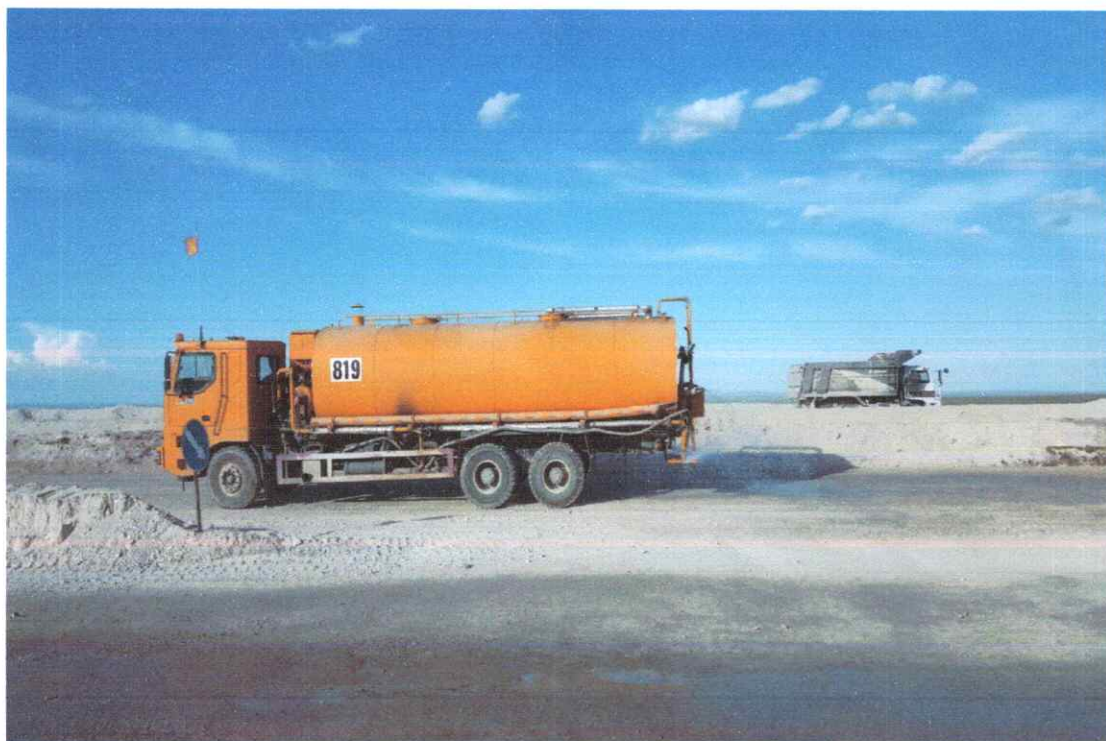
Төслийн талбай орчимд бэлчээрийн ургамлын судалгаа гүйцэтгэхэд нийт 12 овгийн 32 төрлийн 36 зүйл ургамал тэмдэглэгдсэн. Ургамлууд нь амьдралын хэлбэрийн хувьд сөөг 3(8%), олон наст өвс 23(64%), ганц ба хоёр наст 10(28%) зүйл ургамал тус тус тэмдэглэгдэв.

Төсөл хэрэгжүүлэгч компаний байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт ургамал хамгаалах талаар тодорхой ажил, зардлыг жил бүр тусгах шаардлагатай.

Төсөл хэрэгжих эхний жилээс эхлэн ургамалжилтын туршилт судалгааг хийж, амжилттай хэрэгжсэн туршилтаар биологийн нөхөн сэргээлт хийх. Ургамлын судалгаа шинжилгээ, туршилтуудын ажлыг хийхдээ тусгай мэргэжилтэн, байгууллагын заавар зөвлөмжийг авч тусгах.

Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4-ын дагуу иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллага эзэмшлийн болон өмчлөлийн газрын 10 хувиас доошгүй талбайд зохих журмын дагуу мод тарьж, зүлэгжүүлэх шаардлагыг биелүүлэх. Ашиглалтын лицензийн талбайн хэмжээнээс багагүй газар ургамалжуудалтын ажлыг хийж гүйцэтгэх шаардлагатай.

Уурхайн зам талбайн усалгаа хийж байгаа нь

Шимт хөрсийг хадгалж буй нь

Ан амьтдыг нүхэнд унахаас хамгаалж торон хашаа хийж байгаа нь

Техникийн хаягдал тос хадгалах 8 тн сав

Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын тайлан

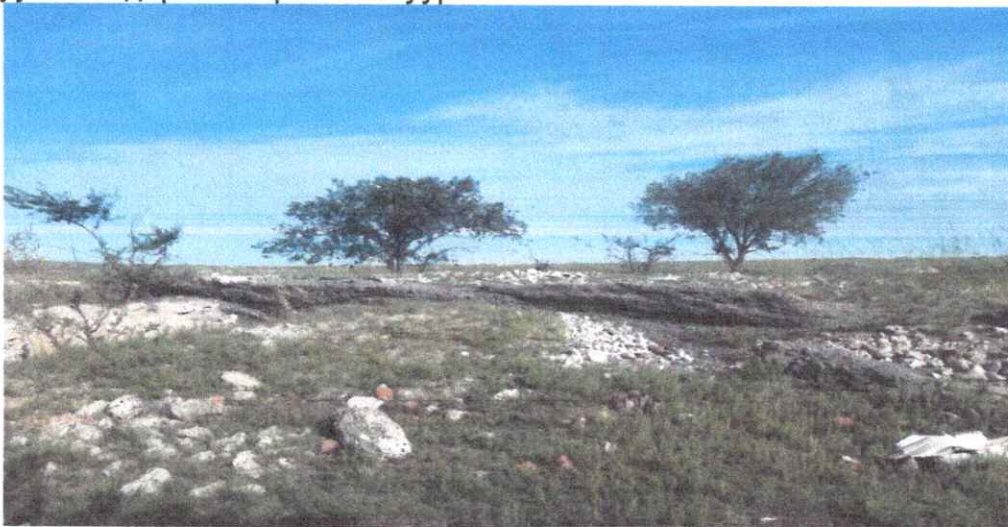
2023.10.11

Найнги ХХК-ний уурхайн 2023 оны батлагдсан байгаль орчныг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний дүйцүүлэн хамгаалах ажилд Хэрлэн сумын 10 дугаар багт хуучин эвдэрч орхигдсон 2 га барилгын суурь цэвэрлэх, тэгшлэх ажил тусгагдсан.

Уг ажлыг 2023 оны 10 дугаар сарын 5-9-ны өдөр дугуйт ачигч 1 ш, экскаватор 1ш, өөрөө буулгагч 2 ш нийт 4 техник ашиглан байгаль орчны ажилтны зааварчилгаагаар нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэв.

Дүйцүүлэн хамгаалах ажил эхлэхээс өмнө болон дууссаны дараа хэмжилт хийж, зургаар тайлан гаргав. Үүнд:

1. Хуучин эвдэрсэн барилгын суурь

2. Барилгын нийт 6 суурийг тэгшилж хог хаягдлыг түрсэн.

3. Шугам хоолойн нүхийг булж тэгшлэв.

4. Шимт хөрсөөр хучив.

5. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

6. Хэрлэн сумын Байгаль хамгаалагч дүйцүүлэн хамгаалах ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж, заавар зөвлөгөө өгч ажилласан болно.

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АЖИЛТАН

A handwritten signature in black ink, appearing to be the name 'Э.ТӨМӨРБААТАР'.

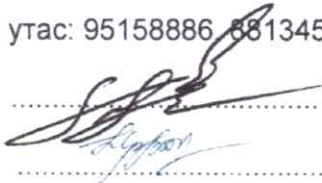

Э.ТӨМӨРБААТАР

“ЭВДЭРСЭН ГАЗАРТ НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН
ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ АКТ”

№03

2023 оны 10 дугаар сарын 18-ний өдөр

1. Байршлын мэдээлэл		
1.1.	Аймаг, нийслэлийн нэр	Дорнод
1.2.	Сум, дүүргийн нэр	Хэрлэн
1.3.	Газрын нэр	Хэрлэн сумын 10 дугаар багийн нутагт ошх хуучин хорих ангийн барилгын эдвэрч орхигдсон газар
2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл		
2.1	Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	“Найнги” ХХК РД: 2010895
2.2	Хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр	16.0 сая төгрөг /компани хөрөнгө/
2.3	Тус газрын эвдрэлд өртсөн шалтгаан	Дорнод аймгийн төвд байсан /хуучин/ хорих ангийн барилгын эдвэрч орхигдсон газар.
2.4	Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	5 га
2.5	Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй эсэх, зөвшөөрлийн дугаар	Ашигт малтмалын MV-001364 тоот тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч уул уурхайн “Найнги” ХХК техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг өөрийн техник, хүн хүч, хөрөнгөөр хийсэн.
3. 2023 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл		
Техникийн нөхөн сэргээлт		Биологийн нөхөн сэргээлт
-Талбайн хэмжээ: 2 га		- Талбайн хэмжээ: 0 (га)
-Зардлын хэмжээ: 16000000 төгрөг		- Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал
		- Зардлын хэмжээ: 0 (төгрөгөөр)
4. Орон зайн мэдээлэл		
4.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг	4.2. Хэмжилт, зураглал -Кадастрын зураглал хийсэн мэргэжлийн байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: -Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн Х.Батхуяг, Н.Сүх-ялалт -Хэмжилтэд ашигласан программ, тоног төхөөрөмж:	

	<p>-GPS гар багажаар координатын цэг авч, Google earth зураг дээр тэмдэглэл хийсэн.</p> <p>- Холбогдох утас: 95158886 88134564</p> <p>Гарын үсэг: </p>
<p>4.3 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын солбицол</p> <p>Жич: 4-өөс доошгүй эргэлтийн цэгийн солбицол байна.</p>	<p>-Техникийн нөхөн сэргээлт: N48°5'33.54", E114°30'59.4" N48°5'39.22", E114°30'59.9" N48°5'36.5", E114°31'9.44" N48°5'32.8", E114°31'9.7"</p> <p>-Биологийн нөхөн сэргээлт: Хийгээгүй.</p>
<p>Нөхөн сэргээлт хийсэн газарт хэмжилт хийж талбайн хэмжээг тогтоон полигон хэлбэрээр share.file үүсгэн флаш болон CD-нд хуулж акттай хавсаргана.</p>	
<p>5. Мэдээллийн сангийн бүртгэл</p>	
<p>Нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан ажлын хэсэг нь Байгаль орчны мэдээллийн сангийн www.eic.mn цахим системийн Нөхөн сэргээлтийн мэдээллийн дэд санд заавал бүртгүүлнэ.</p> <p>Жич: Мэдээллийн санд бүртгээгүй тохиолдолд нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан актыг хүчинтэйд тооцохгүй.</p> <p>Мэдээлэл оруулсан хүний нэр, албан тушаал: Н.Сүх-ялалт, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын газар зүйн мэдээллийн сан хариуцсан мэргэжилтэн.</p> <p>Гарын үсэг: </p> <p>Огноо: 2023.10.18</p>	
<p>Нэмэлт мэдээлэл:</p>	

Нөхөн сэргээлтийн ажил нь холбогдох хууль, журам, стандартад нийцсэн талаарх ажлын хэсгийн дүгнэлт:

"Найнги" ХХК-ийн 2023 онд хүлээлгэн өгч байгаа нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/500 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн газар дээр нь хянаж, хэмжилт хийн ажилласан.

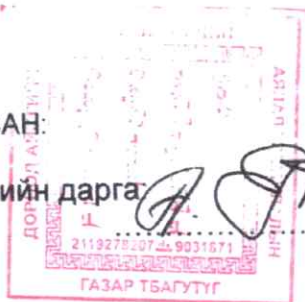
Гүйцэтгэсэн нөхөн сэргээлт нь Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалаар батлагдсан аргачлал, MNS5917:2008 стандартын шаардлагыг хангаж байна.

Тиймээс ажлын хэсгийн гишүүдийн 100 хувийн саналаар "Найнги" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн 2 га талбайн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг актаар хүлээн авахаар шийдвэрлэсэн.

Тиймээс ажлын хэсгийн гишүүдийн 100 хувийн саналаар "Найнги" ХХК-ийн гүйцэтгэсэн 2 га талбайн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнг актаар хүлээн авахаар шийдвэрлэсэн.

АКТ ГАРГАСАН:

Ажлын хэсгийн дарга
А.Гантулга

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал
жуулчлалын газрын дарга

Нарийн бичгийн дарга:
Х.Батхуяг

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал
жуулчлалын газрын мэргэжилтэн

Гишүүд:

Н.Сүх-ялал

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал
жуулчлалын газрын мэргэжилтэн

Н.Билгүүнзаяа

-Аймгийн Байгаль орчин, аялал
жуулчлалын газрын байгаль

Б.Батдорж

орчны хяналтын улсын байцаагч

Ж.Саран

-Хэрлэн голын сав газрын захиргааны
мэргэжилтэн

Т.Болдбаатар

-Хэрлэн сумын Байгаль орчны
хяналтын улсын байцаагч

Ц.Энхтүүл

-10 дугаар багийн нийгмийн ажилтан

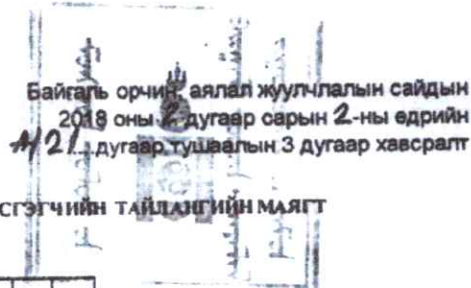
ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

"Найнги" ХХК-ийн байгаль орчны
мэргэжилтэн

---oOo---

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ

001695

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧИЙН ТАЙЛАНГИЙН МАЯГТ

1. Тайлангийн жил:

2. Бүртгэлийн дугаар:

3. Аж ахуйн нэгжийн нэр: Найргч ХХК

4. Аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн дугаар:

5. Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар:

6. Аж ахуйн нэгжийн хаяг: Аймаг/хот: Борноо
 Сум/дүүрэг: Увс
 Баг, хороо: 6-р
 Гудамж, дугаар:

7. Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлын мэдээлэл (шардлагатай бол нэмэлт хуудас хэрэглэ)

№	Код	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1	130101 <u>Хаягдсан тос</u>	1000	кг
2			
3			
4			

8. Аюултай хог хаягдлаа тээвэрлүүлсэн тээвэрлэгчийн мэдээлэл:

№	Тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар
1		Т
2		Т
3		Т
4		Т

9. Аюултай хог хаягдлаа устгуулсан байгууллагын мэдээлэл:

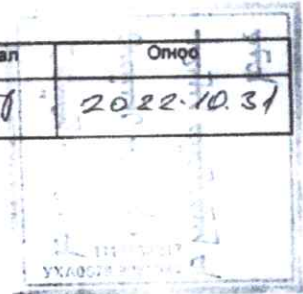
№	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Бүртгэлийн дугаар	Үүссэн хэмжээ	Хэмжих нэгж
1		У		
2		У		
3		У		
4		У		

10. Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа дотооддоо дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа явуулдаг бол:

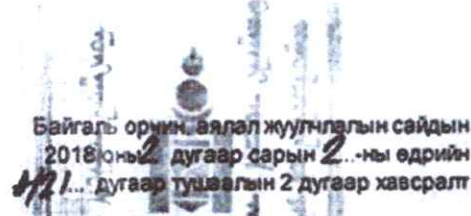
№	Код	Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Устгасан, боловсруулсан арга
1				
2				
3				
4				

11. Тайлан гаргасан албан тушаалтны мэдээлэл:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал	Огноо
	<u>Дэлхүүгийн Ташаагастог</u> Байгаль орчин ажилтан	2022.10.31

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧ БОЛОН ТЭЭВЭРЛЭХ, ЦУГЛУУЛАХ, ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ
ЭКСПОРТЛОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙГ БҮРТГЭХ БҮРТГЭЛИЙН ХУУДАС

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ҮҮСГЭГЧ БОЛОН ТЭЭВЭРЛЭХ, ЦУГЛУУЛАХ, ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ,
ЭКСПОРТЛОХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙГ БҮРТГЭХ БҮРТГЭЛИЙН ХУУДАС

1. Бүртгүүлэх зорилго

- Манай үйл ажиллагаанаас аюултай хог хаягдал үүсдэг тул бүртгүүлэх
- Аюултай хог хаягдал цуглуулах зөвшөөрөл авах
- Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх зөвшөөрөл авах
- Аюултай хог хаягдал устгах зөвшөөрөл авах
- Аюултай хог хаягдал дахин боловсруулах зөвшөөрөл
- Аюултай хог хаягдал экспортлох

2. Аж ахуйн нэгжийн нэр:

Найчиг ХХК

3. Аж ахуйн нэгжийн бүртгэлийн дугаар:

Улсын бүртгэлийн дугаар: 07110011129

4. Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар:

Регистрийн дугаар: 2010895

5. Аж ахуйн нэгжийн хаяг:

Аймаг/хот: Говьсүмбэр

Сум/дүүрэг: Хардун

Баг/хороо: 6-р

Гудамж, дугаар: _____

6. Өмчийн хэлбэр:

- төрийн өмчит
- хувийн
- гэгээдэм хөрөнгө оруулалттай

7. Байгууламжийн нэр:

Нүсрэнхүч ич үчүхэй

8. Байгууламжийн байршил:

Аймаг/хот: _____

Сум/дүүрэг: _____

Баг/хороо: _____

Гудамж, дугаар: _____

9. Байгууламжийн шуудангийн хаяг:

10. Байгууламжийн холбогдох албан тушаалтны мэдээлэл

Овог: Дунтүвшин Нэр: Тамирбаатар

Албан тушаал: Байрлал орчин ажилтан

Шуудангийн хаяг: _____

Электрон шуудангийн хаяг: Тамирбаатар0816@umail.com

Утасны дугаар: 88405655

Үргэлжлэл

11 Аюултай хог хаягдалтай холбоотой явуулах үйл ажиллагааны төрөл
(өмнөх нүдэнд тэмдэглэгээ хий)

- а/Том: Сард 1000 кг/сар-аас их үүсгэдэг
- б/ Дунд: 100кг/сар-аас их 1000 кг/сар-аас бага
- в/ Жижиг: Сард 100 кг/сар-аас бага үүсгэдэг
- г/ Судалгаа, шинжилгээ, сургалтын байгууллага

Үйл ажиллагааны төрөл:

- 2/ Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх
- 3/ Аюултай хог хаягдал цуглуулах
- 4/ Аюултай хог хаягдал хадгалах
- 5/ Аюултай хог хаягдал дахин боловсруулах
- 6/ Аюултай хог хаягдал устгах (устгах аргыг тэмдэглэх):
 - ландшафтанд булшлах
 - биологийн аргаар устгах
 - химийн аргаар боловсруулах
 - физикийн аргаар боловсруулах
 - шатаах
 - халдваргүйжүүлэх
 - савлаж хадгалах
- 7/ Аюултай хог хаягдал экспортолох

12. Аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээлэл

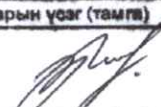
	Код	Аюултай хог хаягдлын нэр
1	130101	Хаягдал Тос
2		

13. Аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүн (аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүн цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах үйл ажиллагаа эрхэлдэг бол)

	Код (хог хаягдлын код тавих боломжтой бол)	Аюултай хог хаягдал агуулсан бүтээгдэхүүний нэр	Зэрэглэл
1			
2			

14. Нэмэлт тайлбар

15. Мэдүүлэг гаргасан:

Гарын үсэг (тамга)	Овог нэр, албан тушаал
	Дижитал шилч Төмөрбаатар Байгаль орчин ажилтан

Энэ хэсгийг бүртгэгч ажилтан бөтөнө.

Бүртгэлийн дугаар:

--	--	--	--	--	--

Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2019 оны А/134 дүгээр тушаалаар зөвшөөрснөөр, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 09-р сарын 19-ны өдрийн А/527 дугаар тушаалаар батлав.

3-БОХ-6.1

ЭНГИЙН ХАТУУ ХОГ ХАЯГДЛЫН 2023 ОНЫ ЖИЛИЙН МЭДЭЭ

1. ХАЯГИЙН ХЭСЭГ

Байршил	Нэр	Код
Аймаг, нийслэл	Дорнод	
Сум, дүүрэг	Хэрлэн	

1. Сум, дүүргийн байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн нь мэдээг дараа оны 2 дугаар сарын 01-ний дотор аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газарт цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

2. Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газар нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 2 дугаар сарын 15-ны дотор Байгаль орчны мэдээллийн төвд цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

3. Байгаль орчны мэдээллийн төв нь мэдээг хянаж, 2 дугаар сарын 25-ны дотор байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хог хаягдлын асуудал хариуцсан нэгжид цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

4. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хог хаягдлын асуудал хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, 3 дугаар сарын 10-ны дотор статистик хариуцсан нэгжид цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

5. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын

2. ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	МД	Хэмжих нэгж	Бүгд	Гар	Орон	Зам	Аж ахуйн нэгж,	Бусад
				хорооллоос	сууцнаас	талбайгаас	байгууллагаас	
А	Б	В	1	2	3	4	5	6
Энгийн хатуу хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн тоо	1	тоо	1	х	х	х	х	х
Энгийн хатуу хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн талбай	2	га		х	х	х	х	х
Тээвэрлэсэн энгийн хатуу хог хаягдлын хэмжээ мөр3=мөр(4:12)	3	тонн	30					30
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүний хаягдал	4	тонн	3					3
Шил, шилэн бүтээгдэхүүний хаягдал	5	тонн	0.5					0.5
Хаягдал төмөр	6	тонн	5					5
Хуванцар бүтээгдэхүүний хаягдал	7	тонн	0.5					0.5
Барилгын хог хаягдал	8	тонн	10					10
Хүнсний бүтээгдэхүүний хаягдал	9	тонн	2					2
Цахилгаан барзаны хаягдал	10	тонн						
Автомашинь эд анги	11	тонн	4					4
Бусад хаягдал	12	тонн	5					5
Устгасан хог хаягдлын хэмжээ мөр13=мөр(14+15)	13	тонн		х	х	х	х	х
Ландфилл булшилсан	14	тонн		х	х	х	х	х
Шатаасан	15	тонн		х	х	х	х	х
Нийт төвлөрүүлсэн хог хаягдлын хураамжийн орлого мөр16=мөр(17+18)	16	мян төг	300	х	х	х	х	х
Өрхөөс	17	мян төг		х	х	х	х	х
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	18	мян төг	300	х	х	х	х	х

Мэдээ хянасан

Мэдээ гаргасан

Э.Төмөрбаатар

2023 оны ...-р сарын ...-ны өдөр

Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2019 оны А/134 дүгээр тушаалаар зөвшөөрснөөр, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 09 сарын 19-ны өдрийн А/527 дугаар тушаалаар батлав.

З-БӨХ-1.3

УУЛ УУРХАЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ УЛМААС ЭВДЭРСЭН ГАЗРЫН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН
2023 ОНЫ ЖИЛИЙН МЭДЭЭ

1. АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ХАЯГИЙН ХЭСЭГ

Регистрийн дугаар	2	0	1	0	8	9	5
Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр	Найнгн ХХК						
Байршил	Нэр			Код			
Аймаг, нийслэл	Дорнод						
Сум, дүүрэг	Хэрлэн						

1. Ашигт малтмалын ашиглалтын үйл ажиллагаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага дараа оны 1 дүгээр сарын 15-ны дотор сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газарт маягтаар ирүүлнэ.

2. Сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газар нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 2 дугаар сарын 01-ний дотор аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газарт цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

2. Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газар нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 2 дугаар сарын 15-ны дотор Байгаль орчны мэдээллийн төвд цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

3. Байгаль орчны мэдээллийн төв нь мэдээг хянаад 2 дугаар сарын 25-ны дотор байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын нөхөн сэргээлтийн асуудал хариуцсан нэгжид цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

5. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын нөхөн сэргээлтийн асуудал хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 3 дугаар сарын 10-ны дотор статистик хариуцсан нэгжид цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

2. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	M	V	0	0	1	3	6	4
Тусгай зөвшөөрлийн талбай, га	74.08							
Ашиглалт эхэлсэн он, сар, өдөр	2	0	0	7	0	2	0	9
Ашигт малтмалын төрөл	Нүүрс							
Ашиглалтын төрөл	Ил уурхай							

6. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын статистик хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, 3 дугаар сарын 20-ны дотор Үндэсний статистикийн хороонд цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

3. УУЛ УУРХАЙН АШИГЛАЛТ

Үзүүлэлт	МД	Хэмжих нэгж	Нийт	Тайланд онд (ашиглалт хийсэн)
				А
Олборлолтод өртсөн нийт талбай	Б	В	1	2
Ашигласан талбай	2	га	4	4
Хаягдал чулуулгийн овоолго	3	мян.м ³	40000	40000
Хөрсний овоолго	4	га		
Уул уурхайн дагалдах дэд бүтцийн нөлөөнд эвдэрсэн газар	5	мян.м ³		
Бусад	6	га	5	5
	7	мян.м ³	50000	50000
	8	га		
	9	га		

4. УУЛ УУРХАЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ

Үзүүлэлт	МД	Хэмжих нэгж	Нийт	Техникийн		Биологийн	
				А	Б	2	3
Байгаль орчны нөлөөлөх байдлын үнэлгээнд заасан нөхөн сэргээлт хийх нийт талбайн хэмжээ	10	га	8				
Тайланд онд нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн талбай	11	мян.м ³			4		4
Нөхөн сэргээлт нийт хийсэн талбай, мөрт14≥ мөрт16, мөрт15≥ мөрт17	12	га	4		2		2
Тайланд онд нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	13	мян.м ³					х
Нөхөн сэргээлт хийхэд зарцуулсан нийт зардал, мөрт18≥ мөрт19	14	га	4		2		2
Тайланд онд нөхөн сэргээлт хийхэд зарцуулсан зардал	15	мян.м ³					х
Байршуулсан нөхөн сэргээлтийн баталгааны нийт мөнгөн хөрөнгө, мөрт20≥ мөрт21	16	га	4		2		2
Тайланд онд байршуулсан нөхөн сэргээлтийн баталгааны мөнгөн хөрөнгө	17	мян.м ³					х
Байгаль хамгаалахад зарцуулсан нийт зардал, мөрт22≥ мөрт23	18	мян.төг	27.901.2		18.061.2		9.840.0
Тайланд онд байгаль хамгаалахад зарцуулсан зардал	19	мян.төг	27.901.2		18.061.3		9.840.1
Тайланд онд байгаль хамгаалахад зарцуулсан зардал	20	мян.төг	25.000.0		х		х
Тайланд онд байгаль хамгаалахад зарцуулсан зардал	21	мян.төг	25.000.0		х		х
Тайланд онд байгаль хамгаалахад зарцуулсан зардал	22	мян.төг	50.000.0		х		х
Тайланд онд байгаль хамгаалахад зарцуулсан зардал	23	мян.төг	50.000.0		х		х

ТАМГА

Захирал/Эзэн

Нягтлан бодогч

Ш.Бямбасүрэн

Б.Солонго

2023 оны 10-р сарын 31-ны өдөр

Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2019 оны А/134 дүгээр тушаалаар зөвшөөрснөөр, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 09-р сарын 19-ны өдрийн А/527 дугаар тушаалаар батлав.

З-БОХ-2.2

УС АШИГЛАЛТЫН 20... ОНЫ ЖИЛИЙН МЭДЭЭ

1.ХАЯГИЙН ХЭСЭГ

Байршил	Нэр	Код
Аймаг, нийслэл		
Сум, дүүрэг		

1. Сум, дүүргийн байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн нь мэдээг дараа оны 2 дугаар сарын 01-ний дотор аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газарт цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

2. Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газар нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 2 дугаар сарын 15-ны дотор Байгаль орчны мэдээллийн төвд цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

3. Байгаль орчны мэдээллийн төв нь мэдээг хянаж, 2 дугаар сарын 25-ны дотор байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын усны асуудал хариуцсан нэгжид цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.

4. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын усны асуудал хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, 3 дугаар сарын 10-ны дотор статистик хариуцсан нэгжид цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

5. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын статистик хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, 3 дугаар сарын 20-ны дотор Үндэсний статистикийн хороонд цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

2.ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	МД	Хэмжих нэгж	Нийт	Гадаргын уснаас	Рашааны нөөцөөс	Газрын доорх уснаас
А	Б	В	1	2	3	4
Ашигласан усны нийт хэмжээ мөр1=мөр(2+3+21)	1	МЯН.М ³				
Хүн амын унд, ахуйн хэрэглээнд ашигласан	2	МЯН.М ³				
Үйлдвэрлэлд ашигласан мөр3=мөр(4+8+9+15+17)	3	МЯН.М ³			х	
Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлд мөр4=мөр(5:7)	4	МЯН.М ³			х	
Газар тариаланд	5	МЯН.М ³			х	
Мал аж ахуйд	6	МЯН.М ³			х	
Бусад	7	МЯН.М ³			х	
Уул уурхайд	8	МЯН.М ³			х	
Боловсруулах үйлдвэрлэлд мөр9=мөр(10:14)	9	МЯН.М ³			х	
Хүнсний үйлдвэрлэлд	10	МЯН.М ³			х	
Архи, пиво, ундааны үйлдвэрлэлд	11	МЯН.М ³			х	
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлд	12	МЯН.М ³			х	
Барилгын материалын үйлдвэрлэлд	13	МЯН.М ³			х	
Бусад	14	МЯН.М ³			х	
Эрчим хүчний үйлдвэрлэлд мөр15=мөр16	15	МЯН.М ³			х	
Усан цахилгаан станцад	16	МЯН.М ³			х	
Барилгын салбарт мөр17=мөр(18:20)	17	МЯН.М ³			х	
Барилга угсралтад	18	МЯН.М ³			х	
Төмөр зам болон авто замын барилга байгууламж барихад	19	МЯН.М ³			х	
Бусад	20	МЯН.М ³			х	
Үйлчилгээнд ашигласан мөр21=мөр(22+23)	21	МЯН.М ³			х	
Төрийн байгууллага	22	МЯН.М ³			х	
Аж ахуйн нэгж, байгууллага мөр23=мөр24	23	МЯН.М ³			х	
Аялал жуулчлалын	24	МЯН.М ³			х	
Дахин ашигласан усны хэмжээ	25	МЯН.М ³			х	
Эргүүлэн ашигласан усны хэмжээ	26	МЯН.М ³			х	
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөрийн орлого	27	МЯН.ТӨГ				
Усны нөөц, чанарыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан зардал мөр28=мөр(29:34)	28	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Улсын төсвөөс	29	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Орон нутгийн төсвөөс	30	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Зээл, тусламж	31	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Хөгжлийн албан ёсны тусламж	32	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Хувийн хэвшлээс	33	МЯН.ТӨГ		х	х	х
Бусад эх үүсвэрээс	34	МЯН.ТӨГ		х	х	х

Мэдээ хянасан
Мэдээ гаргасан
20... оны ...-р сарын ...-ны өдөр

Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2019 оны А/134 дүгээр тушаалаар зөвшөөрснөөр, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 09-р сарын 17-ны өдрийн А/527 дугаар тушаалаар батлав.

З-БОХ-6.2

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН 20... ОНЫ ЖИЛИЙН МЭДЭЭ

1. Хаягийн хэсэг

Байршил	Нэр	Код
Аймаг, нийслэл	Дорнод	
Сум, дүүрэг	Хэрлэн	

1. Сум, дүүргийн байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн нь мэдээг дараа оны 2 дугаар сарын 01-ний дотор аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газарт цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.
2. Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал эрхэлсэн газар нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 2 дугаар сарын 15-ны дотор Байгаль орчны мэдээллийн төвд цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.
3. Байгаль орчны мэдээллийн төв нь мэдээг хянаж, 2 дугаар сарын 25-ны дотор байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хог хаягдлын асуудал хариуцсан нэгжид цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.
4. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хог хаягдлын асуудал хариуцсан нэгж нь мэдээг хянаж, нэгтгээд 3 дугаар сарын 10-ны дотор статистик хариуцсан нэгжид цахимаар болон маягтаар ирүүлнэ.

2. АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН ХЭМЖЭЭ, ЭХ ҮҮСЭЭРЭЭР

Үзүүлэлт	МД	Бүгд	Ландфиллд булшилсан	Биологийн аргаар устгасан	Химийн болон физикийн аргаар боловсруулсан	Зориулалтын байгууламжид шатаасан	Халдваргүй-жүүлсэн	Саармагжуулж, саалаж хадгалсан	Бусад	ТОНН
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	
Аюултай хог хаягдлын нийт хэмжээ мөртл=мөрт(2 11)	1									
Эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагаас	2									
Боловсрол, шинжлэх ухааны байгууллагаас	3									
Цахилгаан станц, дулааны үйлдвэрлэлээс	4									
Уул уурхайн үйл ажиллагаанаас	5	1							1	
Химийн бодисын үйлдвэрлэлээс	6									
Хог хаягдал боловсруулах үйлдвэрлэлээс	7									
Барилга, барилгын материал үйлдвэрээс	8									
Ахуйн хэрэглэнээс	9									
Арьс шир, үслэг, жорсноолуур, зэрмэгийн үйлдвэрлэлээс	10									
Бусад	11									

Мэдээ хянасан /
Мэдээ гаргасан / Э.Төмөрбаатар /
20... оны...-р сарын...-ны өдөр

БАТЛАВ.
ХЭРЛЭН ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА /Б.НАНДИНЦЭЦЭГ/
ТЭАГУУГ
1821100023
ИМТ1661 4553881

БАТЛАВ.
НАЙНГИ ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ /Ц.БЯМБАСҮРЭН/
0721100018 2010895

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 06 дугаар
сарын 07-ны өдөр

Дугаар 08

Чингис хот

Нэг.Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28.4, 29.1-д заасны дагуу Усны газрын гаргасан 2023 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдрийн 46 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Хэрлэн голын сав газрын захиргааны олгосон 2023 оны 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн 01/18 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Хэрлэн голын сав газрын захиргааны Усны барилга байгууламж, үйлдвэр, хөдөө аж ахуйн усны ашиглалт хариуцсан мэргэжилтэн Б.Батдорж, Ус ашиглагчийг төлөөлж Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 6-р баг, Найнги ХХК-ийн байр, улсын бүртгэлийн дугаар 0711001129, регистрийн дугаар 2010895, "Найнги" ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн Э.Төмөрбаатар нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 2023 оныг дуустал хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8-р баг, Баянтүмэн сумын 4-р багийн Адуунчулуун гэх газарт MV-001364 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй хүрэн нүүрсний уурхай нь унд ахуйд болон технологийн зориулалтаар шавхан зайлуулалтад усны нөөцийг ашиглана.

2.2. Ашиглах усны хэмжээ: 1'785'288.0м³/жил

2.2.1. Унд-ахуйд 59 хүн х 150л/хон х 250 хоног = 2,212.5м³

2.2.2. Зам талбайн тоосжилт 3600м² х 2.0л/м х 110 хоног = 4,752.0м³

2.2.3. Дүйцүүлэн хамгаалал 10,000м² х 4.0л/м² х 9 удаа = 360.0м³

2.2.4. Ногоон байгууламж 20,000м² х 4.0л/м² х 90 хоног = 720.0м³

2.3. Усны чанар, найрлага: 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу ундны усны эх үүсвэр болох худгаас дээж авч шинжилгээ

хийлгэн хариу болон дүгнэлтийг Сав газрын захиргаанд ирүүлнэ. "Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага түүнд тавих хяналт" MNS 900:2005 стандартын шаардлагад нийцсэн усыг унд ахуйд хэрэглэх.

2.4. Усны эх үүсвэрийн: Унд ахуйн усны хэрэгцээнд төвлөрсөн шугамнаас ашигладаг бөгөөд уурхайн ажилчдын унд ахуйн хэрэгцээг аймгийн төвөөс зөөврөөр авч хэрэглэдэг. Харин Чойбалсан хотын төвд байрлах оффис нь төвийн нэгдсэн шугам сүлжээнд холбогдсон.

2.5. Хаягдал усны хэмжээ: Унд ахуйн бохир усыг аймгийн төвлөрсөн ариутгах татуургын шугамд Дорнод аймгийн НАА-д гэрээтэй.

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ. Усны биохимийн шинжилгээний дүнг хавсаргана.

2.7. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Уурхайн ажиллагсдын унд ахуйн бохир усыг аймгийн төвлөрсөн ариутгах татуургын шугамд Дорнод аймгийн НАА-д гэрээний дагуу соруулж зайлуулна. Шавхан зайлуулж байгаа шүүрлийн усыг уурхайгаас 5км-т орших Баяннуурт нийлүүлэхээс гадна дүгнэлтэд заасны дагуу зам талбайн тоосжилт дарах, мод тарих усалгаанд ашиглана.

хаяна.

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ: Тухайн жилийн БОМТ-нд тусгагдсаны дагуу хөрөнгийг зарцуулна.

2.9. Усны тоолуур:

2.9.1 Шавхан зайлуулах ус буюу уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усыг зумьф байгуулж ажиллана.

Төрөл, нэр, дугаар: Хүйтэн усны 125мм-ийн 202304415

Загвар: LXLC, хэмжих хязгаар 160.0м³/ц

Лацны дугаар: 017

Тоолуурын тоо: 1 ширхэг

Суурилуулсан байгууллага, огноо: "Дорнод НАА" ОНӨААТҮГ 2023-06-10.

Баталгаажуулсан байгууллага, огноо: "Стандарт хэмжил зүйн газар 2023-06-

05

Хүчинтэй хугацаа: 2025-06-05-ны өдөр дуусна.

Тоолуурын заалт: 000004м³ /2023.06.06-ны байдлаар/

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:

Үйлдвэрийн технологийн хэрэгцээнд ашиглах усны хэмжээ нь 1'785'288.0 м³ усны нөөцийн төлбөр 227'758'117.0 /Хоёр зуун хорин долоон сая долоон зуун тавин найман хорин есөн мянга найман зуун дөчин гурав/ төгрөгийг сар тутам баталгаажсан тоолуурын заалтын дагуу тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна.

Тухайлбал:

- Тоолуурын заалтыг Усны тухай хуулийн 19.1 дэх хэсэгт заасны дагуу сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ.
- Үйлдвэрлэлийн технологийн хэрэгцээнд ус ашиглах нөхцөлд үйлдвэрлэлийн явцаас шалтгаалан тоолуур эвдрэх, гацах, гэмтэл гарсан үед тухай бүр мэдэгдэх бөгөөд сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагчийг байлцуулан акт үйлдэж лац хөдөлгөх буюу хэвийн нөхцөлд оруулсны дараа лац тавиулсан байна.
- Тоолуур эвдрэх, гацах, гэмтэл гарсан үед Усны газрын гаргасан 2023 оны 05-р сарын 16-ны өдрийн 100 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн усны зарцуулалтын хэмжээг тооцно.
- Усны нөөц ашигласны төлбөрийг орон нутгийн төсөвт төлсөн мэдээг ус ашиглалтын тайланд тусгана.

2.11 Усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хэмнэх, хамгаалах талаарх олон нийтэд нөлөөллийн арга хэмжээг хамтран зохион байгуулах

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 17.1.9, 7.5, 18.1.4, 19.1.2, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Бусад

- 4.1. Гэрээ нь талуудын гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 4.3. Гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 11-р сарын 25-ны дотор дүгнэж, тэмдэглэл үйлдсэнээр дараа жилийн ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулах эрхтэй болно.
- 4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.
- 4.5. Гэрээг доор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

4.5.1. Байгаль орчныг хамгаалах тухай болон Усны тухай хууль тогтоомж, холбогдох дүрэм журмыг зөрчсөн;

4.5.2. Ус ашиглагчийн үүрэг болон гэрээнд заасан үүргээ биелүүлээгүй;

4.5.3. Ус ашигласны төлбөрийг тогтоосон хугацаанд нь төлөөгүй;

4.5.4. Усны тоолуур болон тохиргооны тоног төхөөрөмж суурилуулаагүй буюу ашигласан усны тооцоог хуурамчаар тооцсон;

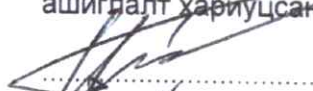
4.5.5. Аль нэг тал татан буугдсан бол;

4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Хэрлэн голын сав газрын захиргааны
Усны барилга байгууламж, үйлдвэр,
уул уурхай, хөдөө аж ахуйн
ашиглалт хариуцсан мэргэжилтэн

 /Б.БАТДОРЖ/

Хаяг: Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 7-р
баг, Голомт банкны байр, 4 давхар 3
тоот Хэрлэн голын сав газрын
захиргаа

Харилцах утас: 70563696, 99585862

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

"НАЙНГИ" ХХК-ийн Байгаль орчны
мэргэжилтэн

 /Э.ТӨМӨРБААТАР/

Хаяг: Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 6-р
баг, Найнги ХХК-ийн өөрийн байр

Харилцах утас: 70583094, 88405655

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

Чингүнжавын гудамж, 2 дугаар хороо,
Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар хот, 16050
Утас/Факс: (976-51) 26 55 78, (976-51) 26 55 36,
Цахим шуудан: office@water.gov.mn,
Цахим хуудас: www.water.gov.mn

2023-03-16 № 01/282

танай 2023-02-13-ны № 23/17 -Т

“НАЙНГИ” ХХК-Д

“Усны тухай” хуулийн 16¹.4.10 дахь заалтыг үндэслэн Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8 дугаар хорооны нутагт дэвсгэрт танай компанийн хэрэгжүүлэх “Адуунчулууны нүүрсний орд”-ыг ил аргаар ашиглах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан болон холбогдох бусад материалыг судлан үзээд усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт: 1 хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Д.БОЛДБААТАР

103330703

УСНЫ АШИГЛАХ БОЛОМЖИТ НӨӨЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2023 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдөр

Дугаар- 42

Улаанбаатар хот
51-265528

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Найнги" ХХК, Улсын бүртгэлийн дугаар: 711001129, регистрийн дугаар: 2010895, Утас: 70583094.

2. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Мөнгөн марал" ХХК, Утас: 70121933 90008000, цахим шуудангийн хаяг: batjav1933@yahoo.com

3. Төслийн нэр, байршил:

Адуунчулууны нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төсөл нь Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт хэрэгжих бөгөөд Хэрлэн голын сав газарт хамаарна.

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

Ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар 1364А.

5. Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим:

Уурхай нь жилд 1 сая.тн нүүрс олборлохоор төлөвлөсөн байна. Уурхайд 30 ажилтан Чойбалсан хот дахь оффист 7 ажилтан жилд 255 хоног ажиллана.

6. Усны эх үүсвэр, байршил:

Чойбалсан хотын төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэр болон шүүрлийн усаар хангана. /Шүүрлийн ус 4891.2 м³/хон/

7. Ашиглах усны хэмжээ:

Төслийн усны хэрэглээг БОНХАЖ-ын Сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцоход:

Унд ахуйд усны хэрэглээ:

Уурхайн ажилчид: 30 хүн x 20 л/хон = 0.6 м³/хон (153 м³/жил);

Оффисын ажилчид: 7 хүн x 200л/хон = 1.4 м³/хон (357 м³/жил);

Зам талбайн усалгаа:

5000 м² x 4 л = 20 м³/хон x 90 (жилд услах тоо) = (1800 м³/жил);

Биологийн нөхөн сэргээлт:

20,000 м² x 4 л = 80 м³/хон x 5 (жилд услах тоо) = (400 м³/жил);

Төслийн жилийн нийт усны хэрэглээ: **102 м³/хон (2710 м³/хон).**

8. Дүгнэлт:

Төсөл хэрэгжүүлэхэд шаардагдах уурхайн ажилчдын унд ахуйн хэрэглээний 0.6 м³/хон усны хэрэгцээг зөврөөр, оффисын ажилчдын унд ахуйн хэрэглээний 1.4 м³/хон хэрэгцээг "Дорнод нийтийн аж ахуй" ОНӨААТҮГ-тай цэвэр усаар хангах, хэрэглээнээс гарсан бохир ус татан зайлуулах гэрээний дагуу Чойбалсан хотын төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрээс, зам талбай, биологийн нөхөн сэргээлтийн усалгааны 100 м³/хон усны хэрэгцээг /4891.2 м³/хон/ шүүрлийн усаар хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

9. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

Төслийг хэрэгжүүлэхдээ Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, 28 дугаар зүйлийн 28.4, 30 дугаар зүйлийн 30.1.1, 30.1.3, 30.1.4, 30.1.5 дахь заалтуудын хэрэгжилтийг ханган ажиллахыг "Грийн яард" ХХК -д зөвлөж байна.

УСНЫ НӨӨЦИЙН ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН *Түвшинжаргал* Д.ТҮВШИНЖАРГАЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

Чингүнжавын гудамж, 2 дугаар хороо,
Баянгол дүүрэг, Улаанбаатар хот, 16050
Утас/Факс: (976-51) 26 55 78, (976-51) 26 55 36,
Цахим шуудан: office@water.gov.mn,
Цахим хуудас: www.water.gov.mn

2023.05.16 № 01/555

танай 2023.03.28 № 23/46-Т

“НАЙНГИ” ХХК-Д

Танай байгууллагын 2023 оны 23/46 тоот албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлт, холбогдох бичиг баримтыг судалж үзээд Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4 дэх заасны дагуу Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын нутагт хэрэгжиж байгаа ашигт малтмалын MV-001364 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий Адуунчулууны нүүрсний ордын ус ашиглуулах дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг: Хэрлэн голын сав газрын захиргаанд
Хавсралт: 3 хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮРГИЙГ
ТУР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Я.БОЛДБААТАР

169331414

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2023 оны 05 дугаар
сарын 16-ны өдөр

Дугаар: 100

Улаанбаатар хот
Утас: 51-265530

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

"Найнги" ХХК, захирал Ш.Мягмарсүрэн, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 6-р баг, Найнги өөрийн байр, Утас: 70583094. Хувийн хэргийн дугаар: 0711001129, регистрийн дугаар: 2010895.

2. Төслийн нэр, байршил

Адуунчулуун хүрэн нүүрсний орд нь Дорнод аймгийн Чойбалсан хотоос хатуу хучилттай замаар 8 км, Улаанбаатар хотоос зүүн тийш 665 км, төмөр замын Баянтүмэн өртөөнөөс 2 км зайд байрлана. Хэрлэн голын сав газарт хамаарагдана.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч

"Найнги" ХХК;

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-001364, талбайн хэмжээ: 2.56 га

№	Уртраг	Өргөрөг
1.	114°32' 32.33"	48°3' 44.32"
2.	114°31' 52.34"	49°3' 16.5"
3.	114°31' 52.34"	49°3' 16.5"
4.	114°32' 32.33"	49°1' 25.56"

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээний 2 дугаар хавсралтад нийт 4 цэгээр лицензийн талбайг тогтоосон байна.

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт

Хүрэн нүүрс олборлон, дотоодод борлуулах;

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/

Уурхайн олборлолтод ашиглах машин техник:

HOWO 480E маркийн эксковатор 1 ш
XCMG 900D маркийн эксковатор 1 ш
HOWO FL956F маркийн утгуур ачигч 2 ш
HOWO BJ3252, NXG576 маркийн автосамосвал 11 ш

2023 онд 59 хүн 250 хоног ажиллахаар төлөвлөсөн. (Уулын ажлын төлөвлөгөө 11-р худас)

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ

2023 онд 750,000.0 м³ хөрс хуулалт хийж 380,000 тн нүүрс олборлон дотоодод борлуулна. Биологийн нөхөн сэргээлт 2 га талбайд, 1 га талбайд дүйцүүлэн хамгаалалт хийнэ.

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/

Уурхайн ажилчидын унд ахуйн хэрэгцээг аймгийн төвөөс зөөврөөр авч ашигладаг. Харин Чойбалсан хотын төвд байрлах оффис нь төвийн нэгдсэн шугам сүлжээнд холбогдсон. Зам талбайн тоосжилт дарах, биологийн нөхөн сэргээлтэд шаардагдах усыг уурхайд орж ирэх шүүрлийн уснаас авч ашиглана.

Манай газрын 2023 оны 01/282 тоот усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд уурхайн ахуйн хэрэглээний 0.6 м³/хон усны хэрэгцээг зөөврөөр, оффисын ажилчидын унд ахуйн хэрэглээний 1.4 м³/хон хэрэгцээг "Дорнод нийтийн аж ахуй" ОНӨААТҮГ-тай цэвэр усаар хангах, хэрэглээнээс гарсан бохир ус татан зайлуулах гэрээний дагуу Чойбалсан хотын

төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрээс зам талбай, биологийн нөхөн сэргээлтийн усалгааны 100 м³/хон усны хэрэгцээг 4891.2 м³/хон шүүрлийн уснаас хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт хүрэлцээтэй гэсэн байна. Хоногт унд ахуйн хэрэгцээнд 8.85 м³ ус ашиглана.

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, хийц, дамжуулах шугам сүлжээний урт, диаметр/

Уурхайн усыг ил аргаар шүүрүүлэхээр зумпф ашиглана. Үерийн уснаас хамгаалах 250 м урт, 1 м өргөн, 2.5 м өргөн далан байгуулна. Уг даланг хөрсний чулуугаар үүсгэнэ. Уурхайн талбайн зүүн хойд хэсэг буюу нүүрсний давхаргын уналын чиглэлд ус цуглуулж татах зумпф ашиглагдаж байна. Одоогийн байдлаар 694 м түвшинд усны толио байгаа бөгөөд нүүрсний улны 690 метр зумпф ухаж байгуулан ЭЦВ-10-40/120, ЭЦВ-8-25/100, Д-500/65 насосоор усыг соруулж 150 мм диаметртэй ган хоолойгоор дамжуулан уурхайгаас 3 км-ийн зайд орших Баяннуурт нийлүүлж байна.

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур, /насосны хүчин чадал, марк/ Байхгүй

11. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл

Адуунчулууны нүүрсний ордыг ил аргаар ашиглах төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг 2021 онд "Мөнгөн Марал" ХХК хийж гүйцэтгэсэн.

12. Онцгой нөхцөл

- Улирал бүр хоёроос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариуг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны дотор Усны газарт ирүүлэх шаардлагатайг анхаарах.

13. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалт:

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 тоот тушаалаар баталсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны хэрэглээний норм"-ын дагуу тооцоход үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд жилд:

Үнд, ахуйн усны нийт хэрэгцээнд:

59 хүн x 150 л/хон x 250 хон = 2,212.5 м³

3,600.0 м x 6 м x 2 л/м ² 110 хон = 4,752.0 м ³	- зам, талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус
10,000 м ² x 4 л/м ² x 9 удаа = 360.0 м ³	- дүйцүүлэн хамгаалалт хийхэд ашиглах ус
20,000 м ² x 4 л/м ² x 9 удаа = 720.0 м ³	- биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд ашиглах ус
4,752.0 м ³ + 360.0 м ³ + 720.0 м ³ = 5,832.0 м ³	- жилд ашиглах нийт усны хэмжээ
203.8 м³/цаг x 24 цаг x 365 хон = 1,785,288.0 м³	- Уурхайд орж ирэх шүүрлийн усны хэмжээ (ТЭЗҮ 23-р хуудас)

14. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны төлбөрийн хэмжээ

Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 20.1.1 дэх заалтын дагуу унд, ахуйн зориулалтаар ашиглах **2,212.5 м³/жил** усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Шавхан зайлуулах **1,785,288.0 м³/жил** газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор баталсан Хэрлэн голын сав газарт тогтоосон

газрын доорх усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 тогтоолд заасан хувь, хэмжээг ашиглан усны нөөц ашигласны төлбөрийг урьдчилсан байдлаар тооцвол:

Шавхан зайлуулах ус буюу уурхайн ухлагад шүүрэн орж ирэх усыг зам, талбайн усалгаа, биологийн нөхөн сэргээлт ашиглах газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр:

1м³ газрын доорх усны үнэ: 2,835.0төг/м³ x 0.15 x 0.3 = 127.575 төг/м³

2,835.0 төг/м³ – Хэрлэн голын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэ;

15 % - 326-р тогтоолын 7(в)-д заасан газрын доорх ус шавхан зайлуулсныг тооцох төлбөрийн хувь, хэмжээ;

0.3 – Дотоодын хэрэгцээнд нийлүүлж буй нүүрсний олборлолтын ус шавхан зайлуулсныг тооцох итгэлцүүр;

**Нийт төлбөр: 1,785,288.0 м³/жил x 127.575 төг/м³ = 227,758,117.0 төг
(Хоёр зуун хорин долоон сая долоон зуун тавин найман мянга нэг зуун арван долоо)**

15. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлж ашиглах даалгавар

- Далд уурхайн шүүрлийн усыг технологи, зам, талбайн тоосжилт, нөхөн сэргээлт, мод услахад эргүүлэн ашиглах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.

16. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

- Усны тухай хуулийн 28.6-д заасны дагуу Хэрлэн голын сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих журмын дагуу гэрээ байгуулах;
- Усны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу ус татах шугам хоолой бүрт баталгаажуулсан тоолуур суурилуулж, тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож, Төсвийн тухай хуулийн 23.6.5-д заасны дагуу төсөвт төвлөрүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 28.18-д зааснаар ус ашиглуулах дүгнэлт, холбогдох зөвшөөрөлгүйгээр ус ашиглахыг хориглодог болохыг анхаарах;
- Хаягдал усны дүгнэлтийг дараа жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах;
- Жил бүрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг үндэслэлтэй, үнэн зөв гаргаж байх.
- Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцохыг анхаарах.
- Үйл ажиллагаа нь зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн захиргааны байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн оны ус ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;
- Усны тухай хуулийн 7.5-д заасны дагуу улсын усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай ус ашиглалтын тайлан (газрын доорх усны хяналт шинжилгээний мэдээ, ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ, гэрээ дүгнэсэн акт, усны нөөц ашигласны төлбөрийн баримт, ус ашиглалтын тоо, хэмжээ)-г 2023 оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Усны газарт office@water.gov.mn цахим хаягаар болон холбогдох газруудад хүргүүлж ажиллах;

УС АШИГЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.МЭНДБАЯР

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
ХЭРЛЭН ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ

2023 оны 06 сарын 07 өдөр

Дугаар А/18

Чингис хот

Зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсэг, 30 дугаар зүйл, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь хэсэг, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдрийн "Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам"-ын А/618 дугаар тушаал, Усны газрын гаргасан 2023 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн 100 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Найнги" ХХК-д Дорнод аймгийн Хэрлэн сумын 8-р баг, Баянтүмэн сумын 4-р багийн нутагт байрлах хүрэн нүүрсний уурхайн унд ахуйд болон үйлдвэрлэлийн технологийн хэрэгцээнд 1,785,288.0 шоо метр газрын доорх усыг 2023 онд ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2 Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах усны ашиглах боломжит нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах нэгж (Б.Батдорж)-д үүрэг болгосугай.

3. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний 2023 оны биелэлтийг хүлээж авах ажлын хэсэгт Хэрлэн голын сав газрын захиргаанаас төлөөлөл оролцуулж, дүгнэх хуудсыг баталгаажуулахыг "Найнги" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал (Ш.Бямбасүрэн)-д даалгасугай.

4. Ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны дотор Сав газрын захиргаанд ирүүлж, ус ашиглах гэрээний биелэлтийг дүгнүүлэхийг "Найнги" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал (Ш.Бямбасүрэн)-д даалгасугай.

ДАРГА

Б.НАНДИНЦЭЦЭГ

232301026

ХЭРЛЭН СУМЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧИЙН АКТ

2023.07.25

№ 01 /2023

Хэрлэн сум

Тоолуурын заалт шалгасан тухай

Хэрлэн голын усны сав газрын захиргаа, "Найнги" ХХК-ийн хооронд байгуулсан "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10.т Тоолуур суурилуулсан үеэс тоолуурын заалтаар тооцно. Тоолуурын заалтыг сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ гэж заасны дагуу Найнги ХХК-ний уурхайн ус шүүрүүлэх байгууламжинд 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ны өдөр суурилуулсан №202304415 дугаар бүхий "LXLC" загварын 017 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуурын заалтыг 2023 оны 07 дугаар сарын 25-ны өдрийн 11.45 цагт "Найнги ХХК-ийн талаас ерөнхий инженер В. Агваа зумфны насосчин Төрхүү нарыг байлцуулан шалгахад 000765м3 заасан байв.

2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдөр тоолуур суурилуулахад баталгаажуулалтын дараах заалт 000004 м3 байсан бөгөөд 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 07 дугаар сарын 25 хүртэлх хугацаанд нийт 761 м3 ус шавхан зайлуулсан байна.

Усны нөөц ашигласны төлбөр 761м3x127.58төг =97088 төгрөг болно.

Усны нөөц ашигласны төлбөр болох 97088 төгрөгийг "Ус ашиглах гэрээ"-ний ...2,10.т Тоолуурын бичилт хийснээс хойш тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна гэж заасны дагуу шилжүүлэх нь зүйтэй.

Тоолуурын заалт шалгасан:

Хэрлэн сумын ЗДТГ-ын

Байгаль хамгаалагч:

Г.Болдбаатар

Хэрлэн голын сав газрын

Захиргааны усны барилга
байгууламж, үйлдвэр, уул уурхай

хөдөө аж ахуйн ашиглалт

хариуцсан мэргэжилтэн:

Б.Батдорж

"Найнги" ХХК-ны

ерөнхий инженер

Т.Агваа

Зумфны насосчин

Төрхүү

ХЭРЛЭН СУМЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧИЙН АКТ

2023.08.25

№ 02 /2023

Хэрлэн сум

Тоолуурын заалт шалгасан тухай

Хэрлэн голын усны сав газрын захиргаа, "Найнги" ХХК-ийн хооронд байгуулсан "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10..т Тоолуур суурилуулсан үеэс тоолуурын заалтаар тооцно. Тоолуурын заалтыг сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ гэж заасны дагуу Найнги ХХК-ийн уурхайн ус шүүрүүлэх байгууламжинд 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ны өдөр суурилуулсан №202304415 дугаар бүхий "LXLC" загварын 017 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуур нь гацаж эвдэрсэн тул шинээр 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ны өдөр суурилуулсан №202002714 дугаар бүхий "LXLC" загварын 018 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуурын заалтыг 2023 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдрийн 11.45 цагт "Найнги ХХК-ийн талаас байгаль орчны мэргэжилтэн Э.Төмөрбаатар, зумфны насосчин *Э.Төрхүү*.....нарыг байлцуулан шалгахад 0002744 м3 заасан байв.

2023 оны 08 дугаар сарын 04-ний өдөр тоолуур суурилуулахад баталгаажуулалтын дараах заалт 000005 м3 байсан бөгөөд 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ний өдрөөс 2023 оны 08 дугаар сарын 25 хүртэлх хугацаанд нийт 2739 м3 ус шавхан зайлуулсан байна.

Усны нөөц ашигласны төлбөр $2739 \text{ м}^3 \times 127.58 \text{ төг} = 349\,441.6$ төгрөг болно.

Усны нөөц ашигласны төлбөр болох 349 441.6 төгрөгийг "Ус ашиглах гэрээ"-ний2,10.т Тоолуурын бичилт хийснээс хойш тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна гэж заасны дагуу шилжүүлэх нь зүйтэй.

Тоолуурын заалт шалгасан:

Хэрлэн сумын ЗДТГ-ын
Байгаль хамгаалагч:

Т.Болдбаатар
Т.Болдбаатар/

Хэрлэн голын сав газрын
Захиргааны усны барилга
байгууламж, үйлдвэр, уул уурхай
хөдөө аж ахуйн ашиглалт
хариуцсан мэргэжилтэн:

Б.Батдорж
...../Б.Батдорж/

2023
08/25

"Найнги" ХХК-ны
байгаль орчны
мэргэжилтэн:

Э.Төмөрбаатар
Э.Төмөрбаатар/
Зумфны насосчин

Э.Төрхүү
...../Э.Төрхүү/

ХЭРЛЭН СУМЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧИЙН АКТ

2023.09.27

№ 03 /2023

Хэрлэн сум

Тоолуурын заалт шалгасан тухай

Хэрлэн голын усны сав газрын захиргаа, "Найнги" ХХК-ийн хооронд байгуулсан "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10.т Тоолуур суурилуулсан үеэс тоолуурын заалтаар тооцно. Тоолуурын заалтыг сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ гэж заасны дагуу Найнги ХХК-ийн уурхайн ус шүүрүүлэх байгууламжинд 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ны өдөр суурилуулсан №202002714 дугаар бүхий "LXLC" загварын 018 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуурын заалтыг 2023 оны 09 дугаар сарын 27-ны өдрийн 11.45 цагт "Найнги ХХК-ийн талаас байгаль орчны мэргэжилтэн Э.Төмөрбаатар, зумфны насосчин *Б.Дорж*.....нарыг байлцуулан шалгахад 020252 м3 заасан байв.

2023 оны 08 дугаар сарын 25-ний өдөр заалт 002744 м3 байсан бөгөөд 2023 оны 08 дугаар сарын 25-ний өдрөөс 2023 оны 09 дугаар сарын 27 хүртэлх хугацаанд нийт 17508 м3 ус шавхан зайлуулсан байна.

Усны нөөц ашигласны төлбөр $17508 \text{ м}^3 \times 127.58 \text{ төг} = 2\,233\,670$ төгрөг болно.

Усны нөөц ашигласны төлбөр болох 2 233 670 төгрөгийг "Ус ашиглах гэрээ"-ний2,10.т Тоолуурын бичилт хийснээс хойш тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна гэж заасны дагуу шилжүүлэх нь зүйтэй.

Тоолуурын заалт шалгасан:

Хэрлэн сумын ЗДТГ-ын

Байгаль хамгаалагч:

Т.Болдбаатар

Хэрлэн голын сав газрын
Захиргааны усны барилга
байгууламж, үйлдвэр, уул уурхай
хөдөө аж ахуйн ашиглалт
хариуцсан мэргэжилтэн:

Б.Батдорж

"Найнги" ХХК-ны

байгаль орчны

мэргэжилтэн:

Э.Төмөрбаатар

Зумфны насосчин

Б.Дорж

ХЭРЛЭН СУМЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧИЙН АКТ

2023.10.27

№ 04 /2023

Хэрлэн сум

Тоолуурын заалт шалгасан тухай

Хэрлэн голын усны сав газрын захиргаа, "Найнги" ХХК-ийн хооронд байгуулсан "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10-т Тоолуур суурилуулсан үеэс тоолуурын заалтаар тооцно. Тоолуурын заалтыг сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ гэж заасны дагуу Найнги ХХК-ийн уурхайн ус шүүрүүлэх байгууламжинд 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ны өдөр суурилуулсан №202002714 дугаар бүхий "LXLC" загварын 018 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуурын заалтыг 2023 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн 11.20 цагт "Найнги ХХК-ийн талаас байгаль орчны мэргэжилтэн Э.Төмөрбаатар, зумфны насосчин *Д.Төрсүхүү*...нарыг байлцуулан шалгахад 047947 м³ заасан байв.

2023 оны 09 дугаар сарын 27-ний өдөр заалт 020252 м³ байсан бөгөөд 2023 оны 09 дүгээр сарын 27-ний өдрөөс 2023 оны 10 дугаар сарын 27 хүртэлх хугацаанд нийт 27695 м³ ус шавхан зайлуулсан байна.

Усны нөөц ашигласны төлбөр 27695 м³ x 127.58 төг = 3 533 328.1 төгрөг болно.

Усны нөөц ашигласны төлбөр болох 3 533 328.1 төгрөгийг "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10-т Тоолуурын бичилт хийснээс хойш тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна гэж заасны дагуу шилжүүлэх нь зүйтэй.

Тоолуурын заалт шалгасан:

Хэрлэн сумын ЗДТГ-ын
Байгаль хамгаалагч:

Т.Болдбаатар
.../Т.Болдбаатар/

Хэрлэн голын сав газрын
Захиргааны усны барилга
байгууламж, үйлдвэр, уул уурхай
хөдөө аж ахуйн ашиглалт
хариуцсан мэргэжилтэн:

Б.Батдорж
.../Б.Батдорж/

2023/10/27

"Найнги" ХХК-ны
байгаль орчны
мэргэжилтэн:

Э.Төмөрбаатар
.../Э.Төмөрбаатар/
Зумфны насосчин

Д.Төрсүхүү

ХЭРЛЭН СУМЫН
БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАГЧИЙН АКТ

2023.11.27

№ 05 /2023

Хэрлэн сум

Тоолуурын заалт шалгасан тухай

Хэрлэн голын усны сав газрын захиргаа, "Найнги" ХХК-ийн хооронд байгуулсан "Ус ашиглах гэрээ"-ний 2,10.т Тоолуур суурилуулсан үеэс тоолуурын заалтаар тооцно. Тоолуурын заалтыг сар бүрийн 25-ны өдөр Хэрлэн сумын байгаль хамгаалагч бичилт хийнэ гэж заасны дагуу Найнги ХХК-ийн уурхайн ус шүүрүүлэх байгууламжинд 2023 оны 08 дугаар сарын 04-ны өдөр суурилуулсан №202002714 дугаар бүхий "LXLC" загварын 018 тоот лацаар битүүмжлэгдсэн усны тоолуурын заалтыг 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 11.20 цагт "Найнги ХХК-ийн талаас байгаль орчны мэргэжилтэн Э.Төмөрбаатар, зумфны насосчин *Э.Төмөрбаатар*.....нарыг байлцуулан шалгахад 055534м³ заасан байв.

2023 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдөр заалт 047947 м³ байсан бөгөөд 2023 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдрөөс 2023 оны 11 дүгээр сарын 15 хүртэлх хугацаанд нийт 7587 м³ ус шавхан зайлуулсан байна.

Усны нөөц ашигласны төлбөр 7587 м³ x 127.58 төг = 967950.0 төгрөг болно.

Усны нөөц ашигласны төлбөр болох 967950.0 төгрөгийг "Ус ашиглах гэрээ"-ний2,10.т Тоолуурын бичилт хийснээс хойш тухайн сарын төлбөрийг дараа сарын 10-ны дотор төлж барагдуулсан байна гэж заасны дагуу шилжүүлэх нь зүйтэй.

Тоолуурын заалт шалгасан:

Хэрлэн сумын ЗДТГ-ын
Байгаль хамгаалагч:
Т.Болдбаатар

Хэрлэн голын сав газрын
Захиргааны усны барилга
байгууламж, үйлдвэр, уул уурхай
хөдөө аж ахуйн ашиглалт
хариуцсан мэргэжилтэн:
Б.Батдорж

"Найнги" ХХК-ны
байгаль орчны
мэргэжилтэн:
Э.Төмөрбаатар
Зумфны насосчин
Э.Төмөрбаатар

“НАЙНГИ” ХХК

Оффисын байр, Худалдааны гудамж 5,
6 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21061
Утас: 70583094. Цахим шуудан: info@naingi.mn,
Цахим хуудас: www.naingi.mn

2023.08.22 № 89

танай _____-ны № _____-т

Г “ДОРНОД НИЙТИЙН Г
АЖ АХУЙ” ОНӨААТҮГ-ЫН Г
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Ч.ГАНБАТ ТАНАА

Тус компани нь уурхайн шүүрлийн ус зайлуулах шугам хоолой, тоног төхөөрөмжийн угсралтын ажил гүйцэтгэж байгаа болно. Энэхүү ажлын нэг хэсэг болох усны тоолуур суурилуулах ажлыг холбогдох хууль тогтоомжид мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар гүйцэтгүүлэхээр заажээ.

Иймд LXLC загварын 125 мм-ийн шугам хоолойд усны тоолуур суурилуулах ажлыг гүйцэтгэж өгнө үү.

ЗАХИРАЛ

Ш.БЯМБАСҮРЭН

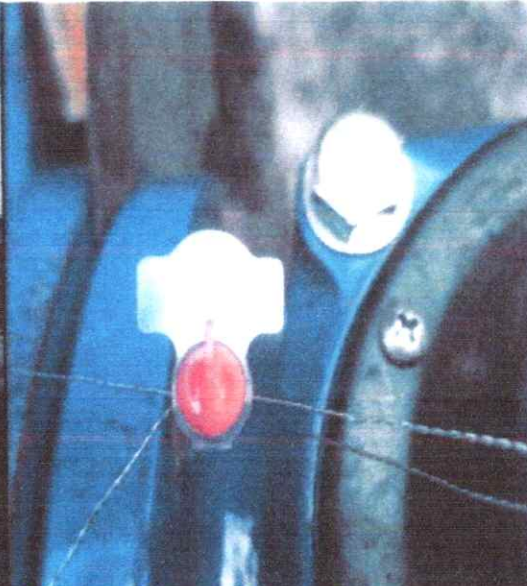
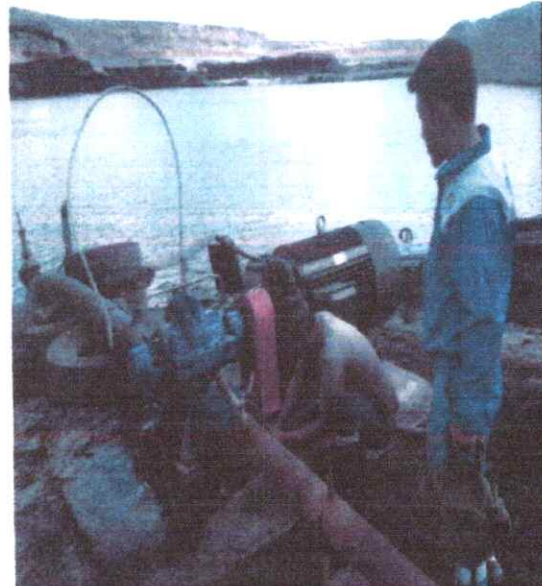
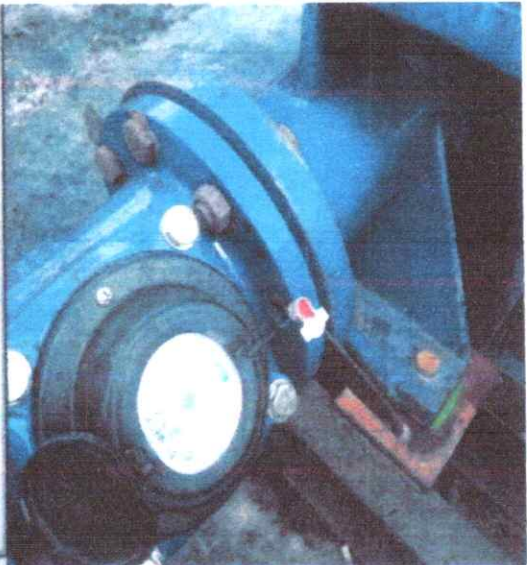
2195233076

УСНЫ ТООЛУУР

2023.08.04

УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ
№ 3У

Хэргийн байр: ЛХС Загварын: 460 м/ц
Хүний нэгж: 125 Мөнөөн голмтон №: 208002714
Хэргийн үйлдлийн үйлдлийн №: 018 Пацаар бүтүүжигч
Төлөөлөгч
2025 оны 08 сарын 21 ны өдөр кургал улсын
Баталгаажуулалтын гэрчилгээ өгсөө
Шалгалтын дараахь эвэлт: 000005
Лабораторийн хэмдэг: 2023 оны 08 сарын 21 ны өдөр

Лацины дугаар 543057

ДОРНОД НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

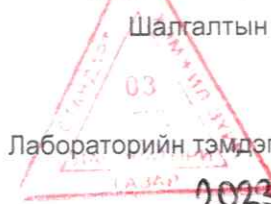
СТАНДАРТ,
ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ
№ ЭУ 091340

.....-Д
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа LXLC загварын 160 м³/ц
хэмжих хязгаартай, 125 мм-ийн голчтой № 202304415 -ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № 017 лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)

2025 оны 06 -р сарын 05 -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: 000004 м³

Лабораторийн тэмдэг

Улсын шалгагчийн
гарын үсэг, тэмдэг

2023 оны 06 -р сарын 05 -ны өдөр

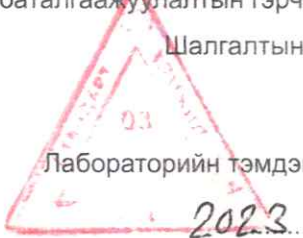
СТАНДАРТ,
ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ
№ ЭУ 102201

.....-Д
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа LXLC загварын 160 м³/ц
хэмжих хязгаартай, 125 мм-ийн голчтой № 202002714 -ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № 018 лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)

2025 оны 08 -р сарын 21 -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: 000005 м³

Лабораторийн тэмдэг

Улсын шалгагчийн
гарын үсэг, тэмдэг

2023 оны 08 -р сарын 21 -ны өдөр

СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР

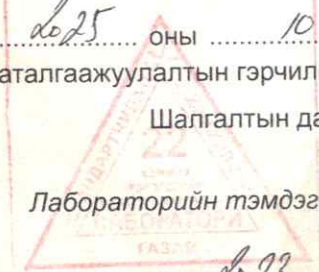
УСНЫ ТООЛУУРЫН
БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

№ 0260046

.....-Д
(хэрэглэгчийн нэр)

ашиглаж байгаа LXLC загварын 160 м³/ц
хэмжих хязгаартай, 125 мм-ийн голчтой № 202306884 -ын
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № 074 лацаар битүүмжилж
(доогуур зурах)

2025 оны 10 -р сарын 18 -ны өдөр хүртэл улсын
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: 000002 м³

Лабораторийн тэмдэг

Улсын шалгагчийн
гарын үсэг, тэмдэг

2023 оны 10 -р сарын 18 -ны өдөр

ХААН БАНК

БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP

ОН/УУУУ	САР/ММ	ӨДӨР/ОД
2023	02	13

Гүйцэтгэх огноо / Value Date:

Хүлээн авагчийн/Recipient's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100700013406		Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: БН МЭХЭН СЭРГЭХ БАТАЛГАА	Банкны нэр / Bank name: ТӨРИЙН САН
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *25,000,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *ХУВИН ТАВАН Сая төгрөг*	
Шилжүүлгийн утга / Description: НАЙНГН ХХК 1364А БОНС БАТАЛГАА		Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue	

Шилжүүлэгчийн / Sender's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 3403073807		Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: НАЙНГН
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *25,000,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *ХУВИН ТАВАН Сая төгрөг*

Хүлээн авагчийн / Receiver's Information

IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:	Банкны нэр / Bank name:
<small>Валютын шилжүүлгийн хувьд дансны дугаар бичиж болно. For foreign currency transfer, account number is acceptable.</small>	<small>Валютын шилжүүлгийн хувьд нэгийг үсгээр бичиж болно. For foreign currency transfer, the field to be filled in latin letters.</small>	<small>Валютын шилжүүлгийн хувьд банкны нэрийг бичиж болно. For foreign currency transfer, bank name is required.</small>
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:		
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Валют / Currency:	Мөнгөн дүн / Amount:
Шилжүүлгийн утга / Description:		Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp: /1. _____ / /2. _____ /

Энэхүү баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв боломж дөр гэдгээг үүсгэгчид баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээжээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна.

By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.

Банкны тэмдэглэл/For Bank use only

Хураамж/Fee amount:	Журнал №/Journal №: 1102173	Гарын үсэг/Signature:	Банкны ажилтан №/Bank staff №: 16607	Огноо / Date: 2023/02/13	Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID: 171-ээр баталгаажсан эсэх: ИГН P0101000398617936
---------------------	--------------------------------	-----------------------	---	-----------------------------	---

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 3230901479303

ТТД / Регистр: 76900828784 / 2010895

Татвар төлөгчийн нэр: Найнги

Татварын төрөл: 01030724 - Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр

Харьяалах татварын алба: Дорнод / Хэрлэн

Төлсөн дүн: 3,533,328.10 ₮

Гүйлгээний огноо: 2023-11-10 11:44:40.0

Гүйлгээний утга: -;Шинэбаяр МЯГМАРСҮРЭН;99100388

Татварын данс: Дд.Ус ашигласны төлбөр - 100070000944

Төлөлтийн хэлбэр: Хас банк

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 3230901479303

ТТД / Регистр: 76900828784 / 2010895

Татвар төлөгчийн нэр: Найнги

Татварын төрөл: 01030724 - Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр

Харьяалах татварын алба: Дорнод / Хэрлэн

Төлсөн дүн: 2,233,670.00 ₮

Гүйлгээний огноо: 2023-10-13 15:03:26.0

Гүйлгээний утга: 3230901479303;;2010895;;;99100388;1605239548;НАЙНГИ ХХК;Golomtbank-Online;99100388

Татварын данс: Дд.Ус ашигласны төлбөр - 100070000944

Төлөлтийн хэлбэр: Голомт банк

Хүсэлтний лавлах дугаар: 209770372

Татсан огноо: 2023-09-21 11:5

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар

1605239548

MN840015001605239548

Хүлээн авагчийн данс

1165117377

MN030015001165117377

Гүйлгээний дүн

349,441.60 MNT

Гүйлгээний төлөв

Амжилттай

Шилжүүлэгчийн нэр

НАЙНГИ ХХК

Хүлээн авагчийн нэр

TAX

Гүйлгээний утга

3230901479303;76900828784;2010895;76900828784;99100388

Хүлээн авагчийн банк

Гүйлгээний огноо

2023-09-21

Гүйлгээг шавсан хэрэглэгч

ш. мягмарсүрэн

Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч

Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан © Голомтбанк ХХК.

Хүсэлтийн лавлах дугаар: 209315436

Татсан огноо: 2023-09-21 11:2

Шилжүүлэгчийн дансны дугаар

1605239548

MN840015001605239548

Хүлээн авагчийн данс

1165117377

MN030015001165117377

Гүйлгээний дүн

97,088.00 MNT

Гүйлгээний төлөв

Амжилттай

Шилжүүлэгчийн нэр

НАЙНГИ ХХК

Хүлээн авагчийн нэр

TAX

Гүйлгээний утга

3230901479303;76900828784;2010895;76900828784;99100388

Хүлээн авагчийн банк

Гүйлгээний огноо

2023-09-19

Гүйлгээг шивсэн хэрэглэгч

ш. мягмарсүрэн

Гүйлгээг хянасан хэрэглэгч

Гүйлгээг баталсан хэрэглэгч

Бүх эрх хуулиар хамгаалагдсан © Голомтбанк ХХК.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2020 оны 01 сарын 10 өдөр

Дугаар 1/03

Улаанбаатар хот

Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2019 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдрийн т/19-16-01 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутагт орших Найнги ХХК-ийн MV-001364 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, геологийн нөөцөөс хөдөлгөөн хийхийг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т зөвшөөрсүгэй.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу уулын ажил явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллахыг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан үйлдвэрийн хүчин чадал, техник, тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

5. Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутагт орших Найнги ХХК-ийн MV-001364 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт энэхүү тушаалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгөхийг Адуунчулуун ХК-д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

53700016

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗОВЛОХ ИЖЕНЕРС
АДУУНЧУЛУУНЫ НҮҮРСНИЙ ОРДЫГ АШИГЛАХ
ТЕХНИК-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛИЙН
ТОДОТГОЛЫГ ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ХУРАЛДААНААР ХЭЛЭЛЦЭЖ, ДАРААХ ДҮГНЭЛТ

2019 оны 12 сарын 12 өдөр

Дугаар Т/19-16-01

Хуучин дугаар 107

Дорнод аймгийн Хэрлэн
Баянтүмэн сумдын нутагт орших
MV-001364 тоот ашиглалтын
тусгай зөвшөөрөлтэй
Адуунчулууны нүүрсний ордыг
ашиглах техник-эдийн засгийн
үндэслэлийн тодотголыг
хэлэлцсэн тухай

"Найрги" ХХК-ийн захиалгаар ШУТИС-ийн Уул уурхайн төсөл судалгааны төв-д боловсруулсан Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутагт орших Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголд Монгол Улсын зөвлөх инженер С Цэдэндорж зөвлөн уул уурхайн Монгол Улсын зөвлөх инженер П Цэндпүрэв шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутагт орших Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол нь Төслийн техник эдийн засгийн үндэслэлийн танилцуулга, Ордын байршил, бүс нутаг, газарзүйн мэдээлэл, Ордын геологийн тогтцын тодорхойлолт, Адуунчулууны нүүрсний уурхайн өнөөгийн байдал, Уурхайн төсөл зохиомж, төлөвлөлт, Уурхай ус таталт, Дэд бүтэц, Үйлдвэрлэлийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Байгаль орчин, Удирдлага бүтэц зохион байгуулалт, хүний нөөц, Эдийн засгийн үр ашиг зэрэг 10 бүлэг, мөн Оршил, Дүгнэлтээс бүрдэх 118 хуудас тайлбар бичиг, 13 ш хуудас хавсралт материал, 10 ш хавсралт зургуудаас бүрдэж байна. ТЭЗҮ-г ил уурхайн төлөвлөлт, машин техник, тоног төхөөрөмжийн сонголтын тооцоо, дэд бүтэц нөхөн сэргээлт, хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагаа, төслийн эдийн засаг гэсэн бүтэцтэйгээр хийж гүйцэтгэсэн байна.

2. Ордын нөөцийг АМГТГ-ын 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 6/6883 тоот албан бичгийг үндэслэн Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутаг дахь Адуунчулууны нүүрсний ордод байрлах MV-001364 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд 2019 оны 1 дүгээр сарын 1-ний байдлаар баттай (А) зэргийн нөөцийг 3.837.4 мян. Тн, бодитой (В) зэргийн нөөцийг 1.109.8 мян. тн, нийт баттай болон бодитой (А+В) зэргийн нөөцийг 4.947.2 мян.тн нөөцийн үлдэгдэлтэй байна гэж үзсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо Адуунчулууны нүүрсний ордыг батлагдсан (А) нөөцийг батлагдсан А зэрэгт, батлагдсан (В) нөөцийг магадалсан В зэрэгт шилжүүлж, ашиглалтын үеийн бохирдолтыг 2.13%, хаягдлыг 4.6%-р тус тус

00002063

авч тооцсон байна. Уурхайн жилийн хүчин чадал 500 0 мян. тн нүүрс байхаар тусгажээ.

4. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг ордын геологийн тогтоцод үндэслэн автотээвэртэй, дотоод овоолготой ашиглалтын систем хэрэглэхээр төсөлд тусгасан байна

5. Уурхайн хөрс хуулалтын ажилд Hyundai фирмийн R520LC маркийн 3.3 м³ XCMG фирмийн XE700C маркийн 3.5 м³ шанаганы багтаамжтай экскаватор 2 ш нүүрс олборлолтын ажилд CAT фирмийн 374 маркийн 3.8 м³ шанаганы багтаамжтай экскаватор 1 ш, хөрсний тээвэрт 25 тн даацтай HOWO FOTON автосамосвал 7 ш, нүүрсний тээвэрт 25 тн даацтай HOWO, FOTON автосамосвал 7 ширхэг, хөрс, нүүрсний ажлын талбай бэлтгэх, мөргөцгийн ул түрэх ажилд Shantui SD-23 маркийн бульдозер 2 ширхэг ажиллах ба эдгээр нь хоорондоо бүтээлээрээ нягт уялдан ажиллах нөхцөлийг хангахаар төсөлд тусгагдсан байна

6. Ашиглалтын явцад 30.6 га талбай эвдрэлд өртөх ба эвдэгдсэн газрын нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг MNS5915-2008, MNS5917-2008 MNS5918-2008 MNS5850-2008 зэрэг стандартуудын дагуу гүйцэтгэхээр тусгасан байна. Мөн хөрсний дотоод овоолгын хажууг 18-22° –р налууулж, үржил шимт давхаргыг нөхөн сэргээх, тус нутгийн уур амьсгалд тохирсон ургамал тарьж орчныг ургамалжуулах зэрэг ажлуудыг хийх бөгөөд байгаль орчны менежмент, нөхөн сэргээлтийн зардалд нийт 614.0 сая төгрөг, уурхайн хаалт, мониторингийн чиглэлээр 311 сая төгрөг тусгасан байна.

7. Төсөл хэрэгжүүлэхийн тулд нийт 2,714.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт шаардлагатай. Төслийн нийт 10 жилийн дүнгээр борлуулалтын орлого 90,851 сая төгрөг, үйл ажиллагааны зардал 53,650 сая төгрөг, цэвэр ашиг 16,577 сая төгрөг төгрөг байна. Нэг тонн нүүрсний бүрэн өөрийн өртөг дунджаар 13.84 мянган төгрөг байна. Төсөл хэрэгжих хугацаанд улс, орон нутгийн төсөвт 24.5 тэрбум төгрөгийн орлогыг татвар, төлбөрийн хэлбэрээр оруулахаар байна.

8. Төслийн ашиглалтын 10 жилийн дүнгээр өнөөгийн үнэ цэнэ (NPV, 10%) 4,874 сая төгрөг байх ба өгөөжийн дотоод норм (IRR) 31%, хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа 3.5 жил байна.

9. Төсөл хэрэгжсэнээр 74 хүний ажлын байр бий болох ба ажиллагсдын сарын дундаж цалин 1.56 сая төгрөг байхаар төсөлд тусгасан байна

10. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол Улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлэх, байгаль орчныг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

11. Техник эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанар сайтай боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага букуу үйл ажиллагааг хамарсан, цаашид уулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт үндсэн баримт бичиг болжээ.

12. Энэхүү техник эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан "Ашигт малтмалын баялгийн

урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник-эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам -ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

13 Засгийн газрын 379-р тогтоолоор батлагдсан "Тусгай зориулалтын авто зам, замын байгууламж барих, ашиглах журам"-ыг тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компани нь мөрдөж ажиллахыг анхааруулж байна.

14. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас томилсон комисс уурхайг хүлээн авсны дараа уг уурхайг энэхүү техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу ажиллуулж эхлэхийг "Найнги" ХХК (Ш.Мягмарсүрэн)-д анхааруулах.

15 "Найнги" ХХК-ийн захиалгаар Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагаа, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан "ШУТИС-ийн Уул уурхайн төсөл судалгааны төв" нь хариуцах бөгөөд түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч П Цэндпүрэв нар хариуцах.

16. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

17. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн "Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумдын нутагт орших MV-001364 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Адуунчулууны нүүрсний ордыг ашиглах техник - эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг хэлэлцсэн тухай"-ийг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг үлэмжлэхээр шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

Б. МӨНХТӨР

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
САЛБАР ХУРАЛДААНЫ ДАРГА Б. ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ХУРАЛДААНЫ
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА Э БОЛД-ЭРДЭНЭ

УБМЗ-ийн Т/19.16.01 дугаар 1 нэгдлийн хавсралт

Дорнод аймгийн Хэрлэн, Баянтүмэн сумын нутагт орших Адуунчулууны нүүрсний и.г. уурхайн үйлдвэрлэлийн нөөцийн

Тоолооны нэгтгэл

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар МУ-001364

Д/д	Блокын дугаар													Нийт		
	I-сологийн нөөц						Үйлдвэрийн нөөц						Хяналт		Болроод	Нийт
	Эдийн засгийн үр ашигтай нөөц						2019-01-01 байдлаар									
А	В	С	Найт (А-В-С)	А	В	С	Найт (А-В-С)	А	В	С	Найт (А-В-С)	Хувь	Хэмжээ	Хувь	Хэмжээ	Мил.тн
Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	Мил.тн	%	Мил.тн	%	Мил.тн	Мил.тн
1	16,437.94	-	-	16,437.94	3,837.47	-	3,837.47	3,837.47	-	-	3,837.47	4.86	3,837.47	2.13	87.50	3,837.47
2	1,335.11	-	-	1,335.11	-	1,109.70	1,109.70	-	1,109.70	-	1,109.70	8.27	1,109.70	6.83	28.33	1,109.70
Нийт	16,437.94	1,335.11	-	17,773.05	3,837.47	1,109.70	4,947.17	3,837.47	1,109.70	-	4,947.17	4.60	4,947.17	2.13	112.80	4,837.22

Танилцуулсан: АМТ-ын НСХ-ийн мэргэжилтэн Г. Гөрмөнх

Тооцоог хийсэн: Уул уурхайн төсөл судалгааны товчийн инженер Ц.Амарсайхан

ДААТГАЛ

Гүйцэтгэх захирлын 2020 оны 6 сарын 29 өдрийн
А/20/73 тоот тушаалын хавсралт

Ард Санхүүгийн Нэгдлийн байр 2-р давхар, Ерөнхий
сайд Амарын гудамж, Сүхбаатар дүүрэг,
Улаанбаатар хот 14200, Монгол улс
Утас: + (976) 7720 0088
И-Мэйл: info@arddaatgal.mn
Вэб: www.arddaatgal.mn

ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ

Гэрээний дугаар: D232079001

Даатгалын гэрээний огноо:

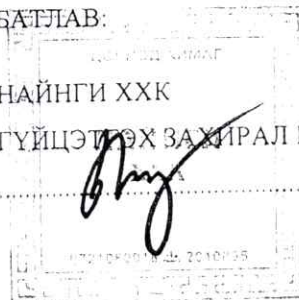
2023 оны 05 р сарын 12 ны өдөр

БАТЛАВ:

АРД ДААТГАЛ ХК
ДОРНОД САЛБАРЫН ЗАХИРАЛ Т.ПҮРЭВСҮРЭН

БАТЛАВ:

НАЙНГИ ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Ш.БЯМБАСҮРЭН

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Даатгагчийн нэр:	АРД ДААТГАЛ ХК
Даатгуулагчийн нэр:	Найнги ХХК
Даатгуулагчийн хаяг:	Хаяг:Хэрлэн сум 6-р баг өөрийн байр Утас: 99112350
Даатгуулагчийн үйл ажиллагаа:	Уул уурхай
Даатгалын гэрээний дугаар:	D232079001
Даатгалын гэрээний хугацаа:	2023 оны 05 дугаар сарын 12 -ны өдрийн 00 цагаас 2024 оны 05 дугаар сарын 11 -ны өдрийн 24 цаг хүртэл хүчин төгөлдөр байна.
Даатгалын төрөл:	1) Гэнэтийн ослын даатгал – Бүлэг I
Даатгалын нийт үнэлгээ:	112,000,000 төгрөг
Даатгалын нийт хураамж:	1,120000 төгрөг
Даатгалын гэрээ үйлчлэх нутаг дэвсгэр:	Монгол Улс
Давхар даатгагч:	Hannover Re..
Даатгалын хураамж төлөх хугацаа:	Даатгалын гэрээ батлагдсанаас хойш ажлын 5 хоногт

ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ

Нэг талаас 2062089 тоот регистрийн дугаартай АРД ДААТГАЛ ХК (цаашид Даатгагч гэх)-ийг төлөөлж Б.Оюунтунгалаг, нөгөө талаас 2010895 тоот регистрийн дугаартай Найнги ХХК –г төлөөлж Б.Солонго (цаашид Даатгуулагч гэх) нар дор дурдсан даатгалын гэрээг харилцан тохиролцож дараах нөхцөлтэйгөөр байгуулав.

ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

НЭГ. ТОДОРХОЙЛОЛТ

- 1.1. Энэхүү гэрээнд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:
 - 1.1.1. **Даатгагч** гэж Даатгалын тухай хуулийн дагуу даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан, Монгол улсын хуулийн этгээд болох Ард Даатгал ХК-ийг;
 - 1.1.2. **Даатгуулагч** гэж өөрийн ашиг сонирхлын төлөө даатгалын зүйлээ даатгуулж, даатгагчтай гэрээ байгуулсан иргэн, хуулийн этгээдийг;
 - 1.1.3. **Даатгалын зүйл** гэдэгт эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас, эрүүл мэнд, түүнчлэн хуульд харшлаагүй эдийн бус ашиг сонирхлыг;
 - 1.1.4. **Даатгалын эрсдэл** гэдэгт даатгалд хамрагдсан зүйлд хохирол учруулж болох нөхцөл, орчныг;
 - 1.1.5. **Даатгалын тохиолдол** гэж даатгуулсан зүйлд даатгалын эрсдэлийн улмаас учирсан хохирол, тохиролцсон болзол бүрдэхийг;
 - 1.1.6. **Даатгалын хураамж** гэж даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөрийг;
 - 1.1.7. **Даатгалын нөхөн төлбөр** гэж гэрээний дагуу даатгалын тохиолдол бий болсон нөхцөлд даатгалын зүйлд учирсан хохирлыг нөхөн төлөх зорилгоор даатгагчаас даатгуулагчид олгох мөнгө эсвэл биет зүйлийг;
 - 1.1.8. **Даатгалын үнэлгээ** гэж даатгуулж байгаа эд хөрөнгийн болон эдийн бус ашиг сонирхлын мөнгөн илэрхийллийн хэмжээг;
 - 1.1.9. **Бүрэн сүйрэл** гэдэгт даатгалын зүйл нөхөн сэргээгдэх, засварлагдах боломжгүй буюу нөхөн сэргээгдэх зардал нь даатгалын үнэлгээнээс хэтэрсэн байх нөхцөл байдлыг;
 - 1.1.10. **Өөрийн хүлээх хариуцлага** гэж даатгалын тохиолдлоос үүссэн хохиролд даатгагчийн олгох нөхөн төлбөрөөс хасагдах хэмжээ буюу даатгуулагчийн хариуцах мөнгөн төлбөрийн хэмжээ;
 - 1.1.11. **Нөхөн сэргээх зардал** гэж даатгалын зүйл нөхөн сэргээгдэх, засварлагдахад гарах шууд зардлыг;
 - 1.1.12. **Шууд бус зардал** гэж даатгалын тохиолдол бий болсны улмаас даатгалын зүйлийг сэргээн засварлахтай холбогдон гарах нөхөн сэргээх зардлаас бусад зардлыг;
 - 1.1.13. **Ерөнхий мэдээлэл нь** даатгалын гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд даатгалын гэрээтэй холбоотой мэдээллийг хураангуйлан харуулсан байна.
 - 1.1.14. **Элэгдэл** гэж даатгалын зүйл нь хэвийн ашиглалтын явцад зөвхөн хугацаанаас хамааран хорогдсон өртгийг;
 - 1.1.15. **Хүндэтгэн үзэх шалтгаан** гэж Даатгуулагчаас өөрөөс нь үл хамаарах урьдчилан мэдэх боломжгүй гэнэтийн нөхцөл байдалд орсон болон холбогдох бусад хуульд заасан нөхцөл байдлыг;

(D232079001)___ / Ард даатгал ХК /

- 1.1.16. **Нэр даруй** гэж тухайн үйл явдал болсон, болж өнгөрсөн цаг мөчийг хэлэх ба хүндэтгэн үзэх шалтгаантай тохиолдолд тухайн тохиолдлыг мэдэгдэх боломжтой ердийн хугацааг;
- 1.1.17. **Буруутай этгээд** гэж даатгалын тохиолдол болох нөхцөл орчныг бүрдүүлсэн нь эрх бүхий этгээдийн дүгнэлт, шийдвэрээр тогтоогдсон, эсвэл гэм буруугаа сайн дураар хүлээн зөвшөөрсөн иргэн, хуулийн этгээдийг;

ХОЁР. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 2.1. Энэхүү гэрээгээр нэг талаас даатгуулагч нь даатгалын гэрээнд болон түүний хавсралтад дурдсан даатгалын зүйлийг гэрээний тусгай нөхцөлд заасан даатгалын хэлбэрээр даатгуулж даатгалын хураамж төлөх, нөгөө талаас даатгагч нь даатгалын тохиолдол болсон нөхцөлд даатгалын зүйлд учирсан хохирлыг даатгуулагчид нөхөн төлөх харилцааг зохицуулна.
- 2.2. Хоёр тал энэхүү гэрээг хэрэгжүүлэхдээ Монгол Улсын Үндсэн хууль, Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөнө.
- 2.3. Энэхүү гэрээний ерөнхий болон тусгай нөхцөлүүд хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд талууд гэрээний тусгай нөхцөлийг баримтална.

ГУРАВ. ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

- 3.1. Энэхүү гэрээ нь “Ерөнхий мэдээлэл” -д заасан хугацаанд хүчин төгөлдөр байна.
- 3.2. Даатгалын гэрээ дараах тохиолдолд дуусгавар болно. Үүнд:
 - 3.2.1. Хууль болон даатгалын гэрээгээр тогтоосон хугацаа дууссан;
 - 3.2.2. Даатгагч эсхүл даатгуулагч дампуурсан, татан буугдсан;
 - 3.2.3. Шүүх гэрээг хүчин төгөлдөр бус гэж тогтоосон;
 - 3.2.4. Даатгагдсан хөрөнгө шүүхийн шийдвэрээр хураагдсан;
 - 3.2.5. Даатгалын хугацааг гэрээнд зааснаас өмнө дуусгавар болгохоор талууд тохиролцсон;
 - 3.2.6. Даатгагч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлсэн;

ДӨРӨВ. ДААТГАГЧИЙН ЭРХ

- 4.1. Даатгуулагчийн эрх, үүрэг нь шинэ эзэмшигчид шилжих тохиолдолд гэрээнд өөрчлөлт оруулах саналыг шинэ эзэмшигчид тавих;
- 4.2. Даатгуулагчаас хууль болон гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхийг шаардах, биелүүлээгүй тохиолдолд гэрээг цушлах болон түүнд өөрчлөлт оруулах санал тавих;
- 4.3. Даатгалын зүйлийн хадгалалт хамгаалалт, аюулгүй байдлыг шаардлагатай тохиолдолд газар дээр нь очиж танилцах;
- 4.4. Даатгуулагч аюулыг санаатайгаар ихэсгэсэн бол даатгагч гэрээг цушлах саналыг нөгөө талд тавих;
- 4.5. Даатгалтай холбоотой шаардлагатай гэж үзсэн мэдээллийг даатгуулагчаас бүрэн хэмжээгээр гаргуулах;
- 4.6. Хууль болон гэрээнд заасан үндэслэлээр нөхөн төлбөрийг бүрэн буюу хэсэгчлэн нөхөн төлөхөөс татгалзах;

ТАВ. ДААТГАГЧИЙН ҮҮРЭГ

- 5.1. Даатгалын хууль тогтоомж, гэрээний нөхцөлийг даатгуулагчид танилцуулах;
- 5.2. Монгол Улсын хуульд зааснаас бусад тохиолдолд даатгуулагчийн талаарх мэдээ, материалын нууцыг хадгалах, бусдад дамжуулахгүй байх;

(D232079001) / Ард даатгал ХК /

- 5.3. Даатгалын тохиолдол бий болсны улмаас учирч болох хохирлын хэмжээг багасгахын төлөө даатгуулагчийн авсан арга хэмжээний өртгийг даатгуулагчид нөхөн төлөх;
- 5.4. Хохирлын хэмжээг үнэн зөв тогтоох зорилгоор Даатгуулагчтай бүх талаар идэвхтэй хамтран ажиллах;
- 5.5. Даатгалын тохиолдол болсон үед нөхөн төлбөрийг гэрээгээр тохирсон хугацаа, хэмжээнд шийдвэрлэх;

ЗУРГАА.ДААТГУУЛАГЧИЙН ЭРХ

- 6.1. Даатгалын тохиолдол болсон үед гэрээний нөхцөлийн дагуу нөхөн төлбөр олгохыг даатгагчаас шаардах;
- 6.2. Даатгагчийг хууль болон гэрээний үүргээ биелүүлэхийг шаардах;
- 6.3. Даатгуулагчийн эрх үүрэг шинэ эзэмшигчид шилжих тохиолдолд шинэ эзэмшигч энэхүү гэрээнд өөрчлөлт оруулах саналыг даатгагчид тавих;
- 6.4. Шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд Даатгагчаас түүний бизнесийн нууцад үл хамаарах даатгагчийн санхүүгийн чадавхын талаар холбогдох мэдээ, мэдээлэл шаардах;
- 6.5. Хохирлын хэмжээг үнэн зөв тогтоох зорилгоор Даатгагчтай бүх талаар идэвхтэй хамтран ажиллах;
- 6.6. Даатгалын тохиолдлын шалтгаан, нөхцөл, хохирлын хэмжээг үнэн зөв тогтоолгохын тулд эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагад хандаж акт тогтоолгох;

ДОЛОО.ДААТГУУЛАГЧИЙН ҮҮРЭГ

- 7.1. Даатгалын хураамжийг гэрээгээр тохирсон хугацаанд багтаан даатгагчид төлнө.
- 7.2. Даатгалын тухай хууль тогтоомж, гэрээний нөхцөлтэй сайтар танилцах;
- 7.3. Даатгалын зүйлийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг гэрээний хавсралтаар даатгагчид гаргаж өгөх;
- 7.4. Даатгалын зүйлийг эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, даатгалын тохиолдол болсон үед хохирлыг багасгах зорилгоор бололцоотой арга хэмжээ авах;
- 7.5. Хүндэтгэн үзэх шалтгаанаас бусад тохиолдолд Даатгалын тохиолдлыг даатгагчийн шуурхай албаны 77200088 утас болон имэйлээр нэн даруй мэдэгдэх;
- 7.6. Даатгалын тохиолдлын талаар даатгагчид мэдэгдсэнээс хойш шаардлагатай бүх материалыг 90 хоногийн дотор хүлээлгэн өгөх;
- 7.7. Даатгуулагч нь гэрээ байгуулахдаа өөрийн мэдэж байгаа аюул учруулах буюу даатгалын тохиолдол бий болоход нөлөөлж болох ноцтой нөхцөл байдал, түүнчлэн гэрээ байгуулснаас хойш бий болсон нөхцөл байдал болон даатгалын тохиолдол бий болох таагүй нөхцөл орчин бүрдсэн тухай даатгагчид нэн даруй мэдээлэх үүрэгтэй.
- 7.8. Даатгалын зүйлийн өмчлөл, эзэмшилд өөрчлөлт орсон талаар даатгагчид ажлын 15 хоногт багтаан мэдэгдэж гэрээнд өөрчлөлт хийлгүүлэх;
- 7.9. Даатгалын зүйлийг бусдад түрээслэх, барьцаалуулах, зээлдүүлэх, ашиглуулах, тээвэрлэх үед тухай бүр нь даатгагчид мэдэгдэх;

НАЙМ. ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

- 8.1. Даатгалын нөхөн төлбөрийг дараах материалыг үндэслэн шийдвэрлэнэ. Үүнд:
 - 8.1.1. Даатгуулагчийн өргөдөл эсвэл хүсэлт
 - 8.1.2. Даатгалын гэрээ, даатгалын баталгааны хуулбар эсвэл эх хувь;
 - 8.1.3. Даатгалын тохиолдол бий болсныг нотлох фото зураг, хэргийн газар дээрээс баталгаажуулсан бусад нотлох баримтууд, эд мөрийн баримтууд;
 - 8.1.4. Хохирлын шалтгаан, хэмжээ, зүйлийг эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлсон акт;
 - 8.1.5. Эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт, тодорхойлолт, хохирлын үнэлгээ, шүүхийн шийдвэр;

(1232079001) / Ард даатгал ХК /

- 8.1.6. Шаардлагатай бусад материал;
- 8.2. Гэрээнд заасан даатгалын эрсдэл даатгалын зүйлд учирвал, даатгагч нөхөн төлбөр олгохоос татгалзах үндэслэлгүй тохиолдолд “гэрээний үндсэн болон тусгай нөхцөл”-д заасны дагуу тооцоолол хийж, мөнгө эсвэл биет зүйлийн аль ч хэлбэрээр нөхөн төлбөрийг шийдвэрлэнэ.
- 8.3. Хохирлын хэмжээг тогтооход даатгуулагчийн гаргуулсан үнэлгээг харгалзаж үзэх ба даатгагч үнэлгээг үндэслэлгүй гэж үзвэл даатгуулагчтай зөвшилцөх, эс тохиолдолд хөндлөнгийн этгээдээр хохирлын үнэлгээ хийлгэнэ. Талууд хохирлын үнэлгээг тохиролцоогүй бол Монголын хохирол үнэлгээчдийн холбоонд хандаж үнэлгээ тогтоолгох, эс тохиолдолд шүүхэд хандана. Хохирлыг дахин үнэлүүлэхтэй холбогдсон зардлыг талууд тэнцүү харуцна.
- 8.4. Энэхүү гэрээнд заасан хугацаанаас хойш хүндэтгэн үзэх шалтгаантай 15 хоногийн дотор Даатгуулагч даатгалын хураамжаа төлөөгүй байх үед даатгалын тохиолдол бий болсон нөхцөлд даатгалын нөхөн төлбөрийг гэрээнд заагдсан хувь хэмжээгээр нөхөн төлөх эсэхийг даатгагч дангаар шийдэх ба хэрэв шийдвэл уг нөхөн төлбөрөөс төлбөл зохих нийт даатгалын хураамжийг суутган тооцно. Суутгалын дараа төлөгдөөгүй үлдсэн даатгалын хураамжийг хэрхэн төлөх талаар гэрээний талууд харилцан тохиролцоно.
- 8.5. Даатгалын тохиолдол болсон үед Даатгагчийн нөхөн төлбөр хариуцсан албан тушаалтан нөхөн төлбөрийн баримтуудыг бүрэн гэж хүлээн авч, зохих баримт үйлдсэн өдрөөс хойш ажлын 14 өдрийн дотор хууль болон энэхүү гэрээгээр тохиролцсон хэмжээнд шийдвэрлэнэ. Хэрэв талууд нөхөн төлбөрийн хэмжээг харилцан тохиролцоогүй тохиолдолд энэхүү хугацааг ажлын 10 өдөр хүртэлх хугацаагаар сунгаж болно.
- 8.6. Хэрэв нөхөн төлбөрийн бүрдүүлсэн баримтыг нягталж шалгах явцад нэмэлт материал шаардлагатай болсон тохиолдолд гэрээний 8.5 –д заасан хугацаа нь тухайн материалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш дахин тооцогдоно.
- 8.7. Хэрэв даатгалын нөхөн төлбөртэй холбоотойгоор тухайн хэрэг төрийн захиргааны байгууллагад хянагдаж байгаа, шүүхийн журмаар хянан хэлэлцэгдэж байгаа нөхцөлд, мөн Даатгагч давхар даатгалын гэрээний дагуу нэхэмжлэл гаргаж байгаа тохиолдол энэхүү гэрээний 8.5 дугаар зүйлд заасан зохицуулалт үйлчлэхгүй.
- 8.8. Даатгагчаас даатгуулагчид олгох нөхөн төлбөр болон хохирол бууруулах үйл ажиллагааны зардлын нийлбэр нь даатгалын үнэлгээнээс хэтэрч үл болно.
- 8.9. Даатгалын тохиолдол бий болсны дараа даатгагч нөхөн төлбөрийг олгосон нөхцөлд буруутай этгээдээс төлбөр нэхэмжлэх даатгуулагчийн эрх нь даатгалаар олгогдсон нөхөн төлбөр, түүнтэй холбогдон гарсан зардлын хэмжээгээр даатгагчид шилжинэ.
- 8.10. Даатгуулагч зохих журмын дагуу нөхөн төлбөрийг авснаас хойш гарсан хохирлоо буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн нь тогтоогдсон тохиолдолд даатгуулагч нь нөхөн төлбөрийг даатгагчид бүрэн буцаан төлнө.
- 8.11. Даатгуулагч нөхөн төлбөр авсны дараа даатгалын үлдсэн хугацаан дахь даатгалын үнэлгээг сэргээгээгүй бол дараагийн нөхөн төлбөрийг олгохдоо даатгалын үлдэгдэл үнэлгээг зах зээлийн үнэнд харьцуулж хувь тэнцүүлэн тооцно.
- 8.12. Даатгуулагч нөхөн төлбөр авсан тохиолдолд гэрээний хугацаанд даатгалын үнэлгээ тухайн хэмжээгээр буурах бөгөөд Даатгагчтай харилцан тохиролцсон бол зохих хураамжийг төлсний үндсэн дээр даатгалын үнэлгээг дахин сэргээж болно.
- 8.13. Талууд нөхөн төлбөрийг урьдчилсан байдлаар харилцан тохиролцон түүнээс тодорхой хувийг нь нөхөн төлбөр эцсийн байдлаар тогтоогдохоос өмнө даатгуулагчид олгож болно.
- 8.14. Даатгагчтай тохиролцолгүйгээр даатгалын зүйлийг нөхөн сэргээсэн зардал нь нөхөн төлбөрийн хэмжээг тодорхойлох үндэслэл болохгүй.
- 8.15. Даатгуулагч нь аж ахуй нэгж бол Аж ахуй нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 11.1.6 -д заасны дагуу олгохоор тооцсон нөхөн төлбөрөөс 10% татварыг суутган тооцно.

- 8.16. Хохирол бууруулах зардлын хэмжээ нь нийт олгохоор шийдвэрлэх нөхөн төлбөрийн 20 хувиас хэтрэхгүй;

ЕС. ДААТГАЛД ХАМРАГДАХГҮЙ НӨХЦӨЛ

- 9.1. Дараах тохиолдолд даатгалын нөхөн төлбөрийг бүрэн буюу хэсэгчлэн олгохоос татгалзах. Үүнд:
- 9.1.1. Даатгуулагч санаатайгаар хохирол учруулсан буюу даатгалын тохиолдол бий болох нөхцөл, орчныг бүрдүүлсэн;
 - 9.1.2. Даатгуулагч даатгалын зүйлийн талаар даатгагчид худал мэдээлсэн, хуурамч бичиг баримт бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон;
 - 9.1.3. Даатгалын тохиолдол болсныг нотлох боломжгүй, даатгалын гэрээнд тусгагдаагүй шалтгаан, эрсдэлийн улмаас учирсан хохирол;
 - 9.1.4. Гарсан хохирлыг даатгуулагч буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн буюу нөхөн төлүүлэхээр шүүхийн шийдвэр гарсан;
 - 9.1.5. Хууль тогтоомжид заасан бусад үндэслэл;
 - 9.1.6. Даатгалын тохиолдлын үед эрсдэлийг таслан зогсоох арга хэмжээ аваагүй буюу хохирлыг санаатайгаар ихэсгэсэн нь тогтоогдсон бол (Эрсдэлийг бууруулах, таслан зогсоох арга хэмжээ авах боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн, эсхүл энэхүү арга хэмжээг авснаар өөрт учрах хохирол нь эрсдэлээс учирч болох хохирлоос их болох нь илэрхий байвал энэ заалт хамаарахгүй);
 - 9.1.7. Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол нэмэлт эрсдэлийн улмаас үүдэн гарсан хохирол, нэмэлт зардал;
- 9.2. Дараах тохиолдолд даатгалын нөхөн төлбөрийг олгохоос татгалзах.
- 9.2.1. Монгол улсын нутаг дэвсгэрээс гадна үүссэн хохирол;
 - 9.2.2. Даатгуулагч энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй бол;
 - 9.2.3. Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол хохирлоос үүдэн гарсан эдийн засгийн алдагдал;
 - 9.2.4. Даатгалын эрсдэлийн улмаас даатгалын зүйлийн байршиж буй газар, шороо, хөрс, агаар, газрын хэвлийн болон байгаль орчинд учирсан хохирол;
 - 9.2.5. Даатгалын зүйлийг гэмт хэргийн зорилгоор болон хууль бусаар ашиглаж явсан үед учирсан хохирол;
 - 9.2.6. Байлдааны зэвсэг хэрэглэх, атомын, цөмийн, болон цацраг идэвхт эрсдэлүүдээс үүссэн хохирол;
 - 9.2.7. Ажил хаялт, нийгмийн эмх замбараагүй байдал, иргэний бослого, үймээн, гэмт халдлага, дайн, дайны шинжтэй тэмцэл, хувьсгал, маргаан, булаан эзлэх, барьцаалах, баривчлан саатуулах, тэсрэх бөмбөг дэлбэлэх, террорист болон улс төрийн шинж чанартай үйл ажиллагааны улмаас үүдсэн хохирол;
 - 9.2.8. Даатгалын зүйлийн бүрэн бүтэн байдал хангаагүй, ашиглалтын горимыг зөрчсөн, өөрчилсөн, эд ангийн зориулалт, даац ачаалал хэтрүүлснээс үүссэн хохирол;
 - 9.2.9. Шалган турших зорилгоор эсвэл санаатайгаар ачааллыг хэтрүүлэх болон хэвийн бус байдлыг буй болгосон аливаа тохиолдлоос үүссэн хохирол;
 - 9.2.10. Согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис хэрэглэсэн, сэтгэцийн эмгэг болон эрх зүйн чадамжгүй этгээдийн хийсэн аливаа үйлдлээс үүдэн гарсан аливаа хохирол;
 - 9.2.11. Даатгалын тохиолдлын бус үед зайлшгүй сэргээн засварлахтай холбогдон гарах зардал;
 - 9.2.12. Даатгалын үнэлгээнээс давсан хохирол болон хохирлоос үүдсэн ашиг орлогын алдагдал;
 - 9.2.13. Даатгалын зүйлийн ердийн элэгдэл, материалын хэвийн хорогдол, ууршилт зэрэг тухайн эд хөрөнгө материалын шинж чанараас шалтгаалан гарсан хохирол гэмтэл;
 - 9.2.14. Даатгуулагч даатгагчидтай тохиролцолгүйгээр хохирлыг арилгасан, нөхөн сэргээсэн нь хохирлын бодит үнэлгээг тогтоох, батлах боломжгүй болгосон тохиолдолд хохирлыг нөхөн төлөхгүй;

(D232079001) / Ард даатгал ХК /

- 9.2.15. Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол даатгалын зүйлийн зөвшөөрөгдсөн байршил өөрчлөгдсөн, бусдад түрээслэх, барьцаалуулах, зээлдүүлэх, ашиглуулах, тээвэрлэх мөн энэ тухай даатгагчид мэдэгдээгүй үед гарсан хохирол;
- 9.2.16. Даатгалын зүйлд зориулалтын бус болон тусгай зөвшөөрөлгүй тоноглол, төхөөрөмжийг нэмэлтээр суулгаснаас үүдэн гарсан аливаа хохирол, түүний үр дагавар болох нь тогтоогдсон бол;
- 9.2.17. Давагдашгүй хүчин зүйл, нийтийг хамарсан онцгой нөхцөл байдал буюу байгалийн гамшиг, газар хөдлөлтийн улмаас гэрээний нөхцөл биелэгдэх боломжгүй болох тохиолдол;
- 9.2.18. Сэтгэл санааны хохирол;
- 9.2.19. Даатгалын зүйл аливаа эрхийн доголдолтой, хууль бусаар бүрдсэн, олгогдсон, улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн нь нотлогдсон, мөн төрийн байгууллагын шийдвэрийн улмаас үүссэн хохирол;
- 9.2.20. Даатгуулагч гэрээнд заасан хугацаанд даатгалын хураамжийг төлөөгүй;

АРАВ. ГЭРЭЭНИЙ НУУЦЛАЛ

- 10.1. Талууд гэрээний хугацаанд ажил үүргийн шаардлагаар олж мэдсэн, эзэмшиж, ашиглаж байсан баримт бичиг, мэдээ материал болон Талуудын бизнесийн ашиг сонирхолд шууд болон шууд бус хамааралтай компанийн болоод харилцагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой бүх төрлийн мэдээлэл, даатгалын хэмжээ, төлбөр, тооцоо, бусад үзүүлэлтүүд, байгууллага, хувь хүний нууц, Ноу-Хауг хугацаагүй чанд нууцалж, бусдад дамжуулах, хэвлэн нийтлэхгүй байх үүрэгтэйгээр хадгална.

АРВАН НЭГ. ГЭРЭЭНИЙ ХАРИУЦЛАГА

- 11.1. Хэрэв даатгагч энэхүү гэрээний дагуу нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь олгоогүй тохиолдолд хоног тутамд олгогдох нөхөн төлбөрийн 0.05 хувьтай тэнцүү хэмжээний алдангийг Даатгуулагчид төлнө.
- 11.2. Даатгалын гэрээг дараах үндэслэлээр цуцална. Үүнд:
 - 11.2.1. Даатгуулагч нь төлбөл зохих даатгалын хураамжийг төлөөгүй тохиолдолд Даатгагч гэрээг өөрийн санаачлагаар цуцлах эрхтэй;
 - 11.2.2. Даатгуулагч даатгалын тохиолдол бий болох нөхцөлийг ихэсгэсэн, энэ талаар шаардлагатай арга хэмжээ аваагүй болох нь тогтоогдсон;
 - 11.2.3. Даатгалтай холбоотой баримт бичгийг хуурамчаар үйлдсэн, хууль бус баримт бичиг бүрдүүлсэн;
 - 11.2.4. Энэхүү гэрээний нууцлалыг задруулснаас гэрээний аль нэг талын ашиг сонирхолд хохирол учирсан буюу учирч болох нөхцөл байдал бүрдсэн;
 - 11.2.5. Даатгагчийн санхүүгийн чадавх илт буурсан нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тодорхойлогдсон;
- 11.3. Даатгалын гэрээ цуцлагдсанаас үүсэх үр дагавар
 - 11.3.1. Гэрээний аль нэг тал энэхүү гэрээний нууцлалыг задруулсны улмаас гэрээний нөгөө талд хохирол учирсан тохиолдолд учирсан шууд хохирлыг нөхөн төлөх үүрэгтэй.
 - 11.3.2. Даатгагчийн санаачлагаар гэрээг хугацаанаас өмнө цуцлахад хүрвэл даатгуулагчийн төлсөн хураамжийг бүрэн хэмжээгээр Даатгуулагчид буцаан төлнө. Хэрэв, даатгалын нөхөн төлбөр олгосон байх үед даатгагчийн санаачлагаар гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцалсан тохиолдолд даатгалын нийт хураамжаас ашигласан хугацааны хураамж болон гэрээтэй холбоотой гарсан зардлыг хасаж үлдэх хэсгийг даатгуулагчид эргүүлэн олгоно.
 - 11.3.3. Даатгуулагчийн санаачлагаар гэрээг цуцалбал даатгалын нийт хураамжаас ашигласан хугацааны хураамж болон гэрээтэй холбоотой гарсан зардлыг хасаж, үлдэх хэсгийг даатгуулагчид эргүүлэн олгоно. Хэрэв, даатгалын нөхөн төлбөр олгосон байх үед

(D232079001) / Ард даатгал ХК /

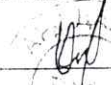
- даатгуулагчийн санаачлагаар гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцалсан тохиолдолд талууд биелэгдсэн үүргийн гүйцэтгэлийг харилцан бие биедээ бүрэн хэмжээгээр буцаан нөхөн төлнө.
- 11.3.4. Гэрээний аль нэг тал энэхүү гэрээнээс үндэслэлгүйгээр татгалзах эрхгүй бөгөөд хүндэтгэн үзэх шалтгаан байгаа тохиолдолд гэрээнээс татгалзах тухай бичгэн мэдэгдлийг нэг сарын өмнө нөгөө талдаа өгнө. Гэрээний аль нэг тал гэрээнээс үндэслэлгүйгээр татгалзсанаас нөгөө талд учирсан шууд хохирлыг нөхөн төлөх үүрэгтэй.
- 11.3.5. Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчний шинжтэй онцгой нөхцөл байдал, эсхүл талуудын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах үүднээс гэрээг хүчин төгөлдөр болгох, гэрээний хугацааг үргэлжлүүлэх, сунгах, гэрээний үүргээ биелүүлэхийг шаардах боломжгүй нөхцөл байдлыг гэрээнээс татгалзах үндэслэл гэж үзнэ.

АРВАН ХОЁР. БУСАД ЗҮЙЛ

- 12.1. Талууд энэхүү гэрээг хэрэгжүүлэхдээ Монгол улсын хууль тогтоомжид заагдсан эрхийг эдэлж, үүрэг хүлээнэ.
- 12.2. Маргаан шийдвэрлэх: Талууд энэхүү гэрээтэй холбогдон гарах аливаа асуудал, маргааныг Монгол Улсын хууль тогтоомж, энэхүү гэрээ болон гэрээний талуудын эрх тэгш байдлын үндсэн дээр аль болох эв зүйгээр шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд хэрэв талууд тохиролцоонд хүрээгүй тохиолдолд шүүхэд хандаж шийдвэрлүүлнэ.
- 12.3. Гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах: Талууд харилцан тохиролцож гэрээнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг гагцхүү бичгээр үйлдэж гарын үсэг зурж, гэрээнд хавсаргаснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 12.4. Харилцаа холбооны хэлбэр: Талууд энэхүү гэрээтэй холбогдон гарах аливаа харилцааг гэрээнд дурдсан хаягаар хандаж албан ёсоор хүргүүлэх, шуудан, факс эсхүл цахим мэйл ашиглан бичгээр гүйцэтгэнэ. Ингэхдээ мэдээлэл хүргүүлж буй талын эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурсан байна.
- 12.5. Энэхүү гэрээг 9 хуудас бүхий 2 хувь үйлдсэн бөгөөд гэрээний эх хувиуд хууль зүйн адил хүчинтэй байна.

ТУСГАЙ НӨХЦӨЛ

Даатгагчийг төлөөлж:

/Салбарын даатгалын менежер/

Даатгуулагчийг төлөөлж

/Нягтлан бодогч/

БҮЛЭГ -1

ГЭНЭТИЙН ОСЛЫН ДААТГАЛ

Даатгалын зүйл:	Найнги ХХК ажилчид /Хавсралт №1/
Даатгуулагчийн хаяг:	Даатгалын зүйл нь Монгол улсад байдаг бөгөөд Дорнод аймагт -д харьяалагдана.
Даатгалын нийт үнэлгээ:	112,000,000төгрөг
Даатгалын хураамжийн хувь:	1%
Даатгалын нийт хураамж:	1,120000 төгрөг
Нийт даатгуулагчийн тоо:	56
Нэг даатгуулагчийн үнэлгээ:	/Хавсралт №1/
Нэг удаагийн тохиолдолд хүлээх хариуцлагын хязгаар:	20,000 төгрөг хүртэл
Даатгуулагчийн хүлээх хариуцлага:	Нэг удаагийн тохиолдолд даатгуулагчийн өөрийн хүлээх хариуцлага нь: <ul style="list-style-type: none"> ➤ 20,000 .төгрөг байх ба хохирогч нас барсан эсвэл хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдсан тохиолдолд хохирлын 5 хувь байна. ➤ Хүүхэд хүүхдээ зодсон тохиолдолд 20% ➤ Бусдад зодуулж дээрэмдүүлсэн тохиолдолд 10% ➤ Даатгуулагчид харилцан зодолдсон тохиолдолд тус бүр 30% ➤ Дугуйт тэшүүр, тэшүүр, унадаг дугуй, цана, чарга, усан сан гэх мэт спортын тоглоомоос үүдэлтэй өөрийн анхаарал болгоомжгүй байдлаас үүссэн хохиролын хувьд 10% байна.
Даатгалд хамрагдахгүй нөхцөл:	Гэрээний Ерөнхий нөхцөлийн 9 дүгээр бүлэг Гэрээний Тусгай нөхцөлийн 14-т хамаарах заалтууд
Даатгалын хамгаалалт үйлчлэх хугацаа:	24 цаг
Даатгалын гэрээний хугацаа:	1 жил буюу 365 хоног

ТУСГАЙ НӨХЦӨЛ

АРВАНГУРАВ, ГЭНЭТИЙН ОСЛЫН ДААТГАЛ

- 13.1 Энэхүү даатгалын хэлбэрт хэрэглэгдэх нэр томъёог дараах байдлаар ойлгоно. Үүнд:
- 13.1.1 **Даатгагдсан этгээд** гэдэгт даатгалын тохиолдол болсноор энэхүү гэрээний дагуу амь нас, эрүүл мэндээр хохирсон иргэн, хувь хүнийг;
- 13.1.2 **Гэнэтийн осол** гэдэгт гэнэтийн, гадны хүчний нөлөөгөөр бие махбодод гэмтэл, бэртэл учруулах гэнэтийн тохиолдол болсон нөхцөл байдлыг;
- 13.1.3 **Нас баралт** гэж даатгагдсан этгээдийн гэнэтийн осолд орсоноос хойш 12 сарын дотор тухайн ослын үр дагаврын улмаас нас барах тохиолдлыг;
- 13.1.4 **Хөдөлмөрийн чадварын түр алдалт** гэдэгт даатгуулагч буюу даатгагдсан этгээдийн гэнэтийн осолын улмаас эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн болон байнгын амбулаторийн хяналтанд байсан хуанлийн 90 хүртэлх хоногийг;
- 13.1.5 **Хөдөлмөрийн чадвараа хэсэгчлэн алдах** гэж даатгуулагч буюу даатгагдсан этгээд гэнэтийн ослын улмаас эмнэлэг, холбогдох эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр хөдөлмөрийн чадвараа 70 хувь хүртэл алдахыг;
- 13.1.6 **Хөдөлмөрийн чадвар бүрэн алдалт** гэж даатгуулагч буюу даатгагдсан этгээд гэнэтийн ослын улмаас эмнэлэг, холбогдох эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр хөдөлмөрийн чадвараа 71 буюу түүнээс дээш хувиар алдахыг;
- 13.1.7 **Ашиг сонирхол бүхий этгээд** гэж даатгалын тохиолдол бий болсон үед энэхүү гэрээний дагуу даатгалын нөхөн төлбөрийг хүлээн авах эрх бүхий хувь хүн, хуулийн этгээдийг;
- 13.1.8 **Зөвхөн ажил үүргээ биелүүлж явах үеийн** гэж даатгуулагч буюу даатгагдсан этгээд хөдөлмөрийн болон бусад адилтгах гэрээний дагуу ажил хөдөлмөр эрхэлэх, гүйцэтгэх, байгууллагын зохион байгуулалттай ажилд, тэмцээнд оролцох, томилолтод явах, ажилдаа явах, буцах шууд замд байгаа үеийг хэлнэ;
- 13.1.9 **24 цагаар** гэж даатгуулагч буюу даатгагдсан этгээд зөвхөн ажил үүргээ биелүүлж явах үеээс гадна хувийн бусад ажил, амралтын бусад бүх цаг үеийг;
- 13.1.10 **Үйлдвэрлэлийн осол** гэж даатгуулагч хөдөлмөрлөх үүргээ биелүүлэх явцад үйлдвэрлэлийн болон түүнтэй адилтгах хүчин зүйлийн нөлөөлөлд өртөхийг;
- 13.1.11 **Хордлого** гэж нянгийн хор, хүнд металл, пестицид, хортой ургамал, амьтан, органик болон органик бус нэгдэл, ионжуулагч туяа цацрагаар бохирдсон хоол хүнс, бүтээгдэхүүн, усыг хэрэглэснээс үүссэн эмгэг мөн богино хугацаанд цацраг идэвхт буюу химийн бодисын нөлөөгөөр хордохыг;
- 13.1.12 Гэнэтийн ослын даатгалын зүйл гэдэгт Монгол улсын иргэд болон гадаадын харьяат иргэдийг хамруулна.
- 13.2 Гэнэтийн ослын даатгалын үнэлгээ, хураамж, даатгуулагчийн өөрийн хүлээх хариуцлагын хэмжээ, хураамж төлөх хугацааг Ерөнхий мэдээлэл (Schedule)-д заавал тэмдэглэж энэхүү гэрээнд тусгана.
- 13.3 Даатгагдсан зүйлсийн талаархи дэлгэрэнгүй жагсаалтыг хавсралтаар гарган энэхүү гэрээнд хавсаргана.
- 13.4 Гэнэтийн ослын даатгалын эрсдэл:
- 13.4.1 Бүх төрлийн гэнэтийн осол буюу тодруулбал:
- 13.4.1.1 Байгалийн эрсдэл; (хүчит салхи, цас, цасан ба шороон шуурга, ган, зуд, цочир хүйтрэлт, үер, газар хөдлөлт, хөрс, чулууны нуралт, цөмрөлт, хүйтэн бороо, аянга, мөндөр, хяруу, ой хээрийн түймэр, ус, шаварт унаж шигдэх, хөлдөх, осгох, наранд цохиулах зэрэг) эрсдэл;
- 13.4.1.2 Галын эрсдэл; (гал, түймэр, бүх төрлийн тэсрэлт, дэлбэрэлт)

- 13.4.1.3 Гадны нөлөөлөл; (бусдад хорлогдох, зодуулах, дээрэмдүүлэх, буу мэс зэрэг зэвсэгтэй дайралтанд өртөх, нохойд хазуулах, мөргүүлэх, шидэгдэх, унах, хавчуулах, дээрээс нь юм унах, унаж бэртэх, хальтрах, зам тээврийн аюул осолд өртөх, түлэгдэх, угаартах, элдэв хорт хий, хоол, эмийн зүйлээс хордох, малд дайруулах мөргүүлэх, өшиглүүлэх, тийрүүлэх, хазуулах) эрсдэл

АРВАНДӨРӨВ. ГЭНЭТИЙН ОСЛЫН ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР

- 14.1 Даатгагдсан этгээдэд даатгалын тохиолдлын улмаас хохирол учирсан бол дараах нөхцөлүүдийг харгалзан даатгалын нөхөн төлбөрийг олгоно. Үүнд:
- 14.1.1 Даатгагчийн даатгалын хугацаанд олгох нөхөн төлбөрийн дээд хэмжээ нь гэрээнд заасан даатгалын үнэлгээгээр хязгаарлагдана.
- 14.1.2 Тухайн нэхэмжлэлээр нэг хүний эрүүл мэндэд учирсан хохиролд олгож болох дээд хэмжээ нь даатгалын нэг удаагийн тохиолдлоор нэг хүнд ногдох даатгалын үнэлгээтэй тэнцүү байна.
- 14.1.3 Даатгагч нь учирсан хохирлыг даатгуулагчийн нэрийн өмнөөс нөхөн олгохдоо Монгол улсын шүүхийн шийдвэр, эрх бүхий байгууллагын хохирлын хэмжээг тогтоосон хохирлын актыг үндэслэн тус тус тооцож хохирлыг барагдуулна.
- 14.1.4 Олгохоор тооцсон нөхөн төлбөрөөс даатгуулагчийн өөрийн хүлээх хариуцлагын дүнг хасч олгоно.
- 14.1.5 Даатгагчаас даатгуулагчид олгох нөхөн төлбөр болон хохирол бууруулах үйл ажиллагааны зардлын нийлбэр нь даатгалын нэг удаагийн тохиолдлоор хүлээх хариуцлагын хязгаараас хэтэрч үл болно.
- 14.1.6 Даатгуулагчийн ажилтны амь нас, эрүүл мэндэд учирсан хохирлыг хохирогчийн нэхэмжлэлийн талаар гаргасан шүүхийн шийдвэр болон дотоодын эмчилгээ үйлчилгээний тарифаар тооцсон баримтаар нотлогдох эмчилгээ үйлчилгээний зардлын дүнгээр даатгалын нэг удаагийн тохиолдолд тухайн даатгагдсан этгээдийн даатгалын үнэлгээний 20 хувиас хэтрэхгүй нөхөн олгоно.
- 14.1.7 Нөхөн төлбөр олгох нотолгоо баримт бүрдүүлээгүй бол нөхөн төлбөрийг дараах байдлаар тооцож олгоно. Үүнд:
- 14.1.7.1 Даатгалын эрсдэлийн улмаас хохирогч этгээд нас барах, хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдах тохиолдолд даатгалын нэг удаагийн тохиолдлоор нэг хүнд ногдох даатгуулсан хариуцлагын хязгаарт багтаан 100 хувиар нөхөн төлбөр олгоно.
- 14.1.7.2 Даатгагдсан этгээд нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан бол түүний эмнэлэгт хэвтсэн, амбулатори болон гэрээр эмчлүүлсэн (Холбогдох эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолтыг үндэслэн) хуанлийн өдрөөр тооцсон хугацаанаас хамааруулан дор дурьдсан хувиар хариуцлагын хязгаараас бодож нөхөн төлбөр олгоно. Үүнд:
- а) 90 хүртэл хоногийн хугацаагаар эмчлүүлсэн хуанлийн хоног тутамд даатгалын үнэлгээний 0.3 хувь;
- б) 91 хоногоос дээш хугацаагаар эмчлүүлэх шаардлагатай буюу хөдөлмөрийн чадвараа хэсэгчлэн эсвэл бүрэн алдсан бол а)-д заасан нөхөн төлбөр дээр даатгуулсан хариуцлагын дүнгээс дараах хувиар нөхөн төлбөр тооцож нэмж олгоно. Үүнд:
- б.1 Хөдөлмөрийн чадвараа 30 хувь алдсан бол үнэлгээний 20 хувь
- б.2 Хөдөлмөрийн чадвараа 31-50 хувь хүртэл алдсан бол үнэлгээний 30 хувь
- б.3 Хөдөлмөрийн чадвараа 51-70 хувь хүртэл алдсан бол үнэлгээний 50 хувь
- б.4 Хөдөлмөрийн чадвараа 71 буюу түүнээс дээш хувиар алдсан бол үнэлгээг 100 хувь

- 14.1.8 Даатгуулагч гэнэтийн ослоор нас барсан тохиолдолд даатгалын үнэлгээний 100 хувиар тооцож нөхөн төлбөр авах ба нийт олгох нөхөн төлбөр нь даатгалын үнэлгээнээс хэтрэхгүй байна
- 14.1.9 Нөхөн төлбөрийг эмчилгээний хугацаа дууссаны дараа эсхүл хөдөлмөрийн чадвараа хэсэгчлэн болон бүрэн алдсанаа тогтоолгосон тухай шийдвэр гарсаны дараа нөхөн төлбөрийг тооцож олгоно.
- 14.2 Тухайн даатгалын онцлогтой холбоотой дараах тохиолдолд даатгалын нөхөн төлбөрийг бүрэн буюу зарим хэсгийг олгохоос татгалзана. Үүнд:
- 14.2.1 Эд хөрөнгөнд учирсан аливаа хохирол;
- 14.2.2 Даатгуулагч байгууллагатай хөдөлмөрийн буюу ажил гүйцэтгэх гэрээгүй хүний аливаа хохирол;
- 14.2.3 Даатгуулагч даатгагчидтай тохиролцолгүйгээр хохирлыг арилгасан нь хохирлын бодит үнэлгээг тогтоох, батлах боломжгүй болгосон тохиолдолд хохиролыг нөхөн төлөхгүй;
- 14.2.4 Гуравдагч этгээдэд түүнчлэн бусдын амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд учруулсан хохирол, хохирол учирсаны төлөө хүлээх хариуцлага
- 14.2.5 Даатгуулагчийн бусдын жор, патент, лиценз гэрчилгээний эрхийг зөрчсөнөөс үүссэн хохирол;
- 14.2.6 Даатгуулагчийн ажилтан нь хөдөлмөрлөх үүргээ гүйцэтгэвэл зохих хугацаанд дур мэдэн өөр ажил гүйцэтгэх болон ажлын байраа орхиж яваад, түүнчлэн согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис хэрэглэсний болон хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны горимыг санаатай зөрчсөний улмаас учирсан хохирол;
- 14.2.7 Даатгуулагч хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны журмыг илтэд зөрчсөн тохиолдолд учирсан хохирол;
- 14.2.8 Даатгуулагчийн өөрийн эрүүл мэндээс шалтгаалан гарсан хохирол;
- 14.2.9 Даатгуулагч нь даатгалд хамрагдахаас өмнө учирсан ослын улмаас олсон гэмтлийн урхаг, хор нөлөөг эдгэрүүлэх, сэргийлэх зорилгоор дахин эмчилгээ хийлгэж эмнэлэгт хэвтсэн, амбулатори болон гэрээр эмчлүүлсэн бол;
- 14.2.10 Мэргэжлийн спортын, уралдаан тэмцээн мөн бүхий л дотоод шаталтын хөдөлгүүртэй тээврийн хэрэгслэлээр уралдаан тэмцээнд оролцсон, уулын спорт, агаарын бүхий л спорт болон шүхрийн спортод оролцсон бол/**Энэ хэсгийг даатгалын нөхөн төлбөр олгохгүй нөхцөлөөс хасав. Байгууллага болон Мэргэжлийн удирдах шатны байгууллагаас оролцох тэмцээн уралдаанд оролцох үед гэнэтийн ослыг олгохоор болов.**/
- 14.2.11 Даатгуулагч сэтгэл санааны хямрал, сэтгэцийн эмгэг, эрх зүйн чадамжгүй үе, саа өвчний улмаас болон түр зуурын шокийн байдлаас үүдсэн гэмтэл бэртэл болон согтууруулах ундаа мөн мансууруулах бодис хэрэглэснээс үүдсэн хохирол;
- 14.2.12 Даатгуулагчийн ажил мэргэжлээс шалтгаалах өвчин болон удаан хугацааны туршид үүссэн нуруу нугасны гэмтэл;
- 14.2.13 Ердийн болон халдварт өвчний улмаас хэвтэж эмчлүүлсэн тахир дутуугийн зэрэглэл тогтоолгосон болон рашаан сувилалын амралтын газар сувилуулж, эмчлүүлсэн бол;
- 14.2.14 Даатгуулагч нь санаатайгаар өөрийн биед гэмтэл учруулсан, амиа хорлосон, амиа хорлохыг завдсан бол;
- 14.2.15 Даатгуулагч нь эрүүгийн гэмт хэрэг үйлдэж байхдаа болон үйлдэхийг завдсан үед учирсан хохирол;
- 14.2.16 Цалин хөлс, тэтгэвэр, бусад томилолтын зардал;
- 14.2.17 Мэргэжлийн нарийн ур чадвар туршлага шаардагдах ажилд туршлагагүй ажилтныг томилон ажиллуулснаас үүдсэн хохирол.
- 14.2.18 Даатгуулагчийн 90-ээс дээш хоногт эмчлүүлснийн төлбөр;
- 14.2.19 Нөхөн төлбөр хүссэн баримт, материалуудыг даатгалын тохиолдол бий болсон өдрөөс хойш хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр хуанлын 180 хоногоос дээш хугацаагаар хожимдуулсан тохиолдолд даатгуулагч нөхөн төлбөр нэхэмжлэх эрхээ алдана.

14.3 Даатгуулагчийн хүлээх тусгай үүрэг:

- 14.3.1 Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэлд гарсан өөрчлөлтийг цаг тухайд нь даатгагчид мэдэгдэх
- 14.3.2 Даатгалын тохиолдлоор хүний амь нас хохирсон бол энэ тухай даатгагчид 48 цагийн дотор урьдчилан мэдэгдэх (утас, и-мэйл, албан бичиг гэх мэт аль боломжтой арга хэлбэрээр);
- 14.3.3 Хөдөлмөр хамгаалалтын улсын норм стандартыг мөрдөх;
- 14.3.4 Даатгуулагч түүнчлэн гэрээ байгуулснаас хойш бий болсон ажил мэргэжлийн өөрчлөлт болон даатгалын тохиолдол бий болох нөхцөл орчин бүрдсэн тухай даатгагчид нэн даруй мэдээлэх;

БАТЛАВ.
"ЧОЙБАЛСАН ХӨГЖИЛ" ОНӨҮГ
ЗАХИРАЛ /Б. ГЭРЭЛТ-ОД/

БАТЛАВ.
"НАЙНГИ" ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ /Ш.БЯМБАСҮРЭН/

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 01 сарын 03 өдөр.

Хэрлэн сум

Нэг талаас "Чойбалсан Хөгжил" ОНӨҮГ (цаашид "А" тал гэнэ), түүнийг төлөөлж тооцооны нягтлан бодогч ажлын туслах Ц.Болорцэцэг Нөгөө талаас НАЙНГИ ХХК /РД:2010895/ түүнийг төлөөлж байгаль орчны ажилтан Энхтүвшин овогтой Төмөрбаатар (цаашид "Б" тал гэнэ), түүнийг төлөөлж бид дараахь нөхцөлөөр энэхүү гэрээг байгуулав.

1. "А", "Б" талын нийтлэг үндэслэл

1.1. "А", "Б" талууд нь хүний эрүүл мэнд хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх хоггүй цэвэр орчинд ажиллаж, амьдрах зорилгоор тогтоосон хуваарийн дагуу хаягдал хогийг цуглуулан тээвэрлэж тогтоосон түр цэгт хадгалах ба аюулгүй орчинд зөөж тээвэрлэхэд хамтран ажиллана.

1.2. Гэрээний хугацааг "А", "Б" талууд 2023 оны 01 сарын 03-ны өдрөөс 2023 оны 12 сарын 31-ны өдөр хүртэл байгуулав. Гэрээний хугацааг талууд тохиролцон сунгаж болно.

2. "А", "Б" талын хамтын ажиллагааны удирдлага, хяналт

- 2.1. "А", "Б" тал нь гэрээний хэрэгжилт болон талуудын гэрээний талаархи үйл ажиллагаанд хяналт тавих эрхтэй.
- 2.2. Талууд аль нэг талынхаа шаардсан үед хамтын ажиллагаатай холбоотой өөрийн хийсэн ажлын талаар тайлагнана.

3. Нэг. "А", "Б" талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг

- 3.1. "Б" тал нь гэрээнд заагдсан хэмжээ, хугацаанд хог хаягдлыг тээвэрлүүлнэ.
- 3.2. "Б" тал нь хог хаягдлын хураамж 7м3 /70000 төгрөг/ төгрөгийг "А" талд талоноор олгоно.
- 3.3. "А", "Б" тал нь "Хог хаягдлын тухай" хуулийн 10 дугаар зүйлийг мөрдлөг болгон ажиллана.
- 3.4. "Б" тал нь "А" талд хог хаягдлын хураамжыг төлөөгүй тохиолдолд хог хаягдлыг тээвэрлэхгүй.
- 3.5. "А" тал хог хаягдлыг гэрээнд заагдсан хугацаанд аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан тусгай тоногдсон автомашинаар тээвэрлэнэ.
- 3.6. "А" тал нь "Б" талын хог хаягдлыг сард дуудлагаар ачиж тээвэрлэнэ.

4. Маргааныг шийдвэрлэх

4.1. Гэрээгээр хүлээсэн үүрэгтэй холбоотой асуудлаар 2 тал харилцан зөвшилцөн, тохиролцоонд хүрээгүй тохиолдолд холбогдох хуулийн байгууллагаар шийдвэрлүүлнэ.

5. Бусад заалт

5.1. "А", "Б" талууд үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын Иргэний хууль, бусад

хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

- 5.2. Хог хаягдлыг тээвэрлэхтэй холбоотой санал, хүсэлтийг байгууллагын 70582832 дугаарын утас болон "А" талд албан бичгээр мэдэгдэх.
- 5.3 "Б" тал нь хог хаягдлыг зориулалтын хогны саванд хийж байршуулна.
/Галд шатахгүй, орчин бохирдуулахгүй байх/

6. Гэрээ хүчин төгөлдөр байх

- 6.1. "А", "Б" талууд нь гэрээнд гарын үсэг зурсан үеэс гэрээ хүчин төгөлдөр болно.
- 6.2. Гэрээг хуульд зааснаас бусад тохиолдолд талууд (дараахь хувилбарын аль нэгийг сонгож болно) харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хугацаанаас өмнө ажлын 10 хоногийн дотор урьдчилан мэдэгдэх замаар гэрээг цуцалж болно. Энэ тохиолдолд шалтгааныг тодорхой бичин албан тоотоор хандана.
- 6.3. Талууд харилцан тохиролцож гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

7. Талуудын хаяг

А" тал:

Хаяг: Хэрлэн сум 2-р баг
"Чойбалсан хөгжил" ОНӨҮГазрын
Тооцооны нягтлан бодогч *Ц.Болорцэцэг*
Утас: 70582832

"Б" тал:

Хаяг: Хэрлэн сум
Найнги ХХК
Э.Төмөрбаата
Байгаль орчины ажилтан
Утас: 88405655

БАТЛАВ.
"НАЙНГИ" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ /Ш.БЯМБАСҮРЭН/

БАТЛАВ.
"ЧОЙБАЛСАН ХӨГЖИЛ" ОНӨҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ /Б.ГЭРЭЛТ-ОД/

ТЕХНИКИЙН ХАЯГДАЛ ТОС НИЙЛҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2022.12.01

№

Чойбалсан хот

Нэг талаас: "НАЙНГИ" ХХК (Цаашид "Нийлүүлэгч" гэх), түүнийг төлөөлж механикч М.Бямба-Наран

Нөгөө талаас: "Чойбалсан хөгжил" ОНӨҮГ цаашид ("Хүлээн авагч" гэх), түүнийг төлөөлж механикч Б.Мөнхбаяр энэхүү гэрээг дараахь нөхцөлөөр байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь Нийлүүлэгчийн 2022-2023 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн агаар, хөрс, усанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх аюултай хог хаягдал ажилласан тос, маслыг Хүлээн авагчийн ахуйн хэрэгцээнд дахин ашиглуулахаар хүлээлгэн өгөх, хүлээн авахтай холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулна.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь 1 жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр болох бөгөөд гэрээний талууд харилцан тохиролцож сунгаж болно.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл, хамтын ажиллагаа

- 2.1 Хамтран үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон дараахь арга хэмжээг талууд гүйцэтгэнэ. Үүнд:
 - 2.1.1 "Чойбалсан хөгжил ОНӨҮГ" ахуйн хэрэглээнд дахин ашиглах техникийн ажилласан тос, маслыг хэрэглэх хэмжээг урьдчилан мэдэгдэнэ.
 - 2.1.2 "Найнги" ХХК холбогдох дүрэм, журам, стандартад нийцүүлэн хүссэн хэмжээгээр хүргэж өгч ажиллана.
- 2.2 Хагас жилээр нийлүүлсэн, хүлээн авсан аюултай хог хаягдлын хэмжээгээр тайлан гаргаж үр дүнг талууд дүгнэнэ.
- 2.3 Нийлүүлэгч нь үйл ажиллагаанаас гарах аюултай хог хаягдлыг нийлүүлэх хүргэж өгөх зардлыг бүрэн хариуцна.

Гурав. Гэрээний хариуцлага, хяналт

- 3.1 Энэхүү гэрээний 1.1-д заасан чиглэл болон хамтын ажиллагаатай холбоотой үйл ажиллагааг дараахь чиглэлээр удирдан явуулна.

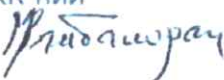
- 3.1.1 Хог хаягдлыг хүлээн авсан, хүлээлгэн өгсөн тэмдэглэл хөтөлнө.
- 3.1.2 Хамтын ажиллагааны удирдлагыг хэрэгжүүлж буй талууд гэрээний хэрэгжилт болон талуудын гэрээний талаархи үйл ажиллагаанд хяналт тавих эрхтэй.
- 3.1.3 “Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ хаягдал тос, маслыг техникийн тос тосолгоонд зориулалтын дагуу зарцуулсан тухай 6 сард 1 удаа тайлагнах үүрэгтэй.
- 3.1.4 Хүлээн авсан аюултай хог хаягдал ажилласан тос, маслыг бусдад дамжуулах, хөрсөнд асгах, буруу зүйлд зарцуулах зэрэгт **Найнги ХХК** хариуцлага хүлээхгүй.

Дөрөв: Гэрээ хүчин төгөлдөр байх

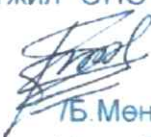
- 4.1 Талууд гэрээнд гарын үсэг зурж тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн гэрээ хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2 Талууд тохиролцвол гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Нийлүүлэгчийг төлөөлж:

“Найнги” ХХК-ний
Механикч
/М.Бямбанаран/
Утас 86088628

Хүлээн авагчийг төлөөлж:

“Чойбалсан хөгжил” ОНӨҮГ-ын
Механикч
/Б.Мөнхбаяр/
Утас: 89683094

НАЙНГИ ХХК-ийн автомашин засварын хэсгээс гарсан
хаягдал тосыг хүлээлгэн өгсөн акт

2023.01.....

№	Хаягдал тосны нэр	Хэмжээ /кг/
1.	Гидрийн шингэн, масло	400
	Нийт	

Дахин ашиглах тос тосолгооны зориулалтаар хүлээлгэн өгөв.

ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН:

НАЙНГИ ХХК-ийн Байгаль орчны ажилтан

/Э.Төмөрбаатар/

ХҮЛЭЭН АВСАН.

1. Д. Дорнодбаатар 2. Ж. Дорнодбаатар

88369449

W